

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2012

Linda Kojanová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: 6208 N Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

Sociální aspekty zdanění příjmů u vybraného typu domácností s dětmi

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jarmila Rybová

Autor:

Bc. Linda Kojanová

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci na téma „**Sociální aspekty zdanění příjmů u vybraného typu domácností s dětmi**“ vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a publikací uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 21. 4. 2012

.....
Linda Kojanová

Poděkování:

Děkuji vedoucí práce Ing. Jarmile Rybové za odborné vedení a cenné rady při zpracování diplomové práce.

Abstract

This dissertation deals with an evolution of income tax by families with children since 2005 to 2009. The main aim of the dissertation is to find out if the state has gone down or gone up a tax duty of families with children during 5 years. The mentioned fact will be examined for three model families which have either minimal, average or maximum annual incomes.

The state has changed methods of personal income tax calculation three times at a period of five years. Many changes have taken place such as a change of tax calculation structure, a change of non-taxable amounts and tax reliefs which affect a final tax substantially. First of all will be analysed the evolution of payer tax relief, wife tax relief and children tax relief by the model families. The above mentioned tax reliefs I consider for main items which affect the tax duty of families with children.

Keywords: income tax, family with children, personal entity, tax relief, children tax relief

Diplomová práce se zabývá vývojem daně z příjmu u rodin s dětmi od roku 2005 do roku 2009. Cílem práce je zjistit, zda stát v průběhu pěti let snížil nebo zvýšil daňové břemeno rodin s dětmi. Tato skutečnost bude zkoumána na třech modelových rodinách, které mají buď minimální, průměrné či maximální roční příjmy.

Stát v průběhu pěti let třikrát změnil způsob výpočtu daně z příjmu fyzických osob. Docházelo ke změně jak struktury výpočtu daně, tak ke změně nezdanitelných částek a slev na dani, které mohou výslednou daň výrazně ovlivnit. U modelových rodin bude analyzován vývoj především slevy na dani na poplatníka, na manželku a daňové zvýhodnění na dítě, neboť je považují za hlavní položky, které daňovou povinnost rodin s dětmi ovlivní.

Klíčová slova: daně z příjmů, rodina s dětmi, fyzická osoba, sleva na dani, daňové zvýhodnění na dítě

Obsah

OBSAH	1
ÚVOD.....	3
1. RODINNÁ POLITIKA	5
1. 1 CÍLE RODINNÉ POLITIKY	5
1. 2 RODINNÁ POLITIKA V ČR.....	6
2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY VYBRANÉHO TYPU DOMÁCNOSTÍ V ČR.....	7
2. 1 SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2001	7
2. 2 RODINY A DOMÁCNOSTI V ČR V LETECH 1961 – 2001	9
2. 2. 1 Složení domácností	11
2. 2. 2 Příjmová situace rodin s dětmi podle počtu nezaopatřených dětí.....	13
2. 2. 3 Sociální příjmy.....	13
2. 2. 4 Rodina s nezaopatřenými dětmi a s minimálními příjmy.....	14
3. ROZDĚLENÍ DOMÁCNOSTÍ PODLE PŘÍJMOVÝCH SKUPIN A ŽIVOTNÍHO MINIMA	15
3. 1 ŽIVOTNÍ MINIMUM.....	18
4. SOCIÁLNÍ ASPEKTY ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	20
4. 1 FINANČNÍ PODPORA RODINY (KOMPENZACE NÁKLADŮ – OCENĚNÍ VÝKONŮ)	20
4. 2 PODPORA RODINY V DAŇOVÉ POLITICE	20
4. 3 ZATÍŽENÍ RODINNÝCH ROZPOČTŮ DANĚMI A ZÁKONNÝM POJISTNÝM.....	21
5. DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	23
5. 1 POPLATNÍK DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	23
5. 2 PŘEDMĚT DANĚ	24
5. 3 PŘÍJMY OSVOBOZENÉ OD DANĚ (§ 4 ZDP).....	24
5. 4 ZÁKLAD DANĚ.....	25
5. 4. 1 Stanovení základu daně fyzické osoby	25
5. 5 STANOVENÍ DAŇOVÉ POVINNOSTI	26
5. 5. 1 Nestandardní odpočty.....	27
5. 5. 1. 1 Dary	28
5. 5. 1. 2 Úrok z hypotečního a obdobného úvěru	29
5. 5. 1. 3 Penzijní připojištění	29
5. 5. 1. 4 Soukromé životní pojištění	30
5. 5. 1. 5 Odborové příspěvky.....	30
5. 5. 1. 6 Další vzdělání	30
5. 5. 1. 7 Daňová ztráta	31
5. 5. 1. 8 100 % výdajů na výzkum a vývoj.....	31

5. 5. 1. 9 50 % majetkového podílu při postoupení pohledávky.....	31
5. 5. 2 <i>Slevy na dani</i>	31
5. 5. 2. 1 Slevy na dani nahrazující nezdanitelné části základu daně	32
5. 5. 2. 2 Daňové zvýhodnění a formy jeho uplatňování	32
5. 5. 2. 3 Sleva na manželku/manžela.....	34
5. 6 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V ČR	35
6. VÝVOJ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....	36
6. 1 ZMĚNY V DANI Z PŘÍJMŮ	36
6. 2 VÝVOJ SAZEB DANĚ Z PŘÍJMŮ V LETECH 2005 A 2011	37
6. 3 VÝVOJ NEZDANITELNÝCH ČÁSTÍ ZÁKLADU DANĚ A SLEV NA DANI.....	38
6. 3. 1 <i>Nezdanitelné části základu daně a daňové zvýhodnění roku 2005</i>	38
6. 3. 2 <i>Slevy na dani a daňové zvýhodnění v letech 2006 a 2007</i>	40
6. 3. 3 <i>Slevy na dani a daňové zvýhodnění v letech 2008 a 2009</i>	40
6. 3. 4 <i>Slevy na dani a daňové zvýhodnění v letech 2010 a 2011</i>	41
6. 4 VÝVOJ SOCIÁLNÍHO A ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	41
7. METODIKA.....	44
7. 1 CHARAKTERISTIKA PŘÍJMŮ DOMÁCNOSTÍ.....	44
7. 2 APLIKACE VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	46
7. 3 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	48
8. APLIKACE VÝPOČTŮ DAŇOVÉ POVINNOSTI K DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB U RODIN S DĚTMI.....	49
8. 1 ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ RODINY NOVÁKOVÝCH V LETECH 2005 - 2009	49
8. 1. 1 <i>Závěr a diskuse dopadu daňové povinnosti u rodiny Novákových</i>	65
8. 2 ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ RODINY KOPECKÝCH V LETECH 2005 - 2009	66
8. 2. 1. <i>Závěr a diskuse dopadu daňové povinnosti u rodiny Kopeckých</i>	81
8. 3 ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ RODINY MALÝCH V LETECH 2005 - 2009.....	82
8. 3. 1 <i>Závěry a diskuse dopadu daňové povinnosti u rodiny Malých</i>	96
8. 4. SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ U JEDNOTLIVÝCH RODIN	97
9. ZÁVĚR	102
10. SEZNAM SCHÉMAT, TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH.....	105
11. ZDROJE	107
12. PŘÍLOHY	111

Úvod

Daň z příjmů fyzických osob je velmi diskutované téma nejen v České republice. Každý občan naší republiky je jí postižen a je povinen ji odvádět. Daňová povinnost občanů se v průběhu existence naší republiky mění. Dochází ke změnám ve výpočtu daně, které ji velmi ovlivňují. Cílem státu je její optimální nastavení. Jaké nastavení je ale optimální, bývá velmi diskutabilní. Daňová sazba by měla být tak vysoká, aby dostatečně naplňovala státní rozpočet, zároveň nesmí být moc vysoká, aby lidé neodmítali legálně pracovat. Kdyby lidé odváděli většinu svého příjmu státu, hledali by práci na černo, což by vedlo k nárůstu tzv. šedé ekonomiky.

Jelikož se nacházíme v období, kdy dochází k rapidnímu poklesu porodnosti a nárůstu stárnoucí populace, o kterou je stát povinen se postarat, měl by se stát snažit podporovat rodiny s dětmi. Podpora a pomoc rodinám s dětmi by měla být základním cílem státu, pokud nechceme, aby náš národ pomalu vymíral. Mnoho mladých lidí se bojí pořídit si dítě v době, kdy se vše zdražuje, sehnání bydlení je téměř nadlidský výkon a samotná výchova dítěte stojí skoro stejně jako pořízení nemovitosti. Proto by stát měl těmto lidem pomáhat platit menší peněžní obnos například na daních z příjmů, neboť tito lidé platí mnohem vyšší částky na jiných položkách, které v určité formě také dojdou do státního rozpočtu. Mezi tyto položky patří například nepřímé daně tj. spotřební daň a daň z přidané hodnoty, na které vydáváme peníze každý den.

Cílem mé práce bude zjistit, zda stát prostřednictvím fiskální politiky pomáhá rodinám s dětmi snižovat daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob nebo zda se naopak odvod této daně rok co rok zvyšuje. Dalo by se říci, že i daňová povinnost může být faktorem, který je zvažován při pořizování potomka. Snaží se stát nějak rodinu zvýhodnit? Právě na tuto otázku bude hledána odpověď v průběhu 5 let a to od roku 2005 (včetně) do roku 2009.

Tento časový horizont byl vybrán, neboť v tomto období dochází k výrazným změnám ve výpočtu daně. V roce 2005 je při výpočtu daně z příjmů fyzických osob zavedena možnost společného zdanění manželů, které je zvýhodněním výpočtu daně právě pro rodiny s dětmi při existenci progresivních sazeb této daně. Naproti tomu v roce 2008, kdy je stanovena pouze jedna sazba daně z příjmů fyzických osob,

pozbývá společné zdanění manželů na účinnosti, je zrušeno a dochází ke zcela novému způsobu výpočtu této daně.

V praktické části budou analyzovány všechny změny daně z příjmů fyzických osob na třech typech rodin, které dosahují minimálních, průměrných a maximálních ročních příjmů a zároveň vychovávají buď jedno, dvě nebo tři děti. Na základě výpočtu daňové povinnosti nebo daňového bonusu bude zjištěno, zda stát prostřednictvím těchto změn rodinám s dětmi pomáhá, nebo je naopak zatěžuje každý rok větší daňovou povinností.

1. Rodinná politika

Rodinnou politiku lze chápat jako soubor činností a opatření státu, která vědomě směřují k uznání a podpoře výkonu rodinných funkcí ve společnosti včetně finanční i nefinanční kompenzace nákladů na ně vynaložených. Rodinnou politiku lze proto chápat jako komplexní systém podpory rodin, směřující k posílení schopnosti rodin plnit všechny své přirozené funkce a dále je rozvíjet.

Dlouhodobým celospolečenským cílem rodinné politiky je institucionální podpora zdravé funkční rodiny a podpora zakládání rodin. Cílem rodinné politiky by mělo být vytvoření takového prostředí, v němž nebude rodinný život znevýhodněn oproti ostatním formám života, a v němž zároveň budou existovat podmínky pro kvalitní výkon rodinných funkcí v jejich přirozeném prostředí.

Charakteristickým prvkem rodinné politiky je průřezovost její agendy, která zasahuje do všech polí sociální politiky a do celé řady dalších politických oblastí. Zejména se přitom jedná o politiku daňovou, vzdělávací, zdravotní, bytovou, apod. Všechny tyto politiky bezprostředně ovlivňují život rodin a jejich opatření lze současně přizpůsobovat potřebám rodiny.

Finanční i nefinanční podpora rodiny je často nástrojem k ovlivnění určitých rozhodnutí v této nanejvýš privátní sféře. Přitom je kladen důraz zejména na „ochranu“ rodiny, posilování její soběstačnosti kompenzací některých nákladů a vytvoření prostoru pro maximální míru svobody v rozhodnutích o záležitostech rodinného života. Jakákoliv forma podpory by proto neměla vytvářet pouto závislosti rodiny na státu, ale naopak posilovat soběstačnost a nezávislost rodiny. Stát poskytuje prostor pro umožnění svobodné volby rodičů v různých situacích, a přesto, že může vyjadřovat určité preference, neměl by do této svobodné volby zasahovat.

(www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

1. 1 Cíle rodinné politiky

Základní cíl:

Vytvořit všestranně příznivější společenské klima a podmínky pro rodinu, umožňující lidem realizovat vlastní životní strategie v naplňování partnerských

a rodičovských plánů. Respektovat přitom diferencované zájmy a potřeby různých rodinných typů a členů rodin.

Odvozené obecné cíle:

1. Posunout vytváření všestranně příznivých podmínek pro rodinu do centra trvalé pozornosti politické i správní reprezentace země.
2. Posilovat vědomí hodnoty rodiny a vlastní odpovědnosti za její funkčnost a stabilitu, především u dnešní mladé generace a následujících generací, mj. podporou výchovy k partnerství, manželství a rodičovství.
3. Posilovat ekonomickou a sociální suverenitu rodin a jejich členů na trhu práce prostřednictvím daňového systému a systému sociálního zabezpečení

(www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

1. 2 Rodinná politika v ČR

Rodinná politika v ČR se začala rozvíjet po druhé světové válce, především v 90. letech v souvislosti se vznikem extrémně nízké porodnosti.

Předchozí vláda ČR se problematikou nízké porodnosti intenzivněji zabývala a přijala některá opatření v souladu s potřebami mladých rodin s dětmi. Za důležité lze považovat schválení dvou vládních dokumentů: Národní koncepce rodinné politiky ČR v roce 2005 a Akční plán na podporu rodin s dětmi pro období 2006-2009.

Současná vláda chce pokračovat v podpoře rodin s dětmi, avšak jiným způsobem. V souladu s liberálními principy své politiky prosadila omezení sociálních dávek, čímž chce zabránit vytváření finanční závislosti rodin na státu. Daňovou reformou chce posílit ekonomickou autonomii rodin a ponechat rodinám více peněz. Nicméně omezení státních dávek se týká dvou důležitých nástrojů finanční podpory rodin: porodného a přídavku na dítě. Výše porodného se sníží a okruh rodin, které budou pobírat přídavky na dítě, se zúží. Z demografických výzkumů vyplývá, že zrušení již existujících výhod má častěji větší, negativní efekt ve srovnání s nízkým pozitivním efektem. Z tohoto důvodu lze očekávat, že pro určitou část populace bude snížení finanční podpory státu vést k omezení počtu dětí v rodině.
(www.planovanirodiny.cz, 24. 11. 2011)

2. Základní charakteristiky vybraného typu domácností v ČR

2.1 Sčítání lidu, domů a bytů 2001

Na přelomu května a června 2001 uskutečnil Český statistický úřad (dále ČSÚ) šetření o sociální situaci domácností. Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 158/1999 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001. Sčítání organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad, který zabezpečoval přípravu a provedení sčítání ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním, okresními úřady a obcemi. (www.czso.cz, 24. 11. 2011)

Účelem šetření bylo získat nejnovější reprezentativní údaje o sociálně-demografických charakteristikách osob i domácností v ČR, úrovni a stupni diferenciaci jejich příjmů, dále pak informace o vybavenosti domácností a charakteristikách bydlení. (www.mpsv.cz, 24. 11. 2011)

Domácnosti

Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisu na Bytovém listu, kde byly uvedeny příbuzenské či jiné vztahy mezi jednotlivými osobami v bytě i informace o společném hospodaření.

Statistickí ve svých šetřeních používají tři základní kritéria vymezení domácností a rodin: společné bydlení, společné hospodaření a příbuzenské vztahy.

Na základě těchto tří kritérií pak existují v českých sčítáních tři typy domácností:

1. **bytová domácnost** je definována jako soubor osob, které trvale bydlí v jednom bytě, tvoří ji jedna nebo více hospodařících domácností;
2. **Hospodařící domácnost** tvoří společně bydlící osoby, které na Bytovém listu uvedly, že společně hospodaří, tj. společně hradí hlavní výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření uváděly i děti, které do příslušné

domácnosti patřily, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívaly. Hospodařící domácnost může být tvořena jednou nebo více domácnostmi cenзовými.

3. Cenзовá domácnost je tvořena z osob společně bydlících v jednom bytě na základě jejich příbuzenských nebo jiných vztahů v rámci jedné hospodařící domácnosti. Je to základní jednotka, která se dále nečlení.

Rozlišují se čtyři základní typy cenзовých domácností:

1. domácnost rodinná - úplná rodina (manželský pár resp. soužití druha a družky - tzv. faktické manželství - bez dětí nebo s dětmi)
2. domácnost rodinná - neúplná rodina (jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem)
3. vícečlenná nerodinná domácnost (dvě nebo více osob příbuzných i nepříbuzných, společně hospodařících, které netvoří rodinnou domácnost)
4. domácnost jednotlivce

Součástí rodinných domácností mohou být i další jednotlivé osoby, pokud společně hospodaří s příslušnou rodinnou cenзовou domácností. (www.czso.cz, 24. 11. 2011)

Za rodinnou domácnost jsou považovány:

- úplné rodiny, které tvoří manželský pár nebo partnerská dvojice druha a družky (tzv. faktické manželství) bez dětí nebo s dětmi, děti jsou buď závislé nebo nezávislé
- neúplné rodiny, které tvoří jeden rodič žijící alespoň s jedním dítětem, děti jsou buď závislé nebo nezávislé

Pojem neúplná rodina je chápán širší veřejností jako synonymum pro rodiny, ve kterých žije osamělý rodič s dítětem (dětmi) nebo osamělý prarodič s vnoučetem (vnoučaty). Osamělost zde je chápána tak, že neexistuje druhý legální partner rodiče (prarodiče). To znamená, že do této kategorie rodin jsou tak řazeny i nesezdané páry, „kterým se vyplatí se nebrat“, protože jim z toho plynou větší sociální výhody. (www.mpsv.cz, 24. 11. 2011)

Statistika rodin ČSÚ ani statistiky Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále MPSV) nepracují s nezletilými dětmi, tzn. dětmi do 18 let věku (bez dalších omezení), ale s pojmy „závislé dítě“, resp. „nezaopatřené dítě“. Při sčítání v roce 2001 bylo závislé

dítě definováno jako osoba, která splňuje současně podmínky, a to že má k osobě v čele cenзовé domácnosti vztah „syn nebo dcera“, je ekonomicky neaktivní (bez vlastního zdroje obživy) a je ve věku 0 - 25 let. Součástí rodinných domácností mohou být i další jednotlivé osoby, příbuzné i nepříbuzné, které s rodinou bydlí a hospodaří a netvoří samostatnou rodinnou domácnost (např. babička).

Za nerodinné domácnosti jsou brány

- domácnost jednotlivců, tj. osob bydlících v bytě samostatně, nebo jako podnájemník, případně bydlící společně s další domácností, ale hospodařící samostatně
- vícečlenné nerodinné domácnosti, které tvoří dvě nebo více osob, které společně hospodaří a jsou či nejsou v příbuzenském vztahu. (www.mpsv.cz, 24. 11. 2011)

2. 2 Rodiny a domácnosti v ČR v letech 1961 – 2001

V období 1961 - 2001 se zvýšil počet domácností o 32,9 %. Hlavním znakem změny struktury bylo snížení počtu i podílu úplných rodin, a to zejména se závislými dětmi. Počet i podíl neúplných rodin se naopak vlivem rozvodovosti a růstu nelegitimní porodnosti zvýšily. Přibyl také podíl domácností jednotlivců a vícečlenných nerodinných domácností, v důsledku změny definice soužití prarodičů a vnoučat.

Tabulka 1: Vývoj počtu rodin a domácností (v tisíc Kč)

	1961	1970	1980	1991	2001
Celkem	3 214,3	3 502,7	3 875,7	4 051,6	4 270,7
Úplné rodiny	2 405,4	2 487,5	2 556,8	2 512,9	2 333,6
Neúplné rodiny	249,6	306,7	325,1	434,4	576,4
Domácnosti jednotlivců	514,7	668,6	938,8	1 089,6	1 276,2
Vícečlenné nerodinné domácnosti	44,6	39,9	55	14,7	84,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001

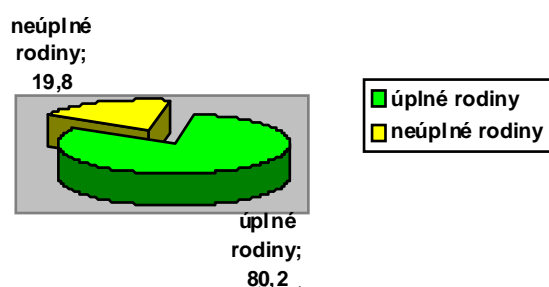
Trendy, které bylo možné sledovat u domácností, v předcházejících desetiletích podstatně zesílily v posledním období. Především došlo k markantnímu úbytku úplných rodin. Zatímco od roku 1961 do roku 1980 počet těchto rodin vzrůstal, následně začal klesat a v roce 2001 dosáhl nejnižší úrovně za celé sledované období. Souběžně s vývojem tohoto typu rodin naopak rostl počet neúplných rodin a domácností jednotlivců. Neúplné rodiny se zvýšily od roku 1961 více než dvojnásobně a v samotném období 1991 - 2001 vzrostly o téměř jednu třetinu (32,7 %). Obdobně

tomu bylo také u domácností jednotlivců. Ty se za čtyřicet let rozšířily na dvou a půl násobek, přičemž za poslední desetiletí se zvýšily o šestinu (17,1 %). Vícečlenné nerodinné domácnosti představovaly po celou dobu nejmenší kategorii. Jejich podíl pohybující se kolem jednoho procenta vzrostl až v roce 2001, kdy 85 tisíc těchto domácností odpovídalo dvěma procentům všech rodin a domácností.

Z úhrnu rodin se závislími dětmi byla v roce 1991 každá šestá rodina neúplná. V roce 2001 to byla již každá čtvrtá rodina. Změna relace úplných a neúplných rodin vznikla důsledkem protichůdné dynamiky jejich vývoje. Počet neúplných rodin se závislími dětmi se od posledního sčítání zvýšil o více než třetinu, zatímco počet úplných rodin s dětmi ve stejném období naopak o více než pětinu poklesl.

V České republice bylo v roce 2001 sečteno celkem 2 910 012 cenzových rodinných domácností. V tom bylo 2 333 592 (tj. 80,2 %) úplných rodin a 19,8 % tvoří neúplné rodiny.

Graf 1: Rodinné domácnosti podle typu

Zdroj: zpracováno dle ČSÚ, SLDB 2001

V úplných rodinách je téměř polovina rodin s dvěma závislími dětmi (47,4 %). Další významnou částí jsou rodiny s jedním závislým dítětem je 43,4 % a zbytek tvoří rodiny s více než dvěma závislími dětmi (9,2 %) viz Tabulka 2.

V neúplných rodinách naopak výrazně převažují domácnosti s jedním závislým dítětem (64,6 %), dvě závislé děti má necelá třetina (29,8 %) a více než dvě závislé děti má 5,6 % neúplných rodin. V neúplných rodinách žilo v roce 2001 téměř 1,5 milionu osob (14 % obyvatel), z toho 488 tisíc závislých dětí (27 % závislých dětí). Polovina z nich byly děti do 10 let včetně. (www.mpsv.cz, 24. 11. 2011)

Tabulka 2: Děti v úplných rodinných domácnostech

	Úplné rodiny bez závislých dětí (tis.)	Úplné rodiny se závislými dětmi (tis.)	Počet závislých dětí v rodinách s dětmi (%)				Průměrný počet závislých dětí v úplných rodinách s dětmi	Průměrný počet závislých dětí v úplných rodinách celkem
			1	2	3	4+		
1961	1 000	1 405	44,2	37,6	12,5	5,7	1,82	1,05
1970	1 084	1 404	47,6	39,6	9,9	2,9	1,70	0,95
1980	1 082	1475	36,8	49,2	11,7	2,3	1,80	1,04
1991	1 217	1 396	40,5	48,1	9,8	1,6	1,73	0,96
2001	1 243	1 091	43,4	47,4	7,7	1,5	1,67	0,78

Zdroj: SLBD 1961 – 2001

Pozn.: 1961: děti do 14 let, 1970 do 15 let, jinak děti do 26 let

2. 2. 1 Složení domácností

Struktura domácnosti jako jeden z faktorů určujících životní úroveň u domácností s dětmi a bez dětí je značně rozdílná. Obecně je hlavním důvodem přítomnost dětí v rodině. V souhrnu mají domácnosti s dětmi v průměru přibližně 2krát více členů než ty bezdětné. Velikost domácností se však v posledních šesti letech stále pozvolna snižuje, o něco rychleji v rodinách s dětmi. Příčiny lze hledat v demografických souvislostech, kdy se snižuje počet narozených dětí a také přibývá jednočlenných domácností.

Tabulka 3: Složení domácností zaměstnanců v letech 1996 až 2002

Průměrný počet	Bez dětí			S dětmi		
	1996	1999	2002	1996	1999	2002
- členů	1,76	1,74	1,74	3,60	3,57	3,51
- ekonom. aktivních	1,62	1,57	1,54	1,72	1,65	1,59
- nezaopatřen. dětí	0,00	0,01	0,00	1,66	1,63	1,62
- ostatních osob	0,14	0,16	0,20	0,22	0,29	0,30

Zdroj: ČSÚ

Počet ekonomicky aktivních osob byl v roce 2002 v obou typech domácností zhruba vyrovnaný. V bezdětných domácnostech ale ekonomicky aktivní osoby představují téměř 90 % všech členů domácnosti, zatímco v rodinách s dětmi jen 45 %. Jejich průměrný počet se přitom ve sledovaných letech shodně snižuje, i když relativně rychleji klesá v rodinách s dětmi. Za zmínku dále stojí, že jak v bezdětných domácnostech, tak v rodinách s dětmi relativně roste průměrný počet ostatních osob i jejich podíl na všech členech domácnosti. (www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

Česká sčítání umožňují sledovat, zda kromě rodiny, tj. partnerů s dětmi nebo bez dětí, žijí v domácnosti další osoby (tabulka 4) viz Tabulka 4. Tyto osoby s rodinou

společně hospodaří a netvoří samostatnou cenзовou domácnost. Celkově je možné říci, že naprostá většina úplných rodin patří mezi tzv. čisté rodiny. Porovnání situace v roce 2001 a 1991 však naznačuje určitý, byť nepatrný nárůst podílu úplných rodinných domácností s dalšími osobami. Téměř ve všech případech žila s úplnou rodinou pouze jedna další osoba. V případě úplných rodin s dětmi to byla tradičně nejčastěji matka-tchýně. V roce 2001 však došlo k významnému posílení zastoupení kategorie jiný příbuzný/jiná osoba. Ještě více zřejmý byl tento trend u úplných rodin bez závislých dětí. Vzhledem k tomu, že se nárůst počtu úplných rodin s další osobou týkal především domácností, kde byla žena ekonomicky neaktivní, je možné se domnívat, že se v řadě případů jedná o soužití (fiktivní či faktické) staršího páru s jinými příbuznými. (praha.vupsv.cz, 24. 11. 2011)

Kromě toho, že některé neúplné rodiny sdílí byt s jinou domácností (celkem 27 % v roce 2001), žijí některé z těchto rodinných domácností s další tzv. přidanou osobou. V roce 1991 i 2001 tak bydlelo s dalšími osobami 6 % neúplných rodin se závislými dětmi, což bylo o dva procentní body více než v případě úplných rodin (necelá 4 %). Nejčastěji s těmito rodinami žila pouze jedna osoba, a to většinou babička - matka/tchýně osoby v čele domácnosti (dvě třetiny případů), dědeček - otec/tchán osoby v čele domácnosti (přibližně každá desátá přidaná osoba) a dále jiná osoba (jedna čtvrtina). V roce 1991 žily s další osobou významně častěji neúplné rodiny bez závislých dětí (16 %). Výrazný podíl na tom měly opět matky/tchýně osoby v čele domácnosti. V roce 2001 se tento podíl výrazně snížil (pravděpodobně i v souvislosti s novou definicí neúplných rodin) na necelých 5 %. Opět převládalo bydlení pouze s jednou přidanou osobou, tentokrát se však zvýšilo zastoupení jiných osob než matky/tchýně a otce/tchána. (www.mpsv.cz, 24. 11. 2011)

Tabulka 4: Spolubydlící osoby s úplnými rodinnými domácnostmi

Sčítání	Celkem	% z úplných rodin s dětmi	Úplné rodiny se závislými dětmi				Dvě osoby	Tři a více osob
			Jedna osoba			Jiná osoba (%)		
			Abs.	Matka (%)	Otec (%)			
1961	129 639	9,2	115 224	66,2	17,8	19,0	14 415	
1970	103 857	8,8	101 064	72,4	16,9	10,7	2 686	
1980	54 235	4,3	52 888	75,1	16,8	8,1	1 263	
1991	48 817	3,5	47 407	76,1	16,1	7,8	1 295	
2001	40 845	3,7	39 846	63,3	15,7	21,0	911	

Zdroj: ČSU

2. 2. 2 Příjmová situace rodin s dětmi podle počtu nezaopatřených dětí

Čistý peněžní příjem připadající na osobu se s rostoucím počtem dětí v rodině rovnoměrně snižuje. Naproti tomu příjem celé domácnosti s počtem dětí roste, i když zpomalujícím se tempem. Jednotlivé složky celkového příjmu se však vyvíjejí rozdílně. Pracovní příjem na osobu s počtem dětí progresivně klesá, přitom příjem jedné ekonomicky aktivní osoby se v rodinách s různým počtem dětí příliš neliší, jen ve dvoudětných rodinách je poněkud vyšší. Sociální i ostatní příjmy na osobu s přítomností druhého dítěte sice také klesají, avšak třetí dítě v rodině přináší jejich výrazný nárůst. Z relativní struktury uvedené v tabulce 5 je snížení pracovního příjmu v rodinách se třemi dětmi kompenzované nárůstem příjmů sociálních a ostatních lépe patrné.

Tabulka 5: Struktura čistých peněžních příjmů domácností zaměstnanců v závislosti na počtu dětí v roce 2002

Příjmy domácností zaměstnanců	1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti
	- v Kč			- v %		
Čisté příjmy celkem	96 094	77 199	63 520	100,00	100,0	100,0
Pracovní příjmy	80 339	65 321	47 532	83,6	84,6	74,8
Sociální příjmy	10 301	8 497	11 266	10,7	11,0	17,7
Ostatní příjmy	5 454	3 381	4 722	5,7	4,4	7,4

Zdroj: ČSÚ

2. 2. 3 Sociální příjmy

Sociální příjmy se v domácnostech zaměstnanců podílejí na celkových příjmech přibližně 12 % v roce 2002 a v roce 2010 18,6 %. V roce 2010 zahrnují sociální příjmy: důchody, dávky nemocenského pojištění, podpora v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, příspěvek na péči, dávky podmíněné zdravotním stavem a dávky pomoci v hmotné nouzi.

Z tabulky níže je zřejmé, že necelé dvě třetiny sociálních příjmů v bezdětných domácnostech tvoří důchody. Na druhou stranu pro rodiny s dětmi znamenají nejdůležitější zdroj sociálních příjmů dávky státní sociální podpory.

Tabulka 6: Struktura sociálních příjmů domácností v letech 1996 a 2002

Sociální příjmy domácností	V Kč				V %			
	1996		2002		1996		2002	
	Bez dětí	S dětmi	Bez dětí	S dětmi	Bez dětí	S dětmi	Bez dětí	S dětmi
Celkem	9 382	6 501	17 251	10 129	100,0	100,0	100,0	100,0
- důchody	6 106	794	10 880	1 512	65,1	12,2	63,1	14,9
- dávky nemoc. Poj.	3 012	1 557	5 452	2 516	32,1	24,0	31,6	24,9
- podpora v nezam.	154	104	628	520	1,6	1,6	3,6	5,1
- dávky SSP	82	3 925	175	5 409	0,9	60,4	1,0	53,4
- ostatní	28	121	115	172	0,3	1,9	0,7	1,7

Zdroj: ČSÚ

Z tabulky je dále zřetelný výrazný-absolutní i relativní-nárůst podpory v nezaměstnanosti. V domácnostech zaměstnanců bez dětí se průměrná podpora v nezaměstnanosti na osobu zvýšila čtyřnásobně, v rodinách s dětmi až pětinašobně.

(www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

2. 2. 4 Rodina s nezaopatřenými dětmi a s minimálními příjmy

V roce 2002 představoval roční čistý peněžní příjem rodin s nezaopatřenými dětmi a s minimálními příjmy zhruba 43 tisíc korun na osobu. Oproti roku 1996 tak došlo k jeho 50 % nárůstu, v reálném vyjádření vzrostly čisté příjmy o necelých 11 %. Celkové příjmy rodin s minimálními příjmy jsou však ve srovnání s příjmy zaměstnaneckých domácností s dětmi zhruba o polovinu nižší, i když tato relace povolna roste (z 50,3 % v roce 1996 na 53,0 % v roce 2002). Rozhodující vliv má struktura čistých příjmů, kdy mnohem významnější roli hrají v nízko-příjmových rodinách sociální příjmy viz tabulka 7.

Tabulka 7: Struktura příjmů rodin s dětmi a s minimálními příjmy v roce 2002 (průměr na osobu za rok v Kč a v %)

Čisté peněžní příjmy	Rodiny s dětmi s minimálními příjmy		Rodiny zaměstnanců s dětmi	
	Kč	%	Kč	%
Celkem	43 212	100,0	81 526	100,0
- pracovní příjmy	23 818	55,1	66 573	81,7
- sociální příjmy	16 561	38,3	10 129	12,4
- ostatní příjmy	2 833	6,6	4 824	5,9

Zdroj: ČSÚ

Jaký vliv má počet dětí na ekonomickou situaci rodiny? Celkový příjem rodiny na osobu se s rostoucím počtem dětí mírně snižuje, a to především díky poklesu pracovních příjmů na osobu. Nutno však podotknout, že nižší úroveň pracovních příjmů na osobu vyplývá z většího počtu členů domácnosti, protože pracovní příjem jedné ekonomicky aktivní osoby se s počtem dětí zvyšuje. (www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

3. Rozdělení domácností podle příjmových skupin a životního minima

Výsledky šetření Životní podmínky 2010 odráží situaci domácností ČR v roce 2009 a v době zjišťování, tj. na jaře roku 2010. Rok 2009 se nesl ve znamení dopadů světové finanční krize, která se v ČR projevila s určitým zpožděním. Přestože zhoršení ekonomické situace bylo patrné z vývoje makroekonomických ukazatelů již v roce 2008, teprve během roku 2009 nabylo významnějších rozměrů. Odrazilo se zejména na situaci domácností samostatně výdělečně činných a postupně zasáhlo i další skupiny domácností. Negativní vývoj se významně promítl na trhu práce – počet nezaměstnaných vzrostl oproti roku 2008 o téměř 187 tis. na 539 tis. Ke konci roku 2009 se zaměstnanost meziročně snížila o 1,9 % a celkový objem vyplacených mezd klesl o 2 %.

V oblasti státní sociální podpory ani daňového systému nedošlo v roce 2009 k významnějším změnám. Domácnosti s nezaopatřenými dětmi mohly i v roce 2009 využitím různých slev na daních dosáhnout na tzv. daňový bonus. Celkový objem sociálních příjmů byl v roce 2009 vyšší než v roce předcházejícím. Na tomto navýšení se významně podílel zejména nárůst prostředků na podporu v nezaměstnanosti, které oproti roku 2008 vzrostly zhruba na dvojnásobek, dále příspěvků na bydlení, které se podle výsledků šetření zvýšily asi o polovinu a zvýšení důchodů (o 6,9 %).

V roce 2009 dosáhl v průměrné domácnosti úhrnný hrubý příjem na osobu 166,1 tis. Kč, což bylo jen o 2 010 Kč více než v předcházejícím roce. Tento růst byl ovšem způsoben pouze zvýšením sociálních příjmů a ostatních příjmů jako jsou příjmy z pronájmu, prodeje a z pojištění. Naopak podíl příjmů pocházejících ze zaměstnání nebo podnikání se oproti roku 2008 mírně snížil. Pokud však vezmeme v úvahu pouze osoby ekonomicky aktivní, potom celkový hrubý roční příjem zaměstnance v hlavním pracovním poměru dosáhl zhruba 261 tis. Kč (nárůst zhruba 3,6 %), zatímco příjem podnikatele poklesl o téměř 4,5 % na 299 tis. Kč. Čistý roční příjem na osobu (počítaný z celkového příjmu domácnosti) pak činil 143,1 tis. Kč a jeho meziroční přírůstek byl

zhruba dvojnásobný ve srovnání s nárůstem příjmu hrubého, v důsledku posílení podílu sociálních příjmů na celkových příjmech.

Z hlediska postavení osoby v čele domácnosti měly nejvyšší čistý roční příjem v přepočtu na osobu domácnosti zaměstnanců s vyšším vzděláním – 170,4 tis. Kč za rok (meziroční růst o 3,4 %). Naopak domácnosti osob samostatně činných zaznamenaly pokles příjmů – jejich čistý roční příjem v přepočtu na osobu činil 162,4 tis. Kč, což je o 3,2 % méně než v roce 2008. Tento vývoj je odrazem ekonomické situace, kdy samostatně činní měli horší odbyt pro své výrobky či služby než v minulých letech, čímž poklesl jejich průměrný příjem, zatímco v zaměstnaneckém sektoru byli propouštěni lidé s nižšími příjmy, a tím došlo naopak k navýšení průměrného výdělku. Domácnosti zaměstnanců s nižším vzděláním měly oproti zaměstnancům s vyšším vzděláním příjem na osobu o více než třetinu nižší – zhruba 125 tis. Kč. Jejich příjmy rostly pomaleji, než příjmy skupiny vyšších zaměstnanců a pomyslné příjmové nůžky mezi oběma skupinami se tak dále mírně pootevřely. U domácností s nepracující osobou v čele se čisté příjmy zvýšily nejvíce domácnostem nezaměstnaných, a to o 16,4 %. Tento nárůst však nebyl způsoben růstem sociálních příjmů, ale růstem příjmů pracovních, které oproti předchozímu roku u domácností s nezaměstnanou osobou v čele vzrostly o 52 %.

Diferenciace mezi příjmy zůstala zhruba na stejné úrovni jako v předchozím roce, nicméně decilový poměr¹ se mírně zvýšil. Celkově naopak mírně poklesl Gini koeficient²; zatímco pro zaměstnance a důchodce bez pracujících členů jeho hodnoty mírně vzrostly, variabilita příjmů u domácností samostatně činných poklesla. Tento rozdílný vývoj jen dokumentuje již zmíněnou rozdílnou situaci domácností zaměstnanců a samostatně činných. Příjmy pod hranicí životního minima mělo v roce

¹ decilový poměr, který v rámci průměrných mezd vyjadřuje poměr mezi nejhorším a nejlepším výdělkem po vyloučení desetin extrémně vysokých a desetin extrémně nízkých hodnot (www.neologismy.cz, 24. 11. 2011)

² Giniho koeficient poměřuje skutečnou Lorenzovu křivku s křivkou ideální. Koeficient dává do souvislosti rozdíl mezi plochou pod ideální Lorenzovou křivkou a plochou pod skutečnou Lorenzovou křivkou s plochou pod ideální křivkou. Koeficient nabývá hodnoty mezi 0 a 1. Čím je hodnota blíže k 0, tím se rozdělení důchodu domácností blíží absolutně rovnostářskému. V této situaci nejsou relativně příliš velké rozdíly v jejich důchodech. Koeficient blíží se k hodnotě 1 by poukazoval na stav absolutní nerovnosti. Společnost s vyšším Giniho indexem je charakteristická velkými rozdíly v příjmech jednotlivých domácností. (<http://www.finance-management.cz>, 23. 11. 2011)

2009 odhadem 136,9 tis. domácností, což je asi 3,3 % z celkového počtu domácností.
(www.ustinadlabem.czso.cz, 24. 11. 2011)

Schéma 1: Rozdělení domácností dle příjmových skupin

		Domácnosti celkem
Počet domácností	absol.	4 149 665
Počet osob	absol.	10 402 836
Skupiny podle čistého měsíčního příjmu na osobu (Kč)		
Podíl domácnosti ve skupině v %		
do 4000		2,2
4001 – 6000		4,5
6001 – 8000		10,6
8001 – 10 000		20,2
10 001 – 15 000		39,9
15 001 – 20 000		13,2
20 001 – 30 000		6,9
30 001 – 50 000		2,0
50 001 a více		0,6
Podíl osob ve skupině v %		
do 4000		3,1
4001 – 6000		6,0
6001 – 8000		14,4
8001 – 10 000		21,0
10 001 – 15 000		36,4
15 001 – 20 000		11,7
20 001 – 30 000		5,5
30 001 – 50 000		1,5
50 001 a více		0,5
Domácnosti podle vztahu příjmu k životnímu minimu (ŽM)		
Pod ŽM		3,3
1,0 až 1,5 ŽM		3,8
1,5 až 2,0 ŽM		6,7
2,0 až 2,5 ŽM		11,4
2,5 až 3,0 ŽM		17,3
3,0 až 3,5 ŽM		13,8
3,5 až 4,0 ŽM		11,2
4,0 až 5,0 ŽM		14,0
5,0 a více		18,7
Průměrné životní minimum domácnosti v Kč měsíčně		6 493

Zdroj: ČSU 2010

3. 1 Životní minimum

Životní minimum je společensky uznanou minimální hranicí příjmu, pod níž nastává stav hmotné nouze. Do systému státní sociální ochrany bylo zavedeno zákonem č. 463/1991 Sb., o životním minimu.

Životní minimum je kritériem, jehož hlavní funkcí je posouzení příjmové nedostatečnosti pro potřeby sociální ochrany občana nebo rodiny. Pokud čisté peněžní příjmy nedosahují životního minima a není možné je zvýšit vzhledem k věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním, je státem poskytována pomoc formou dávek sociální péče na základě zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, které doplňují nedostatečný příjem zpravidla do výše životního minima. Pomoc může být poskytována i v nižší úrovni nebo naopak i nad úroveň životního minima, pokud jsou při individuálním posouzení sociální a ekonomické situace domácnosti prokázány její odůvodněně vyšší základní životní potřeby související např. s lékařsky doporučeným dietním stravováním, vyššími náklady na bydlení apod.

Životní minimum má velký význam v systému dávek státní sociální podpory, který zabezpečuje adresnou pomoc zejména rodinám s dětmi ve stanovených sociálních situacích (zákon č. 117/1995 Sb.). Je využíváno při zjišťování nároku na některé dávky a pro výpočet většiny dávek státní sociální podpory. (www.klo.cz, 24. 02. 2012)

Životní minimum má od 1. ledna 2007 jednu část, která nahradila předchozí dvě. Celková výše životního minima domácnosti se spočítá jako součet životních minim jednotlivých členů

Životní a existenční minimum je zvyšováno nařízením vlády k 1. lednu podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby přesáhne ve stanoveném rozhodném období 5 %. Částky životního a existenčního minima může vláda za mimořádných okolností zvýšit také mimo termín pravidelné valorizace. Současná výše životního minima je od 1. 1. 2012 rovna částce 3410 Kč. (www.mesec.cz, 24. 02. 2012)

Tabulka 8: Vývoj částek životního minima v letech 2005 - 2006 (v Kč za měsíc)

Údaje MPSV	Účinnost od:	
	1.1.2005	1.1.2006
Částka potřebná k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb		
- dítě do 6 let	1720	1750
- dítě od 6 do 10 let	1920	1950
- dítě od 10 do 15 let	2270	2310
- dítě od 15 do 26 let	2490	2530
- ostatní občané	2360	2400
Částka potřebná k zajištění nezbytných nákladů na domácnost		
- jednotlivce	1940	2020
- dvoučlenná domácnost	2530	2630
- tří nebo čtyřčlenná domácnost	3140	3260
- pěti a vícečlenná domácnost	3520	3660

Zdroj: ČSU

Tabulka 9: Částky životního a existenčního minima v letech 2007 – 2010 (v Kč za měsíc)

Údaje MPSV	Účinnost od 1.1.2007 až 2010
Částka životního minima :	
- pro jednotlivce	3126
- pro první osobu v domácnosti	2880
- pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřením dítětem	2600
- pro nezaopatřené dítě ve věku – do 6 let	1600
- 6 až 15 let	1960
- 15 až 26 let	2250
Částka existenčního minima	2020

Zdroj: ČSU

4. Sociální aspekty zdanění příjmů fyzických osob

4.1 Finanční podpora rodiny (kompenzace nákladů – ocenění výkonů)

Jednou z důležitých forem podpory rodiny, která je nedílnou součástí všech teoretických koncepcí, je finanční podpora. Nejčastěji je v moderním pojetí chápána jako kompenzace nákladů života v rodině či jako „ocenění“ výkonu rodinných funkcí. Probíhá formou přerozdělení příjmů směrem ke společensky žádoucím skupinám domácností, a to několika způsoby. Přímá finanční podpora rodiny má v České republice podobu dávek plynoucích ze sociálního zabezpečení (dávky sociálního pojištění, sociální péče a státní sociální podpory).

Druhým, nepřímým způsobem přerozdělení finančních prostředků, jsou daňová opatření na podporu rodiny. Třetí způsob zahrnuje ostatní formy podpory rodiny finančního charakteru ve veřejném sektoru, např. slevy v dopravě či kultuře, speciální výhody poskytované rodině při nákupu produktů a služeb atd.

4.2 Podpora rodiny v daňové politice

Daňová podpora rodin je formou nepřímé finanční pomoci. Základní myšlenkou je ponechat více finančních prostředků přímo v rodinném rozpočtu, zajistit tak soběstačnost rodiny, a její co možná nejmenší závislost na sociálních dávkách. Dalším cílem daňové podpory rodiny je motivace k zaměstnání alespoň jednoho člena rodiny, který pak může využít poskytovaných výhod. Slabinou daňové podpory je podstatně obtížnější predikce jejích dopadů (jak na obyvatele tak na veřejné rozpočty) než u dávek plynoucích ze sociálního zabezpečení. I když teoreticky lze daňovou podporu realizovat u jakékoli daně, osobní důchodová daň je jedním z nejvhodnějších teritorií pro aplikaci této podpory. Na rozdíl od daní ze spotřeby má osobní důchodová daň nespornou výhodu v jednoduché aplikaci adresnosti. Daňová podpora je vnímána jako užitečná a je kladně hodnocena jen v případě, že je současně většinově chápána jako spravedlivá.

Daňová podpora jako cesta k dosažení daňové úspory se poskytuje prostřednictvím některého prvku daňové techniky. U daně z příjmů fyzických osob

se v současné době používají následující prvky, které mohou být v různé míře uplatněny k daňové podpoře rodin s dětmi: osvobození od daně, slevy na dani, nezdanitelné části základu daně.

První oblastí realizace daňové podpory rodin vymezenou ekonomickou teorií je osvobození určitých příjmů od daně. Je to vždy vysoce selektivní prvek. Mezi současnými zdanitelnými příjmy nelze najít žádný, který by byl pro domácnosti s dětmi charakteristický, a který by je odlišoval od jiných sociálních skupin. Proto uplatnění tohoto technického prvku není příliš perspektivní při hledání prostoru pro daňovou podporu rodin s dětmi. Je jistě vhodné zachování osvobození u dávek státní sociální podpory a dávek nemocenského pojištění.

Jednotlivé formy podpory nejen rozdílně ovlivňují výši daňové povinnosti, ale mají i odlišnou citlivost vnímání z hlediska poplatníka. Čím jednodušší je technika poskytnutí daňové úspory, tím lépe je poplatníkem vnímána, protože si umí její dopad spočítat, a proto lze spíše předpokládat, že využije jejích výhod.

V současnosti je daňová podpora rodin realizována formou daňových úspor poskytovaných prostřednictvím základny zdanění a slev na dani. Dopady podpory poskytované prostřednictvím omezení základny zdanění jsou modifikovány působením sazby daně. Při progresivní daňové sazbě platí, že takto poskytnuté zvýhodnění je v absolutní částce tím vyšší, čím vyšší je mezní sazba daně poplatníka. Úspory formou slev na dani mohou mít vyšší efekt než úspory získané úpravou základny zdanění. Aplikací slev je ovlivněna výše vypočtené daně. (www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

4. 3 Zatížení rodinných rozpočtů daněmi a zákonným pojistným

Vedle přímé finanční podpory rodin s dětmi ze strany státu prostřednictvím sociálních dávkových systémů je rodina podporována i nepřímo prostřednictvím daňových opatření. Rovněž z tohoto hlediska je nutné, aby daňový systém včetně systému zákonného pojistného neodrazoval od práce a nevytvářel kulturu závislosti na státu. V případě rodin s dětmi je tento přístup podporován možností uplatnění daňového zvýhodnění. Toto zvýhodnění se však týká pouze daně z příjmů fyzických osob a ne zákonného pojistného, které je v České republice reprezentováno pojistným na sociální zabezpečení a příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti a pojistným

na všeobecné zdravotní pojištění. V případě pojištění nejsou rodiny s dětmi zvýhodněny.

Daňové a pojistné zatížení rozpočtu rodiny je možné měřit jednoduchým indexem, který ukazuje, kolik procent z hrubého příjmu z práce bylo odvedeno na daních a pojistném. Následující tabulka a graf ukazují daňové zatížení v roce 2002 u jednotlivých typů rodin. V případě domácností bez dětí byly vyloučeny domácnosti důchodců a nezaměstnaných.

Tabulka 10: Zatížení rodinných rozpočtů dani z příjmů a zákonným pojistným

Typ domácnosti	Rodina bez dětí		Úplná rodina			Neúplná rodina		
	1	2	2+1	2+2	2+3 a více	1+1	1+2	1+3 a více
Zaplacená daň z příjmů/hrubý příjem	0,11	0,11	0,1	0,09	0,07	0,06	0,04	0,02
Zaplacené zákonné pojistné/hrubý příjem	0,1	0,1	0,1	0,09	0,09	0,09	0,07	0,06

Zdroj: Mikrocensus 2002, ČSÚ

Z vypočtených údajů vyplývá relativně rychlý pokles daňového zatížení rodin s dětmi (a i pokles zatížení zákonným pojistným). Zatímco v případě domácností bez dětí je na dani z příjmů efektivně odvedeno 11 %, u úplných rodin s dětmi se tento koeficient snižuje z 10 na 7 %. Ještě výraznější je pokles tohoto ukazatele u neúplných rodin, kde například domácnosti s třemi a více dětmi odvádí na dani z příjmů pouze 2 %. (www.mpsv.cz, 24. 11. 2011)

5. Daň z příjmů fyzických osob

V České republice tuto daň upřesňuje zákon č. 586/92 Sb., o dani z příjmu (ZDP). Daň z příjmu se dělí na daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob. Daň z příjmů fyzických osob, kterou se budu ve své práci hlavně zabývat, je univerzální daní, jíž podléhají veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců. Je to daň, která je svázána s největšími očekáváními. Požaduje se po ní, aby byla prostředkem redistribuce důchodů od bohatších k sociálně potřebným, a zároveň má ovlivňovat chování poplatníka žádoucím směrem. (Vančurová, 2008)

5.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob je klasickou daní za zdaňovací období, jejíž základna se zjišťuje po uplynutí časového úseku. Zdaňovacím obdobím u daně z příjmů fyzických osob je vždy kalendářní rok. (Vančurová, 2010)

V daňové teorii a praxi jsou uváděny podle teritoriálního vymezení zdrojů příjmů dva typy daňových poplatníků, a to:

(1) poplatník s neomezenou daňovou povinností (daňový tuzemec, rezident), tj. poplatník, jehož daňová povinnost se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

Poplatníkem s neomezenou daňovou povinností se stává fyzická osoba, která má na území ČR bydliště nebo se na tomto území zdržuje, tzn. pobývá alespoň 183 dní v kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích.

(2) poplatník s omezenou daňovou povinností (nonrezident, nerezident), tzn. jeho daňová povinnost se vztahuje na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR.

Poplatníkem s neomezenou daňovou povinností se stává fyzická osoba, která nemá na území ČR bydliště nebo se na tomto území nezdržuje, tzn. pobývá v ČR méně než 183 dní v roce nebo se zdržuje pouze z důvodů studia či léčení.

5. 2 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou jednotlivé druhy příjmů, které jsou z hlediska sémantického i z hlediska uplatňování daňových režimů a technik výběru daně rozděleny do 5 skupin, a to:

- příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§6)
- příjmy z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti (§7)
- příjmy z kapitálového majetku (§8)
- příjmy z pronájmu (§9)
- ostatní příjmy (§10) (Vybíhal, 2008)

Dani z příjmů fyzických osob podléhají veškeré příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů, které nejsou jejím předmětem. Jde nejen o příjmy peněžní, ale také nepeněžní (oceněné zpravidla podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku). I když obecně vymezit příjem je velmi složité, lze uvést, že příjmem rozumíme vše, čím dochází ke zvýšení majetku poplatníka. (Vančurová, 2010)

Mezi příjmy vyňaté z předmětu daně z příjmů fyzických osob patří především:

- příjmy z dědictví,
- příjmy získané darováním s výjimkou darů získaných v souvislosti se závislou činností a funkčními požitky nebo s podnikáním,
- přijaté úvěry a půjčky.

5. 3 Příjmy osvobozené od daně (§ 4 ZDP)

Kromě příjmů, které nejsou předmětem daně z příjmů, však existují i příjmy, které sice předmětem daně z příjmů jsou, avšak daň se z nich také neplatí. V tomto případě se jedná o příjmy od daně osvobozené. Na rozdíl od příjmů, které nejsou předmětem daně, je u příjmů od daně osvobozených nutno kontrolovat podmínky, za nichž je možné toto osvobození uplatnit. (Valouch, 2008)

5. 4 Základ daně

Základ daně je rozdíl mezi příjmy, které jsou předmětem daně a výdaji vynaloženými na jejich dosažení, zajištění a udržení. Do základu daně se nezahrnují příjmy od daně z příjmů osvobozené a příjmy, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou daně ze samostatného základu.

5. 4. 1 Stanovení základu daně fyzické osoby

Při stanovení základu daně fyzické osoby je nejprve třeba stanovit dílčí základy daně (dále DZD). Vycházíme-li z jednotlivých druhů příjmů, pak se DZD stanoví:

Schéma 2: Základ daně z příjmů fyzických osob

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (DZD _{§6})	
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem	
= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků	DZD = 0, > 0

Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (DZD _{§7})	
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů	
= dílčí základ daně příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti	DZD = 0, >0, <0

Příjmy z pronájmu (DZD _{§9})	
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů	
= dílčí základ daně příjmů z pronájmu	DZD = 0, > 0, < 0

Příjmy z kapitálového majetku (DZD _{§8})	
= dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku	DZD = 0, > 0

Ostatní příjmy (DZD _{§10})	
- výdaje na dosažení příjmu (podle druhů příjmů do výše daného druhu příjmů)	
= dílčí základ daně ostatní příjmy	DZD = 0, >0

Zdroj: Vančurová, A., Láchová, L.: *Daňový systém 2008 aneb učebnice daňového práva*, Vox 2008

U poplatníka, kterému plynou ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10 ZDP, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů.

Základ daně fyzické osoby se pak stanoví takto:

$ZD = (DZD_{\S 6} + DZD_{\S 7} + DZD_{\S 8} + DZD_{\S 9} + DZD_{\S 10}) - \text{nezdanitelná část základu daně} - \text{odčitatelné položky}$

Poznámka: Souhrn dílčích základů daně lze snížit i o daňovou ztrátu (odčitatelná položka) s výjimkou dílčího základu daně příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků. (Vančurová, 2010)

Základ daně může být větší než nula nebo roven nule. V daňovém přiznání fyzické osoby se základ daně zaokrouhluje na celé stokoruny dolů. (Vybíhal, 2008)

5.5 Stanovení daňové povinnosti

Úprava základu daně z příjmů fyzických osob je poměrně náročná, protože základ daně se snižuje o řadu odpočtů. Odpočty se odečítají od základu daně každý nezávisle na ostatních, tj. bez jakéhokoliv pořadí. Nebo jinak: všechny odpočty od základu daně jsou v jedné linii a každý z nich se uplatňuje přímo proti základu daně. (Vančurová, 2010)

Výpočet daně

Při zdaňování příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků se v daňové praxi setkáváme s poměrně širokou škálou řešení různých daňových situací, které vyžadují posouzení a vyhodnocení okruhu informací vážících se ke konkrétnímu příjmu poplatníka, zejména: zda poplatník podepsal prohlášení k dani podle § 38 k ZDP; zda poplatník nepodepsal prohlášení k dani § 38 k ZDP.

Poplatník, který podepsal prohlášení k dani u zaměstnavatele, uplatňuje tzv. měsíční slevu na dani podle § 35ba a měsíční daňové zvýhodnění. V tomto případě se ze zdanitelné mzdy za každý měsíc odvádí záloha na daň vypočtená jednotnou sazbou ve výši 15 % uvedené v § 38h odst. 2 ZDP. Za podmínek uvedených v § 38ch ZDP se provádí roční zúčtování zálohy na daň z příjmů.

Při ročním zúčtování záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění se provádí výpočet daňové povinnosti takto:

- + roční příjem v Kč
- = úhrn sraženého zdravotního a sociálního pojistného v Kč
- = dílčí základ daně (DZD §6) v Kč (roční příjem x 1,35)
- odpočet nezdanitelných částek ročně (podle § 15 ZDP)
- = základ daně v Kč
- = základ daně zaokrouhlen na celé 100 Kč dolů
- = daň v Kč (vypočtená podle § 16 ZDP)
- roční sleva v Kč dle §35ba
- daňové zvýhodnění na vyživované dítě dle § 35c ZDP
- = daň po slevách v Kč (§ 35ba a § 35c)
- úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů
- = rozdíl na daňovém bonusu (+ doplatek, - přeplatek)

Pokud poplatník nepodepsal prohlášení k dani, jeho příjem nepřesahuje 5 000 Kč (hrubého) v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele, probíhá zde odlišný postup zdanění. Zaměstnanec neuplatňuje nezdanitelné částky základu daně a jedná se o příjem podle § 6 odst. 1 písm. a), d) nebo odst. 10 ZDP, tj. příjmy ze současného nebo dřívějšího např. pracovního poměru.

Při splnění těchto podmínek se u vyjmenovaných příjmů uplatňuje režim zdanění zvláštní sazbou daně ze samostatného základu daně (tzv. srážkou u zdroje). Srážku daně provádí plátce daně v výši 15 %, základ daně i daň se zaokrouhlují na celé Kč dolů. Daň sráží jednorázově zaměstnavatel-plátce daně při výplatě, poukázání nebo připsání úhrady ve prospěch poplatníka a odvede ji v termínu do konce následujícího kalendářního měsíce po dni, kdy byl povinen srážku provést. (Vybíhal, 2008)

5. 5. 1 Nestandardní odpočty

Nestandardní odpočty se uplatňují v prokázané výši. Význam nestandardních odpočtů se za léta fungování daně z příjmů fyzických osob podstatně zvýšil,

vždyť jejich počet se od roku 1993 téměř ztrojnásobil. Na druhé straně absolutní úspora plynoucí z těchto odpočtů klesá se snižující se nominální sazbou daně. Nestandardní odpočty jsou vynaložené výdaje. Poplatník s větším příjmem má větší volnost rozhodování, co vše spotřebuje, a tak má prostor pro zaměření své spotřeby tak, aby využil odpočty. Poplatník, který má tak malý příjem, že sotva uspokojí své základní potřeby, tuto možnost nemá. Z této ilustrace lze odvodit, že nestandardní odpočty působí regresivně. To ale u daně z příjmů fyzických osob není žádoucí, protože se jedná o jeden z nejdůležitějších redistribučních kanálů v ekonomice. Tedy jejich úkolem je snižování nerovností v příjmech. Proto se u nestandardních odpočtů používají limity. V následujícím schématu je přehled těch nejdůležitějších odpočtů.

(Vančurová, 2010)

Schéma 3: Nestandardní odpočty

Úroky z úvěrů na bytové potřeby
Dary na veřejně prospěšné účely
Příspěvky na penzijní připojištění
Pojistné na soukromé životní pojištění
Zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace
Úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání
Daňová ztráta

Zdroj: Vančurová, 2010

5. 5. 1. 1 Dary

Pokud fyzická osoba poskytne dar ve smyslu §15/1, sníží si daňovou povinnost, neboť ho za níže uvedených podmínek odečte od základu daně. Není podstatné, z kterého dílčího základu daně vykazuje fyzická osoba zdanitelné příjmy. Musí se však jednat o dar, který odpovídá zákonným podmínkám (nejsou zcela totožné s právnickou osobou) – sledujeme:

- kdo je obdarován;
- na jaký účel je dar poskytnut;
- jeho výše je limitována

Obdarovaný subjekt musí být např. obec, kraj, „nezisková“ právnická osoba. Účelem je podpořit vědu a vzdělání, kulturu, školství, ochranu mládeže, dále sociální, zdravotnické, ekologické, charitativní a jiné obdobné činnosti.

Úhrnná hodnota darů, aby je bylo možné uznat pro daňové účely, musí přesáhnout 2% ze základu daně anebo činí alespoň 1000 Kč. Maximálně je však možné odečíst 10 % ze základu daně. Nepeněžní dar formou bezpříspěvkového darování krve je oceněno částkou 2000 Kč za jeden odběr.

5. 5. 1. 2 Úrok z hypotečního a obdobného úvěru

O této daňové úspoře přemýšlí nejvíce poplatníků daně z příjmů. Základní model je velmi jednoduchý: od základu daně odečteme zaplacené úroky za kalendářní rok, pokud se jedná o úvěr ze stavebního spoření, hypoteční úvěr poskytovaný bankou, úvěr poskytnutý stavební spořitelnou atd.

Úvěr musí být použit na financování bytových potřeb. Charakter úvěru by měl bez problémů garantovat jeho poskytovatel, ale je třeba pozorně sledovat podmínky „bytové potřeby“. Podle zákona o daních z příjmů jimi rozumíme mimo jiné:

- a) výstavbu bytového domu, rodinného domu, bytu nebo změnu stavby,
- b) koupi pozemku, pokud na něm bude postavena stavba výše uvedená a výstavba bude zahájena do 4 let od okamžiku uzavření smlouvy,
- c) koupě bytového domu, rodinného domu nebo bytu (případně i rozestavěné) aj.

Daňová výhoda má jednoznačně sociální „osobní“ podtext, proto se netýká financování prováděného v rámci podnikání nebo pro účely pronájmu. Použije-li se bytová potřeba (její část) k podnikání nebo k pronájmu, poměrnou částí je nutné krátit nárokovanou nezdanitelnou část základu daně.

Limitovaná je úhrnná částka úroků, o které se snižuje základ daně – v téže domácnosti nesmí překročit hodnotu 300 000 Kč; při placení po část roku pak za každý měsíc může být pouze v poměrné výši k maximálnímu limitu (tj. 25 000 Kč za kalendářní měsíc).

5. 5. 1. 3 Penzijní připojištění

Správným výrazem podle § 15/5 je příspěvek poplatníka na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem. Samozřejmostí je, že musí být nejprve uzavřena smlouva mezi poplatníkem a penzijním fondem. Úprava základu daně je limitována:

odečteme částku zaplacených příspěvků sníženou o 6000 Kč. Maximálně je však možné odečíst za zdaňovací období (kalendářní rok) 12 000 Kč.

5. 5. 1. 4 Soukromé životní pojištění

Další poměrně často využívanou výhodou je snížení základu daně podle § 15/6; jedná se o zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění podle uzavřené pojistné smlouvy mezi poplatníkem a pojišťovnou.

Musí být splněny konkrétní podmínky; například výplata pojistného plnění je sjednána až po 60 měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu poplatník dosáhne 60 let. Maximální částka, která je daňově účinná jako nezdanitelná část základu daně, činí za zdaňovací období (kalendářní rok) 12 000 Kč. To platí i pro případy, kdy má poplatník uzavřeno více takových pojistných smluv s více pojišťovnami. (Ambrož, 2009)

5. 5. 1. 5 Odborové příspěvky

Od základu daně lze odečíst zaplacené členské příspěvky uhrazené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci, která podle svých stanov obhájí hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem. Takto lze odečíst částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů podle § 6, s výjimkou příjmů podle § 6 zdanitelných srážkovou daní podle zvláštní sazby daně, maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období. (Pelech, Pelc, 2008)

5. 5. 1. 6 Další vzdělání

Od základu daně lze také odečíst úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem ani nebyly uplatněny jako výdaj podle § 24 poplatníkem s příjmy podle § 7, nejvýše však 10 000 Kč, přičemž u poplatníka, který je osobou se zdravotním postižením, lze za zdaňovací období odečíst až 13 000 Kč, a u poplatníka, který je osobou s těžším zdravotním postižením, až 15 000 Kč.

(Pelech, Pelc, 2008)

5. 5. 1. 7 Daňová ztráta

O ztrátu upravenou podle § 23 ZDP (tzv. daňovou ztrátu) se sníží úhrn dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 ZDP. Tuto daňovou ztrátu nebo její část, kterou nelze uplatnit při zdanění příjmů ve zdaňovacím období, ve kterém vznikla, lze odečíst od úhrnu dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 ZDP v následujících 5 zdaňovacích obdobích.

5. 5. 1. 8 100 % výdajů na výzkum a vývoj

100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil v daném zdaňovacím období, nebo v období, za které se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje, které mají podobu experimentálních či teoretických prací, projekčních či konstrukčních prací, výpočtů, návrhů technologií, výroby funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části a na certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím projektů výzkumu a vývoje.

5. 5. 1. 9 50 % majetkového podílu při postoupení pohledávky

50 % částky, kterou ve zdaňovacím období vypořádá v peněžní nebo nepeněžní formě oprávněným osobám jejich majetkový podíl, nebo kterou poplatník v průběhu zdaňovacího období uhradí jako postupník oprávněným osobám za postoupení jejich pohledávky vzniklé z titulu vypořádání tohoto majetkového podílu. Takto lze postupovat naposledy za zdaňovací období, které započalo v roce 2009.

(Vybíhal, 2008)

5. 5. 2 Slevy na dani

V rámci fungování mechanismu daně z příjmů fyzických osob se uplatňují jednak slevy na dani (§35 ZDP), které jsou poskytovány fyzickým osobám z titulu zaměstnávání osob se změněnou pracovní schopností, dále slevy na dani mající spíše povahu úlev na dani pro příjemce investičních pobídek (§ 35a, § 36b ZDP), slevy na dani, které od roku 2006 nahrazují tzv. nezdanitelné části základu daně (§35ba) a v neposlední řadě tzv. daňové zvýhodnění, které lze uplatnit formou slevy na dani, formou daňového bonusu nebo kombinací slevy na dani a daňového bonusu (§ 35c,

§ 35d ZDP). Uplatněné slevy na dani významně snižují daňovou povinnost poplatníka a patří mezi stěžejní solidaristické prvky daňové soustavy. Ve své práci se zaměřím na slevy dle § 35ba a § 35c, § 35d ZDP.

Tabulka 11: Slevy na dani od roku 2006 do roku 2011

Slevy na dani (V Kč)						
Slevy na dani	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Poplatník	7 200	7 200	24 840	24 840	24 840	23 640
Manželka/manžel v domácnosti	4 200	4 200	24 840	24 840	24 840	24 840
Částečný invalidní důchod	1 500	1 500	2 520	2 520	2 520	2 520
Plný invalidní důchod	3 000	3 000	5 040	5 040	5 040	5 040
Držitel průkazu ZTP/P	9 600	9 600	16 140	16 140	16 140	16 140
Student	2 400	2 400	4 020	4 020	4 020	4 020
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	6 000	10 680	10 680	11 604	11 604

Zdroj: vlastní zpracování

5. 5. 2. 1 Slevy na dani nahrazující nezdanitelné části základu daně (od roku 2006)

Tyto slevy můžeme rozdělit do dvou skupin. A to na ty, které poplatník uplatňuje sám na sebe a na slevy na vyživované osoby, jež poplatník uplatňuje na některého ze členů své domácnosti.

Nejsou-li podmínky pro uplatnění standardní slevy splněny po celé zdaňovací období, pak se započítá jedna dvanáctina slevy za každý měsíc, ve kterém podmínky pro uplatnění byly splněny k jeho počátku. Výjimkou je narození dítěte a počátek studia, zde je možné uplatnit slevu již v měsíci, kdy ke změně došlo, přestože se nejednalo o první den v tomto měsíci. (Vančurová, 2010)

5. 5. 2. 2 Daňové zvýhodnění a formy jeho uplatňování

Slevu na dítě v základní výši 11 604 Kč může od roku 2010 využít jeden z poplatníků, se kterými dítě žije v domácnosti.

Tento odpočet je jedinou formou daňové podpory rodin s dětmi. Možnost uplatnění odpočtu tedy není vázána na podmínku manželství a odpočet tak pouze zohledňuje (ohodnocuje) zvýšené náklady na výchovu a výživu nezaopatřeného dítěte bez další hodnotové orientace. Dalším aspektem působení odpočtu je počet dětí, na který lze odpočet uplatnit. U nás není počet dětí, na které je možno odpočet uplatnit, omezen, což vyjadřuje zájem na vyšším počtu dětí v rodině při zdržení se stanovení

(plánování) optimálního počtu (např. omezením možnosti odpočtu na 3-5 dětí). Je ovšem stanovena maximální částka ročního daňového bonusu, která by mohla mít do určité míry omezující charakter. Věk dítěte je dalším kritériem použití této daňové výhody. Je stanoven do 18 let věku, při přípravě na budoucí povolání maximálně do 26 let věku (srov. zákon č. 117/1995 Sb., §1148). Výše odpočtu se s věkem dítěte nemění, není tak zohledněn růst materiálních potřeb dítěte se zvyšujícím se věkem ani opačný možný přístup kalkulující se zvyšováním obecné příjmové situace rodiny (modelování celoživotního příjmu rodiny) od mladých manželství k rodičům středního věku.

Konstrukce odpočtu v ČR zohledňuje také situaci rodin vychovávajících děti se zdravotním handicapem zdvojnásobením odečitatelné částky, což je pozitivním opatřením podporujícím rodiny se zvláštní potřebou pomoci.

Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou:

- slevy na dani,
- daňového bonusu,
- slevy na dani a daňového bonusu.

Slevy na dani může poplatník uplatnit až do výše daňové povinnosti vypočtené podle ZDP za příslušné zdaňovací období.

V případě, že je daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost vypočtená podle ZDP za příslušné zdaňovací období, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem. Poplatník může daňový bonus obdržet, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 52 200 Kč ročně. Daňový bonus může uplatnit poplatník, který ve zdaňovacím období měl příjem podle § 6,7,8 nebo 9 alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy stanovené pro zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou k počátku příslušného zdaňovacího období a neupraveného s ohledem na odpracovanou dobu a další okolnosti podle zvláštního právního předpisu upravujícího výši minimální mzdy, přičemž u poplatníka, který má příjmy pouze podle § 9, nesmí výdaje převýšit tyto příjmy. Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy

od daně osvobozené, příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně nebo příjmy, u nichž je uplatněná sazba podle § 16 odst. 2. (Vybíhal, 2008)

Pojem vyživované dítě pro účely zákona o daních z příjmu je totožný s pojmem nezaopatřené dítě definovaným v § 11 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. 48 § 11 definuje pojem nezaopatřené dítě, § 12 pak soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání. Jako příprava na budoucí povolání není považováno, jestliže je student výdělečně činný podle § 10 tohoto zákona. (www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

5. 5. 2. 3 Sleva na manželku/manžela

Sleva na manželku/manžela podporuje manželskou formu soužití muže a ženy, která je přes probíhající strukturální změny sociokulturního klimatu bezpochyby nejpříznivějším a nejstabilnějším prostředím pro růst a výchovu dětí. Je poskytován jednomu z manželů jen v případě, že druhý manžel nemá vlastní příjem anebo má jen velmi malý vlastní příjem (do roku 2008 částka 38 040 Kč od roku 2009 částka 68 000 Kč za zdaňovací období). Pak se předpokládá, že druhý z manželů se věnuje převážně péči o domácnost a děti. Takto formulovaný odpočet tudíž vyjadřuje společenskou preferenci dělby rolí v rodině, bez závislosti na pohlaví. Snižuje tlak na dodání druhého příjmu, akcentuje vyživovací povinnost mezi manžely a dále podporuje rodiny s malými dětmi, které vyžadují celodenní péči, jejichž sociální postavení je zpravidla nejhorší. (www.mpsv.cz, 23. 11. 2011)

Právě sleva na manželku/manžela se od roku 2008 zvýšila nejvíce. V roce 2008 stoupla tato sleva z 7 200 Kč na 24 840 Kč, tato částka zůstává stejná i pro roky 2009 - 2011. Politické zdůvodnění je v tom, že by její výše měla kompenzovat zrušení společného zdanění manželů, které po přechodu na lineární nominální sazbu daně pozbylo smysl. S tím lze ovšem souhlasit jen u manželství, která žijí z jednoho příjmu. Kompenzace je samozřejmě zcela neúčinná tam, kde manželé mají každý svůj příjem, ale v nestejně výši. (Vančurová, 2010)

5. 6 Sociální pojištění v ČR

Sociální pojištění je uceleným a více či méně odděleným systémem, který zahrnuje jak příjmovou stranu, ta představuje pojistné na sociální pojištění, tak i komplikovaný dávkový systém. Každá platba sociálního pojistného má návaznost na určitý okruh dávek, a tudíž i potencionální nárok toho, kdo platí, resp. na koho se ochrana vztahuje.

V České republice se sociální pojištění řídí zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Sociální pojištění se v České republice skládá z několika subsystémů. Začneme veřejným zdravotním pojištěním, které slouží ke krytí výdajů spojených s financováním nutné zdravotní péče v rozsahu dané zákonnými pravidly.

Druhým subsystémem je nemocenské pojištění, které má osobám pro nemoc nebo úraz krátkodobě neschopným výdělečné činnosti pomoci nahradit chybějící příjmy z ní. Třetím subsystémem je důchodové pojištění, to pomáhá zejména v případě dlouhodobé nebo trvalé neschopnosti pracovat. Druhý a třetí subsystém jsou v zákonech dohromady označovány jako sociální pojištění. Čtvrtým subsystémem je státní politika zaměstnanosti. (Vančurová, 2010)

Sazba pojistného v roce 2010, 2011 činí u zaměstnanců 6,5 %, z toho: 6,5 % na důchodové pojištění, zaměstnanec pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti neplatí. (www.cssz.cz, 06. 03. 2012)

U zaměstnavatele činí sazba 25 % (kdy nemocenské pojištění je 2,3 %, důchodové pojištění 21,5 % a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 1,2 %). (www.finance.cz, 10. 02. 2012)

6. Vývoj daně z příjmů fyzických osob

Vývoj zdaňování příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků od roku 2005 do roku 2011 prošel mnoha změnami, jak ve výpočtu samotné daně, jednotlivých slevách na dani a nezdanitelných částech základu daně, tak i v jejích sazbách a změnami v sazbách sociálního a zdravotního pojištění. Všechny tyto změny ovlivňují konečnou daňovou povinnost poplatníka, ať již pozitivně, nebo negativně.

Od roku 2005 se měnila jak minimální mzda (dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce ve znění pozdějších předpisů a v nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě), tak průměrná hrubá mzda (ve své práci budu využívat průměrnou nominální mzdu).

Cílem této kapitoly je postihnout změny v dani z příjmů fyzických osob, sociálním a zdravotním pojištění s ohledem na jejich dopad na příjmy rodin s dětmi.. Tato kapitola bude zaměřena na vývoj příslušné legislativy s upozorněním na konkrétní změny, které se dotýkají rodin s dětmi. V předchozí kapitole se jednalo o obecné pojetí fungování daně z příjmů fyzických osob.

6. 1 Změny v dani z příjmů

V každém státě probíhají určité daňové změny. Cílem práce bylo provést analýzu změn, které proběhly v průběhu let 2005 až 2009. Za zmínku stojí předně změny, které proběhly v roce 2008. Zejména zavedení místo progresivní sazby daně (12 – 32 %) rovnou sazbu daně z příjmů fyzických osob, a to ve výši 15 %. S tímto také souvisí rozšíření základu daně u fyzických osob (zahrnuje i sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnancem) a zavedení tzv. superhrubé mzdy.

(www.finance.cz, 10. 02. 2012)

Základním principem daňové podpory rodin je zajistit soběstačnost rodiny vzhledem k co možná nejmenší závislosti na sociálních dávkách a ponechat více finančních prostředků přímo v rodinném rozpočtu. S tím souvisí motivace k zaměstnání alespoň jednoho člena rodiny s cílem využít takto poskytovaných výhod. Daňová opatření mohou nabývat několika forem s různým efektem na výsledné příjmy. Novela

zákona o daních z příjmů přinesla od roku 2006 a dále od roku 2008 výrazné změny v oblasti zdanění příjmů fyzických osob. (zákon č. 586/1992 Sb.)

6. 2 Vývoj sazeb daně z příjmů v letech 2005 a 2011

Sazba daně z příjmů fyzických osob se v tomto období radikálně změnila díky zmíněným daňovým změnám v roce 2008. Diplomová práce se zaměří právě i na dopady změn daňových sazeb, neboť rovněž ovlivňují daňovou povinnost poplatníka. Do roku 2007 byla sazba daně určována dle výše příjmu poplatníka, jehož prostřednictvím byl tento příjem zařazen do příslušného daňového pásma. Od roku 2008 až do roku 2011 je zavedena jednotná sazba 15 %.

Tabulka 12: Sazby daně v roce 2005 - 2007

2006, 2007 Základ daně		Daň přesahujícího	Ze základu
Od Kč	do Kč		
0	121 200	12 %	
121 200	218 400	14 544 Kč + 19 %	121 200 Kč
218 400	331 200	33 012 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	A více	61 212 Kč + 32 %	331 200 Kč

2005 Základ daně		Daň přesahujícího	Ze základu
Od Kč	do Kč		
0	109 200	15 %	
121 200	218 400	16 380 Kč + 20 %	109 200 Kč
218 400	331 200	38 220 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	A více	66 420 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: <http://www.danarionline.cz/sazby--vzory--tabulky/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzickych-osob/>

V roce 2005 - 2007 bylo uplatňováno progresivní zdanění příjmů fyzických osob, které mělo 4 daňová pásma. V roce 2005 se v prvních dvou pásmech zvedla hranice základu daně jen nepatrně, ovšem v dalších dvou bylo zvýšení už velmi zřetelné, což pozitivně ocenili zaměstnanci s vysokými příjmy (viz tabulka výše)

(www.vutbr.cz, 24. 11. 2011)

Ve zdaňovacích obdobích 2006 a 2007 došlo ke změně v prvním daňovém pásmu, kdy se navýšil základ daně a snížila se daňová sazba, což byla velice pozitivní změna

pro poplatníky s nižšími příjmy. V dalších pásmech dochází ke snížení pevných částek a ke změně procenta v druhém pásmu (z 20 % na 19 %).

Od zdaňovacího období 2008, jak již bylo výše zmíněno, proběhla daňová reforma, která zavedla jednotnou lineární sazbu a změnu výpočtu daně z příjmů. Změna výpočtu byla, dle mého názoru, pro řadu poplatníků velmi pozitivní, hlavně v jeho zjednodušení, což řada spoluobčanů určitě ocenila.

6. 3 Vývoj nezdánitelných částí základu daně a slev na dani

Zákon o dani z příjmů ve své části věnované problematice daní z příjmů fyzických osob upravuje i tzv. nezdánitelnou část základu daně. Zjednodušeně lze říci, že nezdánitelnou část základu daně tvoří částky, které se od základu daně odečítají, tedy částky, o které se základ daně snižuje pro účely zdanění. Jde o částky fiktivní, jež mají sociální charakter. Lidé tyto částky podle jejich hlavní charakteristiky často označují za částky odčitatelné, což je zavádějící, vzhledem k tomu, že může dojít k záměně s položkami odčitatelnými od základu daně, které zákon o daních z příjmů upravuje v § 34.

Úprava nezdánitelných částek je provedena v § 15 zákona o daních z příjmů. Těchto nezdánitelných částek, o které se snižuje základ daně je několik a vždy je třeba každou z nich hodnotit samostatně. I nezdánitelné části základu daně prošly během existence České republiky řadou změn, za podstatnou změnu bych označila převod nezdánitelných částí základu daně na slevy na dani v roce 2006.

(www.epravo.cz, 24. 11. 2011)

6. 3. 1 Nezdánitelné části základu daně a daňové zvýhodnění roku 2005

Většina nezdánitelných částek základu daně se v tomto zdaňovacím období příliš nezměnila. Až na jednu významnou změnu. Novelou zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon") se od 1. 1. 2005 nezdánitelná část základu daně na vyživované dítě nahradila novým institutem "daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti" ve výši slevy na dani 6 000 Kč/dítě ročně, maximálně na 5 dětí, tedy 30 tis. Kč (v roce 2004 byla nezdánitelná část základu daně ve výši: 25 560 Kč ročně na vyživované dítě žijící

v domácnosti s poplatníkem). Daňové zvýhodnění na dítě, na rozdíl od nezdanitelné části základu daně, se odečítá ve stanovené výši, nikoliv od základu daně, ale přímo od vypočtené daně anebo v jednotlivých kalendářních měsících u zaměstnanců od vypočtené zálohy na daň. Daňová úleva spočívá v tom, že vypočtená daň (u zaměstnance měsíční záloha na daň) se sníží o stanovenou částku daňového zvýhodnění (slevu na dani). V případě, že je u poplatníka s nižšími příjmy vypočtená daň nižší než částka daňového zvýhodnění (slevy na dani), má poplatník nárok na vyplacení daňového bonusu (tj. nevyužité částky daňového zvýhodnění). Aby poplatník daňového bonusu dosáhl, musí být ekonomicky aktivní, tj. poplatník může daňový bonus uplatnit pouze v případě, že má ve zdaňovacím období zdanitelné příjmy alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy nebo při zdanění měsíční mzdy alespoň ve výši poloviny minimální mzdy. (www.mpsv.cz, 27. 11. 2011)

Tabulka 13: Nezdanitelné části základu daně pro období 1999 – 2005 v Kč

Nezdanitelná částka (roční)	Ustanovení ZDP	1999 - 2000	2001 - 2003	2004	2005
základní nezdanitelná částka	§ 15 odst. 1 písm. a)	34 920	38 040	38 040	38 040
na vyživované dítě		21 600	23 520	25 560	zrušeno novelou č. 669/2004 Sb.
na manželku	§ 15 odst. 1 písm. b)	19 884	21 720	21 720	21 720
na invaliditu prvního nebo druhého stupně	§ 15 odst. 1 písm. c)	6 540	7 140	7 140	7 140
na invaliditu třetího stupně	§ 15 odst. 1 písm. d)	13 080	14 280	14 280	14 280
držitel průkazu ZTP/P	§ 15 odst. 1 písm. e)	45 780	50 040	50 040	50 040
student - žáci	§ 15 odst. 1 písm. f)	10 464	11 400	11 400	11 400

Zdroj: <http://www.du.cz/14/8/prakticke-informace-danove-tabulky/>

Novinkou v českém daňovém systému zacílenou na rodiny s dětmi, resp. manžele hlavně s malými dětmi, bylo v letech 2005 – 2007 „společné zdanění manželů“ vyživujících alespoň jedno dítě v domácnosti. Díky němu, zvláště v případě výrazně rozdílných příjmů manželů, může dojít ke zmírnění dopadu tehdejší daňové progresse a celkovému snížení daňových odvodů. Výhodné je především tehdy, kdy má jeden z manželů nulový příjem, což bývá hlavně v období raného rodičovství,

kdy jeden z rodičů z důvodu péče o malé dítě nepracuje. Podle informací Ministerstva financí využilo společného zdanění za rok 2005 přibližně 350 tisíc párů s dětmi, které se na přeplatcích podělily zhruba o 4 mld. Kč (tj. v průměru kolem 11 tisíc Kč na rodinu) a za rok 2006 až 411 tisíc párů s dětmi, kterým bylo vráceno přibližně 6 mld. Kč (tzn. v průměru více jak 14 tisíc Kč na rodinu) [Tiskové zprávy 2006, 2007]. Společné zdanění manželů bylo v roce 2008 zrušeno z důvodu aplikace jednotné sazby daně z příjmu. (praha.vupsv.cz, 24. 11. 2011)

6. 3. 2 Slevy na dani a daňové zvýhodnění v letech 2006 a 2007

Asi nejvýznamnější novinkou v roce 2006 je nahrazení některých nezdanitelných částí základu daně (tzv. odčitatelných položek) daňovými slevami, tzn. odpočty přímo od daně. Např. roční nezdanitelná částka na poplatníka ve výši 38 040 Kč je nahrazena slevou na dani ve výši 7 200 Kč. V roce 2007 nedošlo k žádným razantním změnám ve zdaňování příjmů fyzických osob.

(www.penize.cz, 24. 02. 2012)

Až do roku 2005 se daň z příjmu fyzických osob počítala tak, že se od příjmů snížených o výdaje odečetly nezdanitelné částky, na jejichž uplatnění měl poplatník nárok a z této částky se potom vypočítala daň. Přitom minimálně na základní nezdanitelnou částku měl nárok každý poplatník. Po novele, pokud nemá poplatník nárok na uplatnění některé z nezdanitelných částek, které ještě zákon nabízí (dary, penzijní připojištění nebo životní pojištění, příspěvky odborům, stavební a hypotéční úvěry), se daň vypočítá přímo z rozdílu příjmů a výdajů a od stanovené daňové povinnosti se odečtou slevy na dani.

Slevy se odečítají maximálně do výše vypočtené daně. Po odečtení slev na dani vztahujících se k poplatníkovi se dále odečítá daňové zvýhodnění na vyživované dítě (500 korun na dítě a měsíc, tedy 6 000 Kč ročně). (finexpert.e15.cz, 24. 11. 2011)

6. 3. 3 Slevy na dani a daňové zvýhodnění v letech 2008 a 2009

Standardní slevy se od roku 2008 souběžně se zavedením lineární nominální sazby daně významně zvýšily. Důvod je jednoduchý. Po zrušení progresivní nominální sazby bylo třeba, aby jiný prvek konstrukce daně z příjmů fyzických osob převzal roli

v zajištění progresivní daně. Toho se ujal právě velmi vysoké standardní slevy na dani. Díky nim minimálně prvních 165 000 Kč základu daně nebude zdaněno. To je impulz k zajištění progresivní daně. (Vančurová, 2010)

Nově došlo ke zvýšení maximálního limitu pro vyplácení daňového bonusu z 30 000 Kč na 52 200 Kč. Od roku 2009 dochází ke zvýšení limitu pro uplatnění slevy na vyživovanou manželku nebo manžela. Zatímco dříve nesměl jejich vlastní příjem za zdaňovací období přesáhnout 38 040 Kč, nyní stále nesmí být vyšší než 68 000 Kč.

6. 3. 4 Slevy na dani a daňové zvýhodnění v letech 2010 a 2011

V roce 2010 došlo k jedné výrazné změně v daňovém zvýhodnění na dítě a to na 11 604 Kč ročně, což je o 904 Kč více než v předchozích obdobích. Maximální a minimální daňové bonusy zůstaly beze změny.

V roce 2011 se sleva na dani na poplatníka snížila o 1 200 Kč za rok, tedy o 100 Kč měsíčně. Nová výše slevy je tedy ve výši 23 640 Kč za rok, tedy 1 970 Kč za měsíc. Opatření by mělo platit pouze pro rok 2011 – kvůli pokrytí následků povodní. V roce 2012 by se měla sleva opět zvýšit na úroveň z roku 2010, tedy na 24 840 Kč za rok.

6. 4 Vývoj sociálního a zdravotního pojištění

Sazby a vyměřovací základy zdravotního a sociálního pojištění zaznamenaly řadu změn především od roku 2008.

Zdravotní pojištění (ZP)

Procentuální sazba zdravotního pojištění činila během mnou zkoumaného období 4,5 %.

Sociální pojištění (SP)

Naproti tomu sazby sociálního pojištění se v období 2000 až 2011 přece jen změnily. Tato změna není razantní, ale přece proběhla, a to v roce 2009, kdy se změnila procentuální sazba z 8 % na 6,5 %, kterou odvádí zaměstnanec. U zaměstnavatele došlo ke snížení z 26 % na 25 %.

Tabulka 14: Sazba pojistného na sociální pojištění

Sazba pojistného v ČR (%)	Zaměstnanec		Zaměstnavatel	
	2008	2009	2008	2009
Nemocenské pojištění	1,1 %	0 %	3,3 %	2,3 %
Důchodové pojištění	6,5 %	6,5 %	21,5 %	21,5 %
Státní politika zaměstnanosti	0,4 %	0 %	1,2 %	1,2 %
Celkem	8,0 %	6,5 %	26,0 %	25,0 %

Zdroj: <http://www.zivnostnik.cz/1/1/0/prehled-aktualnich-sazeb-dane-z-prijmu-a-pojistneho-cid204996/>

Tabulka 15: Srovnání změn vlivu platby pojistného na výpočet základu daně z příjmů

	Do konce roku 2007	Od roku 2008
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 % vyměřovacího základu)	Snižuje základ daně ze závislé činnosti	Výpočet daně neovlivní
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9 % vyměřovacího základu)	Výpočet daně neovlivní	Zvyšuje základ daně ze závislé činnosti
Pojistné na sociální zabezpečení hrazené zaměstnancem (celkem 8 % vyměřovacího základu)	Snižuje základ daně ze závislé činnosti	Výpočet daně neovlivní
Pojistné na sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem (celkem 26 % vyměřovacího základu)	Výpočet daně neovlivní	Zvyšuje základ daně ze závislé činnosti

Zdroj: <http://www.kdpcr.cz/Data/files/pdf/Janou%C5%A1kov%C3%A1%20Jana.pdf>

Vyměřovací základ sociálního a zdravotního pojištění u zaměstnanců

V současné době bylo v podstatě dosaženo stavu, kdy jsou vyměřovací základy pro SP i ZP zaměstnanců stanoveny velmi podobně. To ovšem neznamená, že musí být u každého poplatníka vyměřovací základ SP a ZP v číselném vyjádření stejný. Rozdíly způsobuje například fakt, že některé příjmy ze závislé činnosti vstupují do vyměřovacího základu pro zdravotní pojištění, ale nevstupují do vyměřovacího základu pro pojištění sociální (odměny členů orgánů právnických osob apod.)

Vyměřovací základ sociálního pojištění u zaměstnanců

Vyměřovacím základem zaměstnance na SP je v obecné rovině úhrn příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a nejsou od daně osvobozeny a které zaměstnanci zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, jež zakládá účast na nemocenském pojištění nebo účast jen na důchodovém pojištění s výjimkami uvedenými v § 5 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „ZSP“), kterými jsou:

- náhrady škody podle zákoníku práce,
- odstupné a další odstupné,
- odměny při skončení funkčního období náležející podle zákona o obcích, apod.

Vyměřovací základ zdravotního pojištění u zaměstnanců

Vyměřovací základ zaměstnance na ZP je vymezen velmi podobně jako u sociálního pojištění s tím rozdílem, že chybí podmínka, aby zaměstnání zakládalo účast na nemocenském nebo důchodovém pojištění.

Významné rozdíly jsou spíše ve vymezení okruhu osob, jejichž příjmy do vyměřovacího základu vstupují. Rozdíly vyplývají z definice množiny zaměstnanců, která je pro účely ZP uvedena v § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Zaměstnanci jsou zde definováni širěji než v ZSP, a do vyměřovacího základu na ZP tak vstupují i příjmy, které SP nepodléhají (odměny likvidátorů, odměny členů orgánů právnických osob atd.), což má, jak si ukážeme dále, vliv i na výši základu daně z příjmů.

Maximální vyměřovací základ

Do konce roku 2007 byl pojem maximální vyměřovací základ (dále jen „MVZ“) používán pouze v případě pojistného u osob samostatně výdělečně činných (OSVČ). Od roku 2008 se podmínky uplatnění včetně výše MVZ pro OSVČ a zaměstnance sjednotily.

Maximálním vyměřovacím základem je 72násobek průměrné měsíční mzdy. Za průměrnou mzdu se pro tyto účely považuje částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, jenž o dva roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Vypočtená částka se následně zaokrouhluje na celé koruny nahoru. (www.danarionline.cz, 24. 11. 2011)

Tabulka 16: Maximální vyměřovací základ zaměstnance:

Platnost pro období	Výše	Poznámka
do konce roku 2007	Neomezen	
rok 2008	1 034 880 Kč	Výpočet 48x průměrná mzda
rok 2009	1 130 640 Kč	Výpočet 48x průměrná mzda
rok 2010	1 707 048 Kč	Výpočet 72x průměrná mzda
rok 2011	1 781 280 Kč	Výpočet 72x průměrná mzda

Zdroj: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d34667v44285-tabulky-a-informace-pro-dane-a-podnikani/>

7. Metodika

Diplomová práce zjišťuje vliv daňových změn na příjmy domácností s dětmi v horizontu 5 let, a to od roku 2005 do roku 2009. Příjmy domácností ovlivňuje samozřejmě i řada jiných faktorů, nejen daňových. Příjmy domácností mohou být ovlivněny hospodářskými cykly, nastavenou minimální mzdou, nezaměstnaností, odvětvím nebo také např. fungováním odborů. V praktické části se zaměřím na vlivy ryze daňového charakteru.

V praktické části budou analyzovány tři typy domácností, které se od sebe budou lišit počtem dětí, výší příjmů a zaměstnaností partnerů. Samozřejmě by bylo možné uvést i více možných modelů domácností, například zda by jeden z rodičů byl student, byl částečně invalidní nebo by rodina čerpala úvěr na bydlení atd. Jelikož je rozsah práce omezený, byly zvoleny domácnosti, které čerpají pouze nezdánitelnou částku/slevu na poplatníka, manželku a daňového zvýhodnění na dítě, které lze uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu kombinací slevy na dani a daňového bonusu. Ostatní nezdánitelné ani odčitatelné položky již nejsou v práci zkoumány a zohledněny.

Každá domácnost bude členěna dle příjmu, a to minimálního, průměrného a maximálního. Minimální mzda byla zvolena dle minimální mzdy pro rok 2005, průměrná dle průměrné mzdy a maximální byla zvolena dle vlastního uvážení.

Jednotlivé formy daňových zvýhodnění, konkrétně nezdánitelné části základu daně, prošly od roku 2005 velkými změnami, což změnilo i výpočet daně z příjmů fyzických osob. Cílem práce je zjistit, zda uvedené změny zdanění příjmů zvýhodňují uvedené typy rodin oproti ostatním, jakým způsobem a zda toto zvýhodnění v čase roste, nebo naopak klesá.

7.1 Charakteristika příjmů domácností

Mnou zvolené typy domácností se budou navzájem lišit, což bude konkrétně popsáno u každého typu. U těchto tří domácností bude nadále zjišťováno, jak daňové změny ovlivnily jejich příjmy, když rodina disponuje minimálními příjmy, průměrnými příjmy či vysokými příjmy na jednotlivce.

I. Rodina Novákových

V prvním případě bude zjišťován vývoj daňových změn na příjem u rodiny Novákových, kdy muž pobírá roční příjem ve výši:

- minimální roční hrubá mzda – 86 220 Kč
- průměrná roční hrubá mzda – 220 128 Kč
- vyšší roční hrubý příjem ve výši 600 000 Kč.

Jeho příjmy jsou ze závislé činnosti dle § 6 ZDP. Manželka pana Nováka během 5 let nepracuje a můžeme jí nazývat ženou v domácnosti. Počet dětí, jak bylo zmíněno výše, je jedno dítě (případ A), v druhém případě dvě děti (případ B) a pak tři děti (případ C).

V případě takto definované rodiny může pan Novák během zdaňovacího období uplatit nezdánitelné části základu daně či slevy na dani nebo daňové zvýhodnění na vyživované děti. Rodina nečerpá žádný hypoteční úvěr či úvěr ze stavebního spoření, nemá penzijní ani životní pojištění, a proto nemůže uplatnit možnost odpočtu jiných nezdánitelných částí základu daně.

II. Rodina Kopeckých

V druhém případě bude analyzována rodina Kopeckých, kdy muž i žena získávají příjmy ze závislé činnosti a to ve výši:

- minimální roční hrubá mzda – 86 220 Kč
- průměrná roční hrubá mzda – 220 128 Kč
- vyšší roční hrubý příjem ve výši 600 000 Kč.

Počet dětí je v prvním případě jedno dítě (případ A), v druhém případě dvě děti (případ B) a v posledním případě tři děti (případ C).

U takto definované rodiny může pan i paní Kopecká během zdaňovacího období uplatit nezdánitelné části základu daně či slevy na dani nebo daňové zvýhodnění na vyživované děti, kdy toto zvýhodnění pobírá pouze jeden z rodičů.

Rodina nečerpá žádný hypoteční úvěr či úvěr ze stavebního spoření, nemá penzijní ani životní pojištění, a proto nemůže uplatnit možnost odpočtu jiných nezdánitelných částí základu daně.

III. Rodina Malých

Třetí případ se bude zabírat rodinou Malých, kdy manžel pobírá příjmy ze závislé činnosti:

- minimální roční hrubá mzda – 86 220 Kč
- průměrná roční hrubá mzda – 220 128 Kč
- vyšší roční hrubý příjem ve výši 600 000 Kč.

Rodina Malých pečuje o jedno zdravotně postižené dítě (případ A). V druhém případě bude rodina mít jedno zdravotně postižené a jedno zdravé dítě (případ B) a ve třetím případě půjde o dvě zdravé děti a jedno zdravotně postižené dítě (případ C).

Manželka pana Malého nepracuje, neboť se stará o mladší dítě, které je zdravotně postižené. V případě takto definované rodiny pan Kopecký během zdaňovacího období může uplatit nezdánitelné části základu daně či slevy na dani nebo daňové zvýhodnění na vyživované děti. U mladšího dítěte, které je držitelem průkazu ZTP/P se tato částka zdvojnásobuje.

Rodina nečerpá žádný hypoteční úvěr či úvěr ze stavebního spoření, nemá penzijní ani životní pojištění, a proto nemůže uplatnit možnost odpočtu jiných nezdánitelných částí základu daně.

7. 2 Aplikace výpočtu daně z příjmů fyzických osob

1. Standardní výpočet

Schéma výpočtu daňové povinnosti pro rok 2005

- + hrubý roční příjem v Kč
- úhrn sraženého zdravotního a sociálního pojistného v Kč
- = dílčí základ daně v Kč
- odpočet nezdánitelných částek ročně podle § 15 ZDP v Kč
- = základ daně v Kč
- = základ daně zaokrouhlený na celé 100 Kč dolů
- = daň v Kč vypočtená podle § 16 ZDP
- roční daňové zvýhodnění na dítě
- = skutečně sražená daň

Schéma výpočtu daňové povinnosti pro rok 2006, 2007

- + hrubý roční příjem v Kč
- úhrn sraženého zdravotního a sociálního pojistného v Kč
- = dílčí základ daně v Kč
- odpočet nezdanitelných částek ročně podle § 15 ZDP v Kč
- = základ daně v Kč
- = základ daně zaokrouhlený na celé 100 Kč dolů
- = daň v Kč vypočtená podle § 16 ZDP
- roční slevy na dani podle § 35ba v Kč
- = daň po slevách v Kč
- roční daňové zvýhodnění na dítě
- = skutečně sražená daň nebo vyplacený daňový bonus

Schéma výpočtu daňové povinnosti pro rok 2008, 2009

- + hrubý roční příjem v Kč
- + úhrn zdravotního a sociálního pojistného v Kč
- = dílčí základ daně v Kč
- odpočet nezdanitelných částek ročně podle § 15 ZDP v Kč
- = základ daně v Kč
- = základ daně zaokrouhlený na celé 100 Kč dolů
- = daň v Kč vypočtená podle § 16 ZDP
- roční slevy na dani podle § 35ba v Kč
- = daň po slevách v Kč
- roční daňové zvýhodnění na dítě
- = skutečně sražená daň nebo vyplacený daňový bonus

2. Společné zdanění manželů

Společné zdanění bylo možné uplatnit do roku 2007. V souladu s ustanovením § 13a se jím rozumí možnost rozdělení všech příjmů manželského páru rovným dílem na každého z manželů pro účely výpočtu daně z příjmů fyzických osob.

Výpočet společného základu daně manželů:

- + základ daně manžela v Kč
- + základ daně manželky v Kč
- = společný základ daně v Kč
- odpočet nezdanitelných částek ročně podle § 15 ZDP za oba manžele v Kč
- = upravený společný základ daně v Kč

Výpočet daňové povinnosti manžela:

- = upravený společný základ daně v Kč vydělený dvěma
- = základ daně v Kč
- = základ daně zaokrouhlený na celé 100 Kč dolů
- = daň v Kč vypočtená podle § 16 ZDP
- roční slevy na dani podle § 35ba v Kč
- = daň po slevách v Kč
- roční daňové zvýhodnění na dítě (děti)
- = skutečně sražená daň nebo vyplacený daňový bonus

Výpočet daňové povinnosti manželky

Výpočet daňové povinnosti manželky je podobný jako výpočet manželův. Manželka neuplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, neboť ho může uplatnit pouze jeden z rodičů.

7. 3 Vyhodnocení výsledků

Pro vyhodnocení výsledků bude použita metoda komparace, s jejíž pomocí budou jednotlivé daňové povinnosti/daňové bonusy porovnány ve vytvořených tabulkách podle příjmů, rodiny či počtu dětí. Z tabulek bude názorně vidět, jak rostla/klesala daňová povinnost rodiny v jednotlivých letech, a které hlavní položky zapříčinily změnu zdanění v jednotlivých letech a u jednotlivých rodin.

8. Aplikace výpočtů daňové povinnosti k dani z příjmů fyzických osob u rodin s dětmi

Praktická část bude analyzovat dopad daňových změn u tří typů domácností. Tyto domácnosti budou úplné rodiny s jedním, dvěma a třemi nezletilými dětmi. I když v dnešní době roste počet neúplných rodin, ať již z důvodu rozvodovosti či nesezdanosti partnerů, počet úplných rodin je v České republice stále dominantnější. Počet dětí byl zvolen na základě zjištěných údajů, kdy se v České republice vyskytuje majoritní podíl úplných rodin se dvěma nezletilými dětmi. Pro srovnání jsou do práce zahrnuty i domácnosti s jedním a třemi dětmi.

V jednotlivých letech dochází ke změnám ve výpočtu daně, v nezdanitelných částkách daně, slevách na dani, daňového zvýhodnění na dítě a dalších, které ovlivňují daňovou povinnost rodin s dětmi. Cílem práce bude jednotlivé změny popsat a zjistit, zda pro danou domácnost měly pozitivní či negativní dopad, tj. zda zvýhodnění vlivem změn roste nebo naopak klesá.

8. 1 Zdanění příjmů rodiny Novákových v letech 2005 - 2009

Modelová rodina Novákových je charakterizována tak, že manžel má příjmy ze závislé činnosti a manželka je v domácnosti s jedním dítětem (situace A), se dvěma dětmi (situace B), se třemi dětmi (situace C).

A. Příjmová situace rodiny s jedním dítětem, kdy manželka je v domácnosti bez příjmů a příjem manžela je stanoven na třech úrovních:

- minimální roční hrubá mzda – 86 220 Kč
- průměrná roční hrubá mzda – 220 128 Kč
- vyšší roční hrubý příjem ve výši 600 000 Kč.

A. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě manžela ve výši 86 220 Kč, manželka v domácnosti pečuje o jedno dítě

U rodiny s jedním dítětem bude blíže popsáno, které položky převážně ovlivnily daňovou povinnost či daňový bonus. U rodiny se dvěma či třemi dětmi tento popis

nebude uveden, neboť zdůvodnění snížení daňové povinnosti je obdobné jako v případě rodiny s jedním dítětem. Jediná změna u této rodiny bude v daňovém zvýhodnění na dítě, které se bude násobit počtem dětí žijících s poplatníkem.

Daňová povinnost v roce 2005

V letech 2005 až 2007 lze použít dvě varianty výpočtu daně z příjmů fyzických osob. V následujících tabulkách jsou znázorněny obě varianty, tzn. běžný výpočet a společné zdanění manželů. V roce 2005 mohli manželé poprvé využít možnosti podat společné zdanění manželů. Základní podmínka společného zdanění manželů byla, že manželé museli vyživovat alespoň jedno dítě, které s nimi žilo ve společné domácnosti. Společného zdanění manželů bylo možno využít v letech 2005, 2006 a 2007. Cílem společného zdanění manželů bylo finančně pomoci manželskému páru s různorodými příjmy. Často z toho důvodu, že jeden z manželů pečuje o děti, a nemá tak vlastní příjem, který by podléhal dani z příjmu fyzických osob.

Výsledný příjem rodiny se následně rozdělil ve stejné výši na manžela i manželku. Při progresivním zdanění tak většina příjmu spadla do nižší daňové sazby a celková daňová povinnost manželského páru s různorodými příjmy byla výrazně nižší, než kdyby podávali manželé daňové příznání každý sám.

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 442	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	15 600	Společný základ daně (zaokrouhlený)	0	0
Daň	2 340	Daň	0	0
Zvýhodnění na děti	- 6 000	Zvýhodnění na děti	- 6 000	0
Daňový bonus	- 3 660	Daňový bonus	- 6 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Od roku 2005 dochází ke zrušení nezdanitelné částky, kterou lze uplatnit na vyživované dítě. Tato nezdanitelná částka byla nahrazena tzv. daňovými zvýhodněními popřípadě daňovými bonusy, které lze uplatnit při splnění podmínek

uvedených v § 35 písmene c a d zákona o daních z příjmů. Částka daňového zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti činí 6 000 Kč ročně, přičemž daňový bonus lze uplatnit minimálně ve výši 100 Kč a maximálně ve výši 30 000 Kč.

Daňové zvýhodnění na dítě se, na rozdíl od nezdanitelné části základu daně, odčítá ve stanovené výši nikoliv od základu daně, ale přímo od vypočtené daně.

Jelikož manželka během roku nepracuje a její příjmy jsou nulové, může její manžel využít nezdanitelnou částku daně na manželku ve výši 21 720 Kč, což výrazně sníží základ daně a následně vypočtenou daň. Další nezdanitelná částka snižující daňový základ je nezdanitelná částka daně na poplatníka, na kterou má nárok každý poplatník. Tato částka v roce 2005 činila 38 040 Kč.

Z výsledné tabulky je zřejmé, že domácnost s minimálními ročními příjmy dosahuje v obou případech daňového bonusu. V případě, že by manžel využil pouze běžný způsob výpočtu daně, dosáhl by daňového bonusu ve výši 3 660 Kč. Ovšem v případě, že by využil společného zdanění manželů, byl by jeho daňový bonus ve výši 6 000 Kč, což je o 2 340 Kč více. Využití společného zdanění manželů se projevilo pozitivním efektem na příjmovou situaci rodiny.

Daňová povinnost v roce 2006 a 2007

I v roce 2006 a 2007 lze též využít společného zdanění manželů. V těchto letech ovšem dochází ke změně daňové sazby, neboť se rodina s minimálními příjmy nachází v prvním daňovém pásmu s daní 12 %, což je o 3 % nižší než v roce 2005.

Výpočet daně pro rok 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 400	0
Daň	9 048	Společný základ daně	37 700	37 700
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	4 524	4 524
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 6 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 6 000	Sleva na děti	- 6 000	0
		Daňový bonus	- 6 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 byly nezdanitelné části základu daně podle § 15 odst. 1 zákona o daních z příjmů novelou č. 545/2005 Sb. účinnou od 1. 1. 2006 nahrazeny slevou na dani podle § 35ba. V následující tabulce lze vidět, že slevy na poplatníka a na manželku se odečítají již od vypočtené daně. Přestože jsou tyto slevy podstatně nižší než původní nezdanitelné částky daně, rodinu to negativně neovlivnilo, spíše jí to pomohlo dosáhnout na daňový bonus ve výši 6 000 Kč již při běžném výpočtu. Je to také dáno způsobem výpočtu daně, kdy se nejprve odečítají slevy vztahující se k poplatníkovi do výše vypočtené daně a až následně daňové zvýhodnění na dítě. V roce 2005 se nezdanitelné částky základu daně odečítaly od jiné základny, tj. od hrubého ročního příjmu upraveného o zaplacené pojistné.

V obou případech vyšel daňový bonus ve výši 6 000 Kč, z čehož vyplývá, že je na poplatníkovi, zda chce využít standardní způsob výpočtu či společné zdanění manželů.

Daňová povinnost v roce 2008 a 2009

V roce 2008 byla zavedena lineární sazba daně, což vedlo ke zrušení společného zdanění manželů. Aby rodiny nebyly znevýhodněny, schválil stát výrazně vyšší standardní slevy na dani. Další změna spočívala ve výpočtu samotné daně, a to zavedením superhrubé mzdy.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177
Superhrubá mzda	116 400
Daň	17 460
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňový bonus	- 10 680

Zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňový bonus	- 10 680

Z výsledných tabulek je vidět, že se zavedením lineární sazby daně a změnou způsobu výpočtu daně došlo ke zvýšení samotné daně, ale zároveň je na tom (se zvýšením částek slev na dani a daňového zvýhodnění na dítě) rodina o 4 680 Kč lépe než v předchozím roce. Domácnost od státu dostane v letech 2008 a 2009 částku 10 680 Kč. V roce 2008 je zavedena tzv. superhrubá mzda, kdy se pojistné na sociální a zdravotní pojištění, které je povinen hradit za zaměstnance sám zaměstnavatel, přičítá

k hrubé mzdě. Sazba tohoto pojištění je v roce 2008 35 % a v roce 2009 34 %. Díky změnám sazeb je superhrubá mzda, ze které se počítá daň, o 800 Kč nižší v roce 2009.

A. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy manžela ve výši 220 128 Kč, manželka v domácnosti pečující o jedno dítě

V následujících tabulkách bude uveden výpočet daně z příjmů fyzických osob v případě, že rodina dosahuje průměrné roční mzdy 220 128 Kč.

Daňová povinnost v roce 2005

Rodina se s příjmy 220 128 Kč ročně dostává do vyššího daňového pásma, což změní výpočet daně oproti způsobu výpočtu u rodiny s minimálními příjmy.

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	132 800	Společný základ daně	47 400	47 400
Daň	21 100	Daň	7 110	7 110
Zvýhodnění na děti	- 6 000	Zvýhodnění na děti	- 6 000	0
Daňová povinnost	15 100	Daňová povinnost	1 110	7 110

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož příjmová situace je podstatně vyšší oproti předešlému příkladu, dosahuje poplatník při běžném způsobu daňové povinnosti ve výši 15 100 Kč. Když poplatník využije společného zdanění manželů, bude činit daň manžela 1 110 Kč a manželčina 7 110 Kč. Celková daňová povinnost tak bude činit 8 220 Kč, což je o 6 880 Kč méně než při běžném způsobu.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	0
Daň	28 110	Společný základ daně	96 300	96 300
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	11 556	11 556
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 6 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	10 710	Sleva na děti	- 6 000	0
		Daňový bonus/povinnost	- 5 844	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

Díky změně ve výpočtu daně vychází daňová povinnost nižší než v roce 2005. Rodině by i zde bylo doporučeno využít společné zdanění manželů, neboť poplatník dosáhne daňového bonusu ve výši 5 844 Kč. Manželský pár tím získá daňový bonus ve výši 1 488 Kč oproti běžnému způsobu, kdy by daňová povinnost činila 10 710 Kč. Rodina tak ušetří na dani 7 488 Kč oproti roku 2005.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045
Superhrubá mzda	297 200
Daň	44 580
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňový bonus	- 10 680

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňový bonus	- 10 680

Zdroj: vlastní zpracování

I když se vypočtená daň v letech 2008 až 2009 zdvojnásobila (oproti roku 2005), celkově dosáhl manželský pár daňového bonusu ve výši 10 680 díky vysokým standardním slevám. V roce 2008 tak získali od státu 9 192 Kč navíc. V roce 2009 manželé obdrželi daňový bonus ve stejné částce jako v roce 2008.

A. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy manžela ve výši 600 000 Kč, manželka v domácnosti pečuje o jedno dítě

Daňová povinnost v roce 2005

S takto vysokým ročním příjmem můžeme přepokládat, což bude potvrzeno výpočtem, že rodina bude spadat do čtvrtého daňového pásma a bude dosahovat rapidně vyšší daně než s průměrným či minimálním příjmem.

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	465 200	Společný základ daně	213 600	213 600
Daň	109 300	Daň	37 260	37 260
Zvýhodnění na děti	- 6 000	Zvýhodnění na děti	- 6 000	0
Daňová povinnost	103 300	Daňová povinnost	31 260	37 260

Zdroj: vlastní zpracování

U vysokého ročního příjmu rodina nedosahuje daňového bonusu, ale daňové povinnosti ve výši 103 300 Kč. Když manželský pár využije společného zdanění manželů, bude činit daňová povinnost 31 260 Kč za manžela a 37 260 Kč za manželku. Kdyby rodina této možnosti nevyužila, zaplatila by na daních o 34 780 Kč více. Celková daňová povinnost rodiny bude tedy činit 68 520 Kč.

Daňová povinnost v roce 2006 a 2007

Výpočet daně pro rok 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Daň	123 228	Společný základ daně	262 500	262 500
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	44 037	44 037
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 6 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	105 828	Sleva na děti	- 6 000	0
		Daňová povinnost	26 637	36 837

Zdroj: vlastní zpracování

Díky změnám ve výpočtu daně (změna částek v jednotlivých daňových pásmech) došlo k navýšení vypočtené daně a následně i ke zvýšení daňové povinnosti. Rodina ovšem může využít společné zdanění manželů, a uspoří tak na dani 42 354 Kč. Manželova daňová povinnost bude činit 26 637 Kč a manželčina 36 837 Kč. Celková daňová povinnost rodiny je pak 63 474 Kč. Rodina na daních ušetří 5 046 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000
Superhrubá mzda	810 000
Daň	121 500
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňová povinnost	61 140

Hrubá mzda	600 000
Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	804 000
Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňová povinnost	60 240

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 se daňová povinnost rodiny sníží oproti roku 2006 a 2007 v řádech tisíců korun. Toto snížení bude výrazné pouze v případě, že by rodina v těchto letech nevyužila společného zdanění manželů. V případě, že ho rodina využije, nebude snížení tak markantní. Celková daňová povinnost rodiny v roce 2008 bude 61 140 Kč. Rodina tak ušetří 2 334 Kč oproti roku 2007 (v případě, že rodina využila společného zdanění manželů). V roce 2009 rodina na daních zaplatí 60 240 Kč, a ušetří tím na daních oproti roku 2008 částku 900 korun.

B. Příjmová situace rodiny se dvěma dětmi

B. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě manžela ve výši 86 220 Kč, manželka v domácnosti pečuje o dvě děti

V následujících situacích bude výpočet odlišný pouze ve výši daňového zvýhodnění na dítě, neboť rodina již není tříčlenná ale čtyřčlenná, což ovlivní i konečný daňový bonus či povinnost.

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 442	Dílčí základ daně	75 442	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	15 600	Společný základ daně	0	0
Daň	2 340	Daň	0	0
Zvýhodnění na děti	- 12 000	Zvýhodnění na děti	- 12 000	0
Daňový bonus	- 9 660	Daňový bonus	- 12 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V případě, že rodina má dvě děti, může uplatnit daňové zvýhodnění na dítě 2x vyšší než v situaci A. Jako v předchozích případech by rodina měla využít společné zdanění manželů, díky kterému může získat daňový bonus ve výši 12 000 Kč. Kdyby tuto možnost nevyužila, dosáhla by také daňového bonusu, ale pouze ve výši 9 660 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 400	0
Daň	9 048	Společný základ daně	37 700	37 700
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	4 524	4 524
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 12 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 12 000	Sleva na děti	- 12 000	0
		Daňový bonus	- 12 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Díky změnám ve výpočtu daně, kdy jsou nezdanitelné částky na poplatníka a na manželku nahrazeny slevami na dani, dosahuje poplatník i při běžném způsobu výpočtu daňového bonusu ve výši 12 000 Kč. Stejného bonusu dosahuje i při společném zdanění manželů. Je tedy zcela na rodině, kterou metodu zvolí, neboť v závěru dosahují obě stejného výsledku.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177
Superhrubá mzda	116 400
Daň	17 460
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňový bonus	- 21 360

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňový bonus	- 21 360

Zdroj: vlastní zpracování

V letech 2008 a 2009 i při vyšší vypočtené dani dochází k vzrůstu daňového bonusu díky navýšení daňového zvýhodnění na děti z 6 000 na 10 680 Kč. Rodina v obou letech dosahuje daňového bonusu ve výši 21 360 Kč, což je o 9 360 Kč více než v roce 2007.

B. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy manžela ve výši 220 128 Kč, manželka v domácnosti pečující o dvě děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	132 800	Společný základ daně	47 400	47 400
Daň	21 100	Daň	7 110	7 110
Zvýhodnění na děti	- 12 000	Zvýhodnění na děti	- 12 000	0
Daňová povinnost	9 100	Daňový bonus/povinnost	- 4 890	7 110

Zdroj: vlastní zpracování

Rodina se dvěma dětmi může využít vyššího daňového zvýhodnění než v situaci A, což jí také snížilo daňovou povinnost na 9 100 Kč. Při využití společného zdanění manželů rodina ušetří na dani 6 880 Kč oproti standardnímu výpočtu. Manžel dosáhne na daňový bonus ve výši 4 890 Kč, ovšem manželka zaplatí na dani 7 110 Kč. Celková daňová povinnost domácnosti tak vychází na 2 220 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	0
Daň	28 110	Společný základ daně	96 300	96 300
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	11 556	11 556
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 12 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	4 710	Sleva na děti	- 12 000	0
		Daňový bonus/povinnost	- 11 844	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 se daňová povinnost rodiny snížila o 5 268 Kč. Při společném zdanění manželů dosáhne domácnost daňového bonusu ve výši 7 488 Kč, čímž dostane od státu peníze na rozdíl od standardního výpočtu, kdy by peníze museli státu platit. Manžel tedy od státu dostane 11 844 Kč, ale manželka naopak státu 4 356 korun zaplatí. Celkový daňový bonus bude činit 7 488 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045	Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	297 200	Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 580	Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840	Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360	Sleva na děti	- 21 360
Daňový bonus	- 21 360	Daňový bonus	- 21 360

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 rodina dosahuje daňového bonusu ve výši 21 360 Kč. Manželé tak dostanou na rozdíl od roku 2007 od státu o 13 872 korun více.

B. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy manžela ve výši 600 000 Kč, manželka v domácnosti pečuje o dvě děti

Rodina dosahuje příjmů ve výši 600 000 Kč za rok, což se odrazí ve vysoké dani z příjmů fyzických osob. I když má rodina dvě děti, což výslednou daňovou povinnost sníží každý rok o rozdílnou částku, nemůže počítat s možností dosáhnout na daňový bonus.

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	465 200	Společný základ daně	213 600	213 600
Daň	109 300	Daň	37 260	37 260
Zvýhodnění na děti	- 12 000	Zvýhodnění na děti	- 12 000	0
Daňová povinnost	97 300	Daňová povinnost	25 260	37 260

Zdroj: vlastní zpracování

Rodina se nachází ve čtvrtém daňovém pásmu, z čehož plyne, že bude platit nejvyšší daň vlivem progresivního způsobu zdanění. Daňová povinnost rodiny činí 97 300 Kč. Díky společnému zdanění manželů může snížit svou daňovou povinnost o 34 780 Kč, což určitě každá domácnost ocení. Manžel státu zaplatí daň ve výši 25 260 Kč a manželka 37 260 Kč. Celková daňová povinnost rodiny bude 62 520 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Daň	123 228	Společný základ daně	262 500	262 500
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	44 037	44 037
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 12 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	99 828	Sleva na děti	- 12 000	0
		Daňová povinnost	20 637	36 837

Zdroj: vlastní zpracování

V letech 2006 a 2007 rodina dosahuje při běžném způsobu daně vyšší daňovou povinnost než v loňském roce, ale při společném zdanění manželů bude výsledná daňová povinnost nižší než v roce 2005, a to o 5 046 Kč. Manžel tak zaplatí daň ve výši 20 637 Kč a manželka daň ve výši 36 837 Kč. Celková daňová povinnost bude činit 57 474 Kč. Manželé tím ušetří oproti roku 2005 částku 5 046 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000
Superhrubá mzda	810 000
Daň	121 500
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňová povinnost	50 460

Hrubá mzda	600 000
Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	804 000
Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňový bonus	49 560

Zdroj: vlastní zpracování

Daňová povinnost v roce 2008 a 2009 je podstatně nižší než v letech 2005, 2006 a 2007, což je důsledkem lineární sazby daně a zvýšením uplatnitelných slev na dani. Rodina v roce 2008 zaplatí na daních 50 460 Kč. Ušetří tím částku 7 014 Kč. V roce 2009 ušetří rodina na daních částku 900 Kč, neboť její daňová povinnost bude 49 560 Kč.

C. Příjmová situace rodiny se třemi dětmi

C. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě manžela ve výši 86 220 Kč, manželka v domácnosti pečuje o tři děti

Situace C znázorňuje rodinu se třemi dětmi, což jí umožní snižovat výslednou daňovou povinnost více než v předchozích případech.

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 442	Dílčí základ daně	75 442	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	15 600	Společný základ daně	0	0
Daň	2 340	Daň	0	0
Zvýhodnění na děti	- 18 000	Zvýhodnění na děti	- 18 000	0
Daňový bonus	- 15 660	Daňový bonus	- 18 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Rodina se třemi dětmi může uplatnit daňové zvýhodnění ve výši 18 000 tisíc korun, díky kterému získá domácnost daňový bonus ve výši 15 660 Kč. Při využití společného zdanění manželů se daňový bonus zvýší na 18 000 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 400	0
Daň	9 048	Společný základ daně	37 000	37 700
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	4 524	4 524
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 18 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 18 000	Sleva na děti	- 18 000	0
		Daňový bonus	- 18 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

I v roce 2006 a 2007 rodina s minimálním ročním příjmem dosahuje na daňový bonus ve výši 18 tisíc korun, a to jak při standardním výpočtu, tak při společném zdanění manželů.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177	Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	116 400	Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 460	Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840	Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040	Sleva na děti	- 32 040
Daňový bonus	- 32 040	Daňový bonus	- 32 040

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 činila daň z příjmů fyzických osob poměrně malou částku. Rodina si mohla odečíst slevy na poplatníka i manželku, ale pouze do výše vypočtené daně. Daňového bonusu rodina dosáhla díky slevám na děti, které činily 32 040 Kč. Domácnost tak od státu získala o 14 040 korun navíc.

C. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy manžela ve výši 220 128 Kč, manželka v domácnosti pečuje o tři děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	132 800	Společný základ daně	47 400	47 400
Daň	21 100	Daň	7 110	7 110
Zvýhodnění na děti	- 18 000	Zvýhodnění na děti	- 18 000	0
Daňová povinnost	3 100	Daňový bonus/povinnost	- 10 890	7 110

Zdroj: vlastní zpracování

Rodina může i při téměř 3x vyšším příjmu, než v předchozí situaci, dosáhnout na daňový bonus ve výši 3 780 Kč, a to pomocí společnému zdanění manželů a daňovému zvýhodnění na děti, které činí 18 000 Kč. Kdyby rodina společného zdanění manželů nevyužila, činila by její daňová povinnost 3 100 Kč, kterou by musela uhradit státu. Manžel tedy obdrží od státu 10 890 Kč, ale jeho manželka bude muset zaplatit daň ve výši 7 110 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	0
Daň	28 110	Společný základ daně	96 300	96 300
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	11 556	11 556
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 18 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 1290	Sleva na děti	- 18 000	0
		Daňový bonus/povinnost	- 17 844	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 rodina dosáhla daňového bonusu již při běžnému způsobu, ale když rodina využije společného zdanění manželů, může daňový bonus činit až 13 488 Kč. Manžel dostane od státu 17 844 Kč. Daňová povinnost manželky

ale bude dosahovat 4 356 korun. Rodina dostane od státu tedy o 9 708 Kč více než v roce 2005.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045
Superhrubá mzda	297 200
Daň	44 580
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040
Daňový bonus	- 32 040

Zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040
Daňový bonus	- 32 040

I v letech 2008 a 2009 rodina dosáhla na daňový bonus. Tento bonus bude ovšem vyšší než v předchozích letech, neboť se zvýšila sleva na vyživované dítě a rodina dostane od státu 32 040 Kč, což je o 18 552 Kč víc než v roce 2007.

C. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy manžela ve výši 600 000 Kč, manželka v domácnosti pečuje o tři děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	465 200	Společný základ daně	213 600	213 600
Daň	109 300	Daň	37 260	37 260
Zvýhodnění na děti	- 18 000	Zvýhodnění na děti	- 18 000	0
Daňová povinnost	91 300	Daňová povinnost	19 260	37 260

Zdroj: vlastní zpracování

Při ročním příjmu 600 000 Kč rodina nedosáhne na daňový bonus, ale jejich výsledná daňová povinnost bude nižší díky zvýhodnění na tři děti, které sníží daňovou povinnost o 18 000 Kč. Rodina může také pomocí společného zdanění manželů ušetřit na dani 34 780 Kč. Manžel zaplatí daň ve výši 19 260 Kč (uplatní daňové zvýhodnění na tři děti) a manželka zaplatí 37 260 Kč. Celková daňová povinnost rodiny bude 56 520 Kč, což je o 34 780 Kč méně než při běžném způsobu výpočtu daně.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Daň	123 228	Společný základ daně	262 500	262 500
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	44 037	44 037
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 18 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	93 828	Sleva na děti	- 18 000	0
		Daňová povinnost	14 637	36 837

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 rodina při běžném způsobu zaplatí vyšší daň než v roce 2005, ale při využití společného zdanění manželů bude její konečná daňová povinnost nižší než v roce 2005, a to o 5 046 Kč. Manžel zaplatí na daních 14 637 Kč a manželka 36 837 Kč. Celková daňová povinnost činí 51 474 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000	Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	810 000	Superhrubá mzda	804 000
Daň	121 500	Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840	Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040	Sleva na děti	- 32 040
Daňová povinnost	39 780	Daňová povinnost	38 880

Zdroj: vlastní zpracování

Nejlépe na tom rodina byla v roce 2008 a 2009. Daňová povinnost je nejnižší za poslední 3 roky, kdy činila 39 780 Kč v roce 2008 a 38 880 Kč v roce 2009. Tento pokles oproti roku 2007 je dán přechodem na lineární daňovou sazbu a zvýšením částek slev na dani. Manželé ušetří v roce 2008 11 694 Kč oproti roku 2007. V roce 2009 ušetří 900 Kč.

8. 1. 1 Závěr a diskuse dopadu daňové povinnosti u rodiny Novákových

Rodina Novákových s jedním dítětem může uplatit v jednotlivých letech daňové zvýhodnění na dítě nejprve ve výši 6 000 Kč v letech 2005 – 2007 a letech 2008 a 2009 ve výši 10 680 Kč za rok. Rodina se dvěma dětmi pak daňové zvýhodnění ve výši 12 000 Kč v letech 2005 – 2007 a 21 360 Kč v roce 2008 a 2009. Ve všech vypočtených

případech bylo pro rodinu výhodné využít společné zdanění manželů (léta 2005 - 2007), které výrazně snížilo jejich daňovou povinnost, nebo naopak zvýšilo jejich daňový bonus.

Z výpočtů je zřejmé, že rodina s minimálními příjmy dosáhla na daňový bonus ve všech zkoumaných letech. Tento bonus se lišil podle výše daňového zvýhodnění na dítě a podle počtu dětí žijících s poplatníkem ve společné domácnosti.

Když se rodinné roční příjmy budou pohybovat kolem průměrného ročního příjmu, dosáhne rodina s jedním či dvěma dětmi na daňový bonus až od roku 2006, a to pouze při využití společného zdanění manželů. Rodina se třemi dětmi získá na daňový bonus již v roce 2005 a bude ho moci uplatnit, jako rodiny s menším počtem dětí, v každém následujícím roce bez ohledu na způsobu výpočtu daně.

Při maximálních ročních příjmech rodina na daňový bonus sice nedosáhne, ale její daňová povinnost bude každým rokem klesat, ať má rodina jedno či tři děti, v případě, že využije společné zdanění manželů. Kdyby rodina tuto možnost neuplatnila, její daňová povinnost by v letech 2006 a 2007 vzrostla oproti roku 2005. Daňová povinnost bude v jednotlivých letech u rodin s jedním až třemi dětmi rozdílná pouze o částku daňového zvýhodnění na dítě, tzn. nejvyšší pokles daňového zatížení je u rodiny se třemi dětmi.

8. 2 Zdanění příjmů rodiny Kopeckých v letech 2005 - 2009

V rodině Kopeckých, na rozdíl od Novákových, pracují oba rodiče. V následujících tabulkách bude ukázána daňová povinnost či daňový bonus obou manželů. Jednotlivé změny ve výpočtu byly vysvětleny v předchozích tabulkách u rodiny Novákových, proto u následujících rodin bude komentována pouze vypočtená daňová povinnost či bonus. Výpočet samotné daně se liší pouze v tom, že manžel nemůže uplatit v roce 2005 nezdanitelné částky daně na manželku, v roce 2006 – 2009 slevu na manželku.

A. Příjmová situace rodiny Kopeckých, kdy jsou oba rodiče zaměstnaní, jejich příjmy jsou shodné, pečují o jedno dítě

A. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě obou manželů ve výši

86 220 Kč, manželé pečují o jedno dítě

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet			Společné zdanění manželů	
	manžel	manželka		Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	86 220	Hrubá mzda	86 220	86 220
Pojistné	10 778	10 778	Pojistné	10 778	10 778
Dílčí základ daně	75 442	75 442	Dílčí základ daně	75 442	75 442
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	37 400	37 400	Společný základ daně	37 400	37 400
Daň	5 610	5 610	Daň	5 610	5 610
Zvýhodnění na děti	- 6 000	0	Zvýhodnění na děti	- 6 000	0
Daňový bonus/povinnost	- 390	5 610	Daňový bonus/povinnost	- 390	5 610

Zdroj: vlastní zpracování

Na rozdíl od rodiny Novákových si pan Kopecký nemůže odečíst nezdanitelnou částku daně na manželku, neboť manželčiny příjmy převyšují částku 38 040 Kč za rok, což ovlivní jeho základ daně a následně vypočtenou daň. Další odlišnost spočívá v daňovém zvýhodnění na vyživované dítě žijící ve společné domácnosti, neboť zde byla možnost volby, zda toto zvýhodnění bude uplatňovat manžel nebo manželka. V následující situaci daňové zvýhodnění na dítě využívá otec, který díky němu dosahuje na daňový bonus ve výši 390 Kč. Společné zdanění manželů u párů, které mají přibližně stejné příjmy, má nulový efekt, jak je vidět v tabulce, proto jeho využití pozbývá významu. Jelikož manželka nemohla uplatnit daňové zvýhodnění na dítě, její daň činí 5 610 Kč. Celková daňová povinnost rodiny činí 5 220 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet			Společné zdanění manželů	
	manžel	manželka		Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	86 220	Hrubá mzda	86 220	86 220
Pojistné	10 778	10 778	Pojistné	10 778	10 778
Dílčí základ daně	75 400	75 400	Dílčí základ daně	75 442	75 442
Daň	9 048	9 048	Společný základ daně	75 400	75 400
Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200	Daň	9 048	9 048
Sleva na dítě	- 6 000	0	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňový bonus/povinnost	- 4 152	1 848	Sleva na děti	- 6 000	0
			Daňový bonus/povinnost	- 4 152	1 848

Zdroj: vlastní zpracování

Změna výpočtu v roce 2006 pozitivně ovlivnila daňovou situaci rodiny. Manžel dosáhl na daňový bonus ve výši 4 152 Kč, což je o 3 762 Kč více než v roce 2005. Manželka sice na daňový bonus nedosáhla, ale její daň se snížila také o částku 3 762 Kč. Celkový daňový bonus rodiny činil 2 304 Kč a rodina tak ušetřila na daních o 2 916 korun.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177
Superhrubá mzda	116 400
Daň	17 460
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňový bonus	- 10 680
Daňová povinnost manželky	0

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680
Daňový bonus	- 10 680
Daňová povinnost manželky	0

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 rodina sice nemohla využít daňové zvýhodnění na manželku, ale manžel i tak dosáhl na daňový bonus ve výši 10 680 Kč, kterého by dosáhl i v případě, že by manželka vykazovala nulové příjmy. Manželčina daňová povinnost byla nulová díky vysoké slevě na poplatníka, která snížila její daň na nulu. Na tuto slevu má nárok každý poplatník. Rodina dostala od státu o 7 764 korun více než v roce 2007.

A. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy obou manželů ve výši 220 128 Kč, manželé pečují o jedno dítě

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	220 128
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	27 516
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	192 612
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	154 500	Společný základ daně	154 500	154 500
Daň	25 440	Daň	25 440	25 440
Zvýhodnění na děti	- 6 000	Zvýhodnění na děti	- 6 000	0
Daňová povinnost manžela	19 440	Daňová povinnost	19 440	25 440
Daňová povinnost manželky	25 440			

Zdroj: vlastní zpracování

V případě, že manžel i manželka vydělají ročně průměrné roční příjmy, nedosahuje ani jeden z nich na daňový bonus. Manžel díky daňovému zvýhodnění na dítě dosahuje nižší daňové povinnosti než manželka, a to o částku 6 000 Kč. Manžel zaplatí na daních 19 440 Kč a manželka částku 25 440 Kč. Celková daňová povinnost činí 44 880 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	220 128
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	27 516
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	192 612
Daň	28 110	Společný základ daně	192 600	192 600
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	28 110	28 110
Sleva na děti	- 6 000	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňová povinnost manžela	14 910	Sleva na dítě	- 6 000	0
Daňová povinnost manželky	20 910	Daňová povinnost	14 910	20 910

Zdroj: vlastní zpracování

Manžel v roce 2006 zaplatí na daních 14 910 Kč a manželka částku 20 910 Kč. Celková daňová povinnost rodiny činí 35 820 Kč. Daňová povinnost se manželům oproti roku 2005 snížila o 9 060 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045	Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	297 200	Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 580	Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680	Sleva na děti	- 10 680
Daňová povinnost manžel	9 060	Daňová povinnost manžel	8 730
Daňová povinnost manželka	19 740	Daňová povinnost manželka	19 410

Zdroj: vlastní zpracování

V letech 2008 a 2009 rodina také nedosáhla na daňový bonus, ale jejich daň byla opět nižší než v předchozích letech. Manželovi se daň snížila o 5 850 Kč v roce 2008, což je zatím nejvyšší snížení. Manželka dosahuje daně 19 740 Kč a dosáhla snížení své daňové povinnosti ve výši 1 170 Kč. Celková daňová povinnost činila 28 800 Kč. V roce 2009 se daňová povinnost snížila o 660 Kč oproti roku 2008, tzn. daňová povinnost rodiny činila 28 140 Kč z důvodu změny výpočtu pojistného. Manžel zaplatil na daních 8 730 Kč a manželka 19 410 Kč.

A. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy obou manželů ve výši 600 000 Kč, manželé pečují o jedno dítě

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	600 000
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	75 000
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	525 000
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	486 900	Společný základ daně	486 900	486 900
Daň	116 244	Daň	116 244	116 244
Zvýhodnění na děti	- 6 000	Zvýhodnění na děti	- 6 000	0
Daňová povinnost manžela	110 244	Daňová povinnost	110 244	116 244
Daňová povinnost manželky	116 244			

Zdroj: vlastní zpracování

Když manželé vydělávají každý okolo 600 000 Kč ročně, musí počítat s vyššími daněmi, než kdyby se pohybovali okolo průměrného příjmu. Manželova daňová povinnost činí 110 244 Kč a manželčina 116 244 Kč. Takto vysoké daně manželé platí, neboť se nacházejí ve čtvrtém daňovém pásmu a odvádí státu nejvyšší možnou daň díky progresivnímu způsobu zdanění. Dohromady daňová povinnost činí 226 488 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	600 000
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	75 000
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	525 000
Daň	123 228	Společný základ daně	525 000	525 000
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	123 228	123 228
Sleva na děti	- 6 000	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňová povinnost	110 028	Sleva na děti	- 6 000	0
Daňová povinnost manželky	116 028	Daňová povinnost	110 028	116 028

Zdroj: vlastní zpracování

V případě, že manželka v rodině Novákových nepracovala, rodina mohla uplatit společné zdanění manželů, a tím si výrazně snížila daňovou povinnost, ale jelikož manželé pracují oba a mají podobné stejně vysoké příjmy, zvýšila se jim daňová povinnost oproti roku 2005 o 144 Kč. Manžel v tomto roce zaplatí státu 110 028 Kč a manželka 116 028 Kč na daních. Celková daňová povinnost činila 226 056 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000	Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	810 000	Superhrubá mzda	804 000
Daň	121 500	Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680	Sleva na děti	- 10 680
Daňová povinnost	85 980	Daňová povinnost	85 080
Daňová povinnost manželky	96 660	Daňová povinnost manželky	95 760

Zdroj: vlastní zpracování

Rok 2008 a 2009 přináší pro rodinu pozitivní změnu, neboť se jim daňová povinnost sníží. U manžela lze hovořit o rapidním snížení, a to o částku 24 048 Kč. U manželky činí daňová povinnost 96 660 Kč a dochází ke snížení daně o 19 368 Kč v roce 2008. Celková daňová povinnost činí 182 640 Kč. V roce 2009 dochází ke snížení daňové povinnosti o 1 800 Kč oproti roku 2008, neboť jejich daňová povinnost byla 180 840 Kč. Manžel zaplatit státu 85 080 Kč a manželka 95 760 Kč.

B. Příjmová situace rodiny Kopeckých, kdy oba manželé jsou zaměstnaní, jejich příjmy jsou shodné a pečují o dvě děti

B. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě obou manželů ve výši 86 220 Kč, manželé pečují o dvě děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	86 220
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	10 778
Dílčí základ daně	75 442	Dílčí základ daně	75 442	75 442
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	37 400	Společný základ daně	37 400	37 400
Daň	5 610	Daň	5 610	5 610
Zvýhodnění na děti	- 6 000 (- 12 000)	Zvýhodnění na děti	- 6 000	- 6 000
Daňová povinnost manžela	- 390 (- 6 390)	Daňový bonus	- 390	- 390
Daňová povinnost manželky	- 390			

Zdroj: vlastní zpracování

Jestliže rodina vyživuje dvě děti, má nárok na zvýhodnění na každé vyživované dítě. Je možnost, že toto zvýhodnění bude využívat pouze jeden z manželů, nebo každý na jedno dítě. V tabulce jsou znázorněny obě možnosti u běžného způsobu výpočtu

daně. V případě, že by manžel uplatnil sám toto daňové zvýhodnění, dosáhl by daňového bonusu ve výši 6 390 Kč. Manželka by ovšem platila daň ve výši 5 610 Kč. Když ovšem každý manžel uplatní jedno zvýhodnění na dítě, dosáhne každý na daňový bonus ve výši 390 Kč. V konečném závěru jsou obě varianty shodné, pokud předpokládáme, že manželé platí daně ze společných úspor. Manželé dostanou od státu 780 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	86 220
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	10 778
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 442	75 442
Daň	9 048	Společný základ daně	75 400	75 400
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	9 048	9 048
Sleva na dítě	- 6 000 (- 12 000)	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňový bonus manžel	- 4 152 (- 10 152)	Sleva na děti	- 6 000	- 6 000
Daňový bonus manželka	- 4 152	Daňový bonus	- 4 152	- 4 152

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 rodina dosáhne na vyšší daňový bonus. Opět je zde možnost, že daňové zvýhodnění na dítě použije pouze jeden rodič, potom bude daňový bonus činit 10 152 Kč. Když manžel i manželka uplatní daňový bonus pouze na jedno dítě, bude daňový bonus každého partnera činit 4 152 Kč. Rodina získá od státu více peněz než v roce 2005, a to o částku 7 524 Kč, neboť její daňový bonus je 8 304 Kč. I zde se projevuje progresivní zdanění, neboť rodina s nízkými příjmy platí malé daně oproti rodinám s vyšším příjmy, kdy platí pravidlo, že čím větší máme příjmy, tím vyšší platíme daně.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177	Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	116 400	Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 460	Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360)	Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360)
Daňový bonus manžel	- 10 680 (- 21 360)	Daňový bonus manžel	- 10 680 (- 21 360)
Daňový bonus manželka	- 10 680	Daňový bonus manželka	- 10 680

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 rodina dosáhla na vyšší daňový bonus než v minulých letech. Každý z manželů získá od státu 10 680 Kč. V tabulce je ukázáno, jaký daňový bonus by získal jeden z manželů, pokud by uplatnil daňové zvýhodnění na obě děti. Tehdy by manžel získal od státu 21 360 Kč. Manželčina daňová povinnost by v takovém případě byla nulová. Výsledný efekt je stejný. Rodina v obou případech získá od státu 21 360 Kč, což je o 13 056 více než v loňském roce.

B. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy obou manželů ve výši

220 128 Kč, manželé pečují o dvě děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	220 128
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	27 516
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	192 612
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	154 500	Společný základ daně	154 500	154 500
Daň	25 440	Daň	25 440	25 440
Zvýhodnění na děti	- 6 000 (-12 000)	Zvýhodnění na děti	- 6 000	- 6 000
Daňová povinnost manžel	19 440 (13 440)	Daňová povinnost	19 440	19 440
Daňová povinnost manželka	19 440			

Zdroj: vlastní zpracování

Při průměrné mzdě má rodina daňovou povinnost vůči státu. Opět jsou zde dvě možnosti uplatnění, když manžel využije daňové zvýhodnění pouze u své osoby, bude jeho daňová povinnost činit 13 440 Kč. Daňová povinnost manželky pak činí 25 440 Kč. Když každý z manželů uplatní daňové zvýhodnění na jednoho svého potomka, bude činit daňová povinnost 19 440 Kč za každého z páru. Celková daňová povinnost rodiny je pak 38 880 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	220 128
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	27 516
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	192 612
Daň	28 110	Společný základ daně	192 600	192 600
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	28 110	28 110
Sleva na děti	- 6 000 (- 12 000)	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňová povinnost manžel	14 910 (8 910)	Zvýhodnění na děti	- 6 000	- 6 000
Daňová povinnost manželka	14 910	Daňová povinnost	14 910	14 910

Zdroj: vlastní zpracování

Rok 2006 byl opět příznivý pro rodiny s nižšími příjmy. Domácnost se sice nachází v druhém daňovém pásmu, její daňová povinnost je ovšem nižší než v předchozím roce, a to o 9 060 Kč za domácnost. Daňová povinnost manžela činí buď 8 910 Kč (daňové zvýhodnění na 2 děti) a manželky 20 910 Kč. V druhém případě bude daňová povinnost obou manželů celkem 29 820 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045	Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	297 200	Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 580	Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360)	Sleva na děti	- 10 680(- 21 360)
Daňová povinnost manžel	9 060 (- 1620)	Daňová povinnost manžel	8 730 (- 1950)
Daňová povinnost manželky	9 060	Daňová povinnost manželky	8 730

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 rodina zaplatí na daních 18 120 za manželský pár. Dochází tak ke snížení daňové povinnosti o 11 700 Kč za celou rodinu. V roce 2009 manželé zaplatí 17 460 Kč na daních, ale zároveň se jim sníží daňová povinnost o 660 Kč oproti roku 2008.

B. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy obou manželů ve výši 600 000 Kč, manželé pečují o dvě děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	600 000
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	75 000
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	525 000
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	486 900	Společný základ daně	486 000	486 900
Daň	116 244	Daň	116 244	116 244
Zvýhodnění na děti	- 6 000 (- 12 000)	Zvýhodnění na děti	- 6 000	- 6 000
Daňová povinnost manžel	110 244 (104 244)	Daňová povinnost	110 244	110 244
Daňová povinnost manželky	110 244			

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 rodina s maximálními neboli vysokými příjmy zaplatí na daních 110 244 Kč za jednoho poplatníka. Rodina si může daňové zvýhodnění rozdělit mezi manželi, nebo zda ho využije jen jeden z páru. Výsledná daňová povinnost celé rodiny je ovšem stejná a činí 220 488 Kč, kdy manžel zaplatí 110 244 Kč a manželka též 110 244 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	600 000
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	75 000
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	525 000
Daň	123 228	Společný základ daně	525 000	525 000
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	123 228	123 228
Sleva na děti	- 6 000 (- 12 000)	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňová povinnost manžel	110 028 (104 028)	Sleva na děti	- 6 000	- 6 000
Daňová povinnost manželky	110 028	Daňová povinnost	110 028	110 028

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 zaplatí rodina vyšší daně než v roce 2005 díky progresivnímu způsobu zdanění. Rodina zaplatí navíc o 144 Kč. Celková daňová

povinnost domácnosti bude činit 220 056 Kč, kdy každý z manželů zaplatí na daních 110 028 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000	Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	810 000	Superhrubá mzda	804 000
Daň	121 500	Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360)	Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360)
Daňová povinnost manžel	85 980 (75 300)	Daňová povinnost manžel	85 080 (74 400)
Daňová povinnost manželky	85 980	Daňová povinnost manželky	85 080

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 je daňová povinnost rodiny snížena díky přechodu na lineární sazbu daně. Rodina tento rok ušetří na daních 48 096 Kč. Daňová povinnost rodiny bude činit 171 960 Kč. V roce 2009 se daňová povinnost sníží o 1800 Kč. Rodina na daních zaplatí 170 160 Kč.

C. Příjmová situace rodiny Kopeckých, kdy oba manželé jsou zaměstnaní, jejich příjmy jsou shodné a pečují o tři děti

C. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě obou manželů ve výši

86 220 Kč, manželé pečují o dvě děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet	Společné zdanění manželů		
		Manžel	Manželka	
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	86 220
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	10 778
Dílčí základ daně	75 442	Dílčí základ daně	75 442	75 442
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	37 400	Společný základ daně	37 400	37 400
Daň	5 610	Daň	5 610	5 610
Zvýhodnění na děti	- 6 000 (- 12 000,- 18 000)	Zvýhodnění na děti	- 12 000	- 6 000
Daňový bonus manželka	- 390 (- 6 390,- 12 390)	Daňový bonus	- 6 390	- 390
Daňový bonus manžel	- 6 390			

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 dosáhne rodina daňového bonusu ve výši 6 780 Kč. Manžel dostane od státu bonus 6 390 Kč (využije daňové zvýhodnění na dvě děti) a manželka částku

390 Kč (využije daňové zvýhodnění na jedno dítě). V případě, že rodina má pět členů a může uplatnit daňové zvýhodnění na tři děti, existují tři možnosti, jak tato daňová zvýhodnění rozvrhnout. Buď může jeden manžel využít daňové zvýhodnění na všechny děti, nebo může jeden rodič uplatnit 2 děti a druhý 1 dítě, či naopak. Důležité však je, že rozvržení daňového zvýhodnění na vyživované děti nemá vliv na výši daňového zatížení rodiny.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	86 220
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	10 778
Dílní základ daně	75 400	Dílní základ daně	75 442	75 442
Daň	9 048	Společný základ daně	75 400	75 400
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	9 048	9 048
Sleva na dítě	- 6 000 (- 12 000,- 18 000)	Sleva na poplatníka	- 7 200	- 7 200
Daňový bonus manželka	- 4 152 (- 10 152,- 16 152)	Sleva na děti	- 12 000	- 6 000
Daňový bonus manžel	- 10 152	Daňový bonus	- 10 152	- 4 152

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 rodinu čeká daňová úspora ve výši 7 524 Kč. Rodina má opět na výběr, jak daňové zvýhodnění na děti rozdělit. Celkovou daňovou povinnost rodiny to ovšem neovlivní. Manžel dosáhne na daňový bonus ve výši 10 152 Kč (využije daňové zvýhodnění na 2 děti) a manželka daňový bonus ve výši 4 152 Kč (využije daňové zvýhodnění na 1 dítě). Celkový daňový bonus je 14 304 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177	Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	116 400	Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 460	Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360,- 32 040)	Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360,- 32 040)
Daňový bonus manželky	- 10 680 (- 21 360,- 32 040)	Daňový bonus manželky	- 10 680 (- 21 360,- 32 040)
Daňový bonus manžel	- 21 360	Daňový bonus manžel	- 21 360

Zdroj: vlastní zpracování

Rok 2008 opět pro rodinu přinese zvýhodnění oproti minulým rokům. Rodina oproti roku 2007 dostane od státu navíc 17 736 Kč. Manžel dostane od státu 21 360 Kč

(využije daňové zvýhodnění na dvě děti) a manželka získá 10 680 Kč (využije daňové zvýhodnění na jedno dítě). Daňové bonusy budou v součtu pro rodinu činit 32 040 Kč. V roce 2009 rodina také získá daňový bonus 32 040 Kč.

C. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy obou manželů ve výši 220 128 Kč, manželé pečují o dvě děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	220 128
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	27 516
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	192 612
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	154 500	Společný základ daně	154 500	154 500
Daň	25 440	Daň	25 440	25 440
Zvýhodnění na děti	- 6 000 (- 12 000,- 18 000)	Zvýhodnění na děti	- 12 000	- 6 000
Daňová povinnost manželka	19 440 (13 440, 7 440)	Daňová povinnost manžel	13 440	19 440
Daňová povinnost manžel	13 440			

Zdroj: vlastní zpracování

Rodina s vyššími příjmy nedosahuje na daňový bonus, ale musí státu zaplatit daň. Celková daňová povinnost rodiny činí 32 880 Kč, ať daňové zvýhodnění uplatní celé jeden z manželů, nebo si jej rozdělí oba rodiče. Manžel na daních zaplatí 13 440 Kč a manželka 19 440 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	220 128
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	27 516
Dílčí základ daně (zakrouhleno)	192 600	Dílčí základ daně	192 612	192 612
Daň	28 110	Společný základ daně	192 600	192 600
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	28 110	28 110
Sleva na děti	- 6 000 (- 12 000,- 18 000)	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňová povinnost manželky	14 910 (8 910, 2 910)	Sleva na dítě	- 12 000	- 6 000
Daňová povinnost manžel	8 910	Daňová povinnost	8 910	14 910

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 rodina na daních ušetří 9 060 Kč. Daňová povinnost rodiny bude činit 23 820 Kč. Manžel zaplatí na daních 8 910 (využije daňového zvýhodnění na dvě děti) a manželka zaplatí 14 910 Kč (využije daňového zvýhodnění na jedno dítě).

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045	Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	297 200	Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 580	Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680	Sleva na děti	- 10 680
	(- 21 360, - 32 040)		(- 21 360, - 32 040)
Daňová povinnost manželky	9 060	Daňová povinnost manželka	8 730
	(- 1 620, - 12 300)		(- 1 950, - 12 630)
Daňový bonus manžel	- 1 620	Daňový bonus manžel	- 1 950

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 se daňová povinnost rodiny opět sníží. Manžel dosáhne na daňový bonus 1 620 Kč a manželka zaplatí státu na daních 9 060 Kč. Celková daňová povinnost rodiny bude činit 7 440 Kč. Rodina ušetří v roce 2008 na daních 16 380 Kč. V roce 2009 rodina ušetří na daních 660 Kč. Manžel v tomto roce dostane od státu 1 950 Kč a jeho manželka bude muset zaplatit 8 730 Kč.

C. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy obou manželů ve výši 600 000 Kč, manželé pečují o dvě děti

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	600 000
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	75 000
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	525 000
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Základ daně	486 900	Společný základ daně	486 900	486 900
Daň	116 244	Daň	116 244	116 244
Zvýhodnění na děti	- 6 000 (- 12 000, - 18 000)	Zvýhodnění na děti	- 12 000	- 6 000
Daňová povinnost manželky	110 244 (104 244, 98 244)	Daňová povinnost	104 244	110 244
Daňová povinnost manžel	104 244			

Zdroj: vlastní zpracování

Daňová povinnost rodiny s vysokými příjmy bude činit 214 488 Kč. Manžel v tomto roce zaplatí daň ve výši 104 244 Kč (využije daňové zvýhodnění na dvě děti) a manželka zaplatí daň 110 244 Kč (využije daňové zvýhodnění na jedno dítě).

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	600 000
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	75 000
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	525 000
Daň	123 228	Společný základ daně	525 000	525 000
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	123 228	123 228
Sleva na děti	- 6 000 (- 12 000, - 18 000)	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Daňová povinnost manželky	110 028 (104 028, 98 028)	Sleva na děti	- 12 000	- 6 000
Daňová povinnost manžel	104 028	Daňová povinnost	104 028	110 028

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 takováto rodina zaplatí na daních méně než v roce 2005. Jejich daňová povinnost klesne o 432 Kč. Manžel zaplatí na daních 104 028 Kč (využije daňové zvýhodnění na dvě děti) a manželka zaplatí na daních 110 028 Kč. Celková daňová povinnost rodiny bude činit 214 056 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000	Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	810 000	Superhrubá mzda	804 000
Daň	121 500	Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360, - 32 040)	Sleva na děti	- 10 680 (- 21 360, - 32 040)
Daňová povinnost manželka	85 980 (75 300, 64 620)	Daňová povinnost manželka	85 080 (74 400, 63 720)
Daňová povinnost manžel	75 300	Daňová povinnost manžel	74 400

Zdroj: vlastní zpracování

Rok 2008 a 2009 bude mít na daňovou zátěž rodiny příznivý dopad. Rodina v roce 2008 ušetří na daních 63 456 Kč. Manžel zaplatí státu 75 300 Kč (využije daňové zvýhodnění na dvě děti) a manželka částku 85 980 Kč (využije daňové zvýhodnění na jedno dítě). Celková daňová povinnost rodiny je 161 280 Kč. V roce 2009 rodina ušetří na daních 1 800 Kč. Manžel zaplatí na daních 74 400 Kč (využije daňové

zvýhodnění na dvě děti) a manželka zaplatí 85 080 Kč (využije daňové zvýhodnění na jedno dítě). Celková daňová povinnost činí 159 480 Kč.

8. 2. 1. Závěr a diskuse dopadu daňové povinnosti u rodiny Kopeckých

V rodině Kopeckých přispívají do rodinného rozpočtu oba rodiče, a to stejným dílem. I zde je sledována rodina s jedním, dvěma a třemi dětmi, čemuž pak odpovídalo i daňové zvýhodnění, které rodina mohla uplatnit. Stejně jako u rodiny Novákových mohla rodina uplatnit v letech 2005 až 2007 částku 6 000 Kč za každé dítě v podobě roční slevy na dani a v letech 2008 a 2009 částku 10 680 Kč za rok. Tyto částky se pak násobí počtem dětí v rodině, tzn. rodina s dvěma dětmi může uplatnit v letech 2005 až 2007 částku 12 000 Kč a v letech 2008 a 2009 částku 21 360 Kč. To samé platí u třech dětí, kdy základní částku násobíme třemi. Jelikož v domácnosti pracují oba rodiče, rodina zdaňuje dva příjmy a musí se rozhodnout, který z páru bude daňové zvýhodnění na dítě využívat. Tato částka byla dáována manželovi, v případě více dětí dostával manžel majoritní částku, například u tří dětí uplatnil manžel 2 děti a manželka 1 dítě. U dvou dětí bylo daňové zvýhodnění rozloženo mezi oba manžele.

U rodiny Kopeckých, na rozdíl od Novákových, není důvod využívat společné zdanění manželů. Tento institut nemá smysl u rodiny, kde oba manželé vydělávají přibližně stejný roční příjem. Jak již bylo zmíněno, společné zdanění manželů je výhodné u rodiny s velmi rozdílnými příjmy, např. když jsou manželčiny příjmy nulové. U manželů se stejnými příjmy je výsledný efekt společného zdanění manželů nulový.

Jestliže má rodina ročně minimální příjmy a vychovává pouze jedno dítě, dosahuje daňového bonusu v letech 2005 až 2007 vždy pouze jeden z manželů, a to ten, který uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě. Od roku 2008 již dosahují na daňový bonus oba manželé. V případě, že rodina vychovává dvě děti, dosahují oba manželé na daňový bonus od roku 2005, a nemusí tak státu platit žádné daně, naopak peníze dostávají. Rodina se třemi dětmi je na tom obdobně jako rodina se dvěma dětmi, ovšem jejich daňový bonus je vyšší než v předchozím případě.

Rodina, která disponuje průměrnými ročními příjmy, na daňový bonus nedosáhne, ale každý rok se její daňová povinnost snižuje. Toto snížení se samozřejmě zvyšuje s počtem vychovávaných dětí.

Jak rodina s průměrnými příjmy, tak rodina s maximálními příjmy na daňový bonus nedosáhne, naopak bude muset platit daně v řádech desetitisíců. I zde daňová povinnost postupně klesá, i když pouze nepatrně. Až v letech 2008 a 2009 dojde k rapidnímu poklesu způsobenému přechodem na lineární daňovou sazbu pro všechny poplatníky.

8. 3 Zdanění příjmů rodiny Malých v letech 2005 - 2009

Rodina Malých se podobá rodině Novákových, ovšem tato rodina vyživuje zdravotně postižené dítě. Stát se takovýmto rodinám snaží pomoci daňovým zvýhodněním na dítě, které je u zdravotně postižených dětí ve dvojnásobné výši. Aby se manželka mohla zcela věnovat dítěti, nenastoupila po mateřské dovolené zpět do práce, ale zůstala v domácnosti s dítětem. Proto budeme sledovat pouze daňové změny u manžela. Rodina Malých se ocitne obdobně jako předchozí rodiny ve třech odlišných situacích. V prvním případě rodina pečuje o jedno zdravotně postižené dítě (A), ve druhém vychovává dvě děti, z nichž jedno je zdravotně postižené (B) a ve třetím vychovává tři děti, z nichž je jedno zdravotně postižené (C).

A. Příjmová situace rodiny Malých, která vychovává jedno zdravotně postižené dítě, zaměstnán je pouze manžel, jehož příjmy jsou v podobě minimální mzdy, průměrné mzdy a následně vysokých příjmů

A. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě manžela ve výši 86 220 Kč, manželka v domácnosti pečuje o jedno zdravotně postižené dítě

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 442	Dílčí základ daně	75 442	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	15 600	Společný základ daně	0	0
Daň	2 340	Daň	0	
Zvýhodnění na děti	- 12 000	Zvýhodnění na děti	- 12 000	0
Daňový bonus	- 9 660	Daňový bonus	- 12 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 manžel dosáhl na daňový bonus ve výši 9 660 Kč. V případě, že využije společného zdanění manželů, dosáhne daňového bonusu v maximální výši, 12 000 Kč. Daňovou povinnost se v roce 2005 podařilo snížit pomocí nezdanitelné částky daně na poplatníka a manželku, které snížily základ daně, a tím i vypočtenou daň. Nakonec se díky daňovému zvýhodnění na dítě, které je v dvojnásobné výši (6000 x 2), podařilo snížit daň na nulu a získat daňový bonus ve výši 9 660 Kč běžným způsobem a 12 000 Kč pomocí společného zdanění manželů. Přesný výpočet je znázorněn v tabulce výše.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 400	0
Daň	9 048	Společný základ daně	37 00	37 700
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	4 524	4 524
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 12 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 12 000	Sleva na děti	- 12 000	0
		Daňový bonus	- 12 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Daňovou povinnost se v roce 2006 podařilo snížit slevami na dani (konkrétně sleva na manželku a sleva na poplatníka), které nahradily nezdanitelné částky daně. I přesto, že tyto slevy jsou podstatně nižší než předchozí nezdanitelné částky, umožnily poplatníkovi dosáhnout na daňový bonus již při běžném způsobu výpočtu. Důvodem je změna základny, od které se tyto slevy odečítají. Slevu na poplatníka a slevu na manželku, lze odečíst maximálně do nulové daňové povinnosti, pouze slevu na dítě lze odečíst do záporu, a získat tím daňový bonus. Rodině se podařilo dosáhnout na úplný maximální bonus již při běžném způsobu výpočtu daně, a to ve výši 12 000 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177	Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	116 300	Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 445	Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840	Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360	Sleva na děti	- 21 360
Daňový bonus	- 21 360	Daňový bonus	- 21 360

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 nejvíce ovlivnily výpočet daně slevy na dani. Tyto slevy jsou podstatně vyšší než v předchozích letech, aby kompenzovaly změnu ve výpočtu samotné daně. Díky změně struktury výpočtu je na tom rodina lépe než v předchozích letech, neboť dosáhla v roce 2008 i 2009 na daňový bonus ve výši 21 360 Kč.

A. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy manžela ve výši 220 128 Kč, manželka v domácnosti pečuje o jedno zdravotně postižené dítě

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	132 800	Společný základ daně	47 400	47 400
Daň	21 100	Daň	7 110	7 110
Zvýhodnění na děti	- 12 000	Zvýhodnění na děti	- 12 000	0
Daňová povinnost	9 100	Daňový bonus/povinnost	- 4 890	7 110

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 rodina již nedosahuje na daňový bonus při běžném způsobu výpočtu, ovšem když využije společného zdanění manželů, manžel na daňový bonus dosáhne. Manžel v takovém případě dosáhne bonusu ve výši 4 890 Kč. Manželka pak zaplatí na daních 7 110 Kč. Výsledná daňová povinnost rodiny bude činit 2 220 Kč, což je o 6 880 Kč méně než při běžném způsobu výpočtu.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	0
Daň	28 110	Společný základ daně	96 300	96 300
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	11 556	11 556
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 12 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	4 710	Sleva na děti	- 12 000	0
		Daňový bonus/povinnost	- 11 844	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 manžel dosáhne daňové bonusu, pokud využije rodina společného zdanění manželů. Manžel tak dosáhne na bonus ve výši 11 844 Kč a manželka zaplatí na daních 4 356 Kč. Celkově rodina při společném zdanění dosahuje daňového bonusu 7 488 Kč, což je o 12 198 Kč lepší situace než při běžném způsobu zdanění, kdy manžel dosahuje daňové povinnosti ve výši 4 710 Kč. Při srovnáním s předchozím rokem rodina ušetřila na daních o 5 268 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňový bonus	- 21 360

Zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045
Superhrubá mzda	297 200
Daň	44 580
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňový bonus	- 21 360

V roce 2008 a 2009 nelze použít společné zdanění manželů. To rodinu v žádném případě neznevýhodní, naopak rodina dostane od státu více než v předchozích letech. Celkový daňový bonus bude činit 21 360 Kč. Rodina tak oproti předchozím rokům 2006 a 2007 ušetří na daních 13 872 Kč.

A. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy manžela ve výši 600 000 Kč, manželka v domácnosti pečuje o jedno zdravotně postižené dítě

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	465 200	Společný základ daně	213 600	213 600
Daň	109 300	Daň	37 260	37 260
Zvýhodnění na děti	- 12 000	Zvýhodnění na děti	- 12 000	0
Daňová povinnost	97 300	Daňová povinnost	25 260	37 260

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 rodina dosahuje daňové povinnosti 97 300 Kč při běžném způsobu výpočtu. Když rodina využije společné zdanění manželů, její daňová povinnost se rapidně sníží, a to na 62 520 Kč, což je o 34 780 Kč méně.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Daň	123 228	Společný základ daně	262 500	262 500
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	44 037	44 037
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 12 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	99 828	Sleva na děti	- 12 000	0
		Daňová povinnost	20 637	36 837

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 se daňová povinnost při běžném způsobu výpočtu zvýší, ovšem při využití společného zdanění manželů se sníží. Manželova daňová povinnost tak bude 20 637 Kč a manželčina 36 837 Kč. Celková daňová povinnost rodiny bude 57 474 Kč, což je o 42 354 Kč méně než při běžném způsobu výpočtu daně. Rodina na daních ušetřila oproti roku 2005 částku 5 046 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000
Superhrubá mzda	810 000
Daň	121 500
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňová povinnost	50 460

Zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda	600 000
Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	804 000
Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 21 360
Daňová povinnost	49 560

V roce 2008 činila daňová povinnost rodiny 50 460 Kč. Rodina ušetřila na daních oproti roku 2007 částku 7 014 Kč. V roce 2009 činila manželova daňová povinnost 49 560 Kč. Domácnosti se tak oproti předchozím rokům 2006 a 2007 snížila daň o 900 Kč.

B. Příjmová situace rodiny Malých, kdy manžel je zaměstnán, manželka pečuje o dvě děti, jedno je zdravotně postižené. Jeho příjmy jsou opět ve třech stanovených částkách tj. ve výši minimální mzdy, průměrné mzdy a následně „vysoké“ mzdy.

V této situaci budeme počítat daňovou povinnost rodiny Malých, kteří mají dvě děti. Jedno z dětí je zdravotně postižené, proto manželka pana Malého o dítě pečuje doma, a nezískává tak příjmy ze závislé činnosti.

B. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě manžela ve výši 86 220 Kč, manželka v domácnosti pečuje o dvě děti, jedno z nich je zdravotně postižené

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 442	Dílčí základ daně	75 442	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	15 600	Společný základ daně	0	0
Daň	2 340	Daň	0	0
Zvýhodnění na děti	- 18 000	Zvýhodnění na děti	- 18 000	0
Daňový bonus	- 15 660	Daňový bonus	- 18 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 rodina dosáhla na daňový bonus u obou variant, ovšem při společném zdanění manželů dosáhla maximálního daňového bonusu ve výši 18 000 Kč. Pro manžela to znamená, že nebude muset státu odvádět žádnou daň, naopak od státu dostane 18 000 Kč, což je o 2 340 Kč více než při běžném výpočtu.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 400	0
Daň	9 048	Společný základ daně	37 00	37 700
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	4 524	4 524
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 18 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 18 000	Sleva na děti	- 18 000	0
		Daňový bonus	- 18 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 rodina dosáhla u obou variant výpočtu daňového bonusu ve výši 18 000 Kč. Nedošlo tím k žádné změně oproti roku 2005, neboť domácnost tento bonus také dostala. Rodina by dosáhla úspory v případě, že by v roce 2005 používala pouze běžný způsob výpočtu. Tato úspora by činila 2 340 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177
Superhrubá mzda	116 400
Daň	17 460
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040
Daňový bonus	- 32 040

Zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040
Daňový bonus	- 32 040

V letech 2008 a 2009 rodina dosáhla vyššího daňového bonusu než v předchozích letech. V roce 2007 by rodina takovýto bonus nemohla pobírat, neboť maximální částka byla 30 000 Kč. Od roku 2008 je tento limit navýšen na 52 200 Kč, což umožní manželovi dostat od státu bonus ve výši 32 040 Kč. V roce

2009 dostane rodina od státu stejnou částku. Oproti roku 2007 rodina dostane o 14 040 Kč navíc.

B. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy manžela ve výši 220 128 Kč, manželka v domácnosti pečuje o dvě děti, jedno z nich je zdravotně postižené
Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	132 800	Společný základ daně	47 400	47 400
Daň	21 100	Daň	7 110	7 110
Zvýhodnění na děti	- 18 000	Zvýhodnění na děti	- 18 000	0
Daňová povinnost	3 100	Daňový bonus/povinnost	- 10 890	7 110

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 rodina při průměrném ročním příjmu dosáhne na daňový bonus pouze při využití společného zdanění manželů. Kdyby rodina používala běžný způsob výpočtu, činila by její daňová povinnost 3 100 Kč. Při společném zdanění manželů dostane manžel od státu 10 890 Kč a manželka zaplatí státu 7 110 Kč. Daňový bonus rodiny pak bude 3 780 Kč, což je o 6 880 Kč méně než při běžném způsobu výpočtu.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	0
Daň	28 110	Společný základ daně	96 300	96 300
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	11 556	11 556
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 18 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 1 290	Sleva na děti	- 18 000	0
		Daňový bonus/povinnost	- 17 844	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 rodina dosáhne na daňový bonus již při běžném způsobu, ale jelikož rodina určitě ráda od státu dostane více peněz, měla by využít společné

zdanění manželů. Při této variantě dostane rodina od státu 13 488 Kč. Manžel od státu dostane 17 844 Kč, a manželka naopak státu zaplatí 4 356 Kč. Rodina na daních ušetří oproti roku 2005 částku 9 708 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	74 844
Superhrubá mzda	295 000
Daň	44 250
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040
Daňový bonus	- 32 040

Zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda	220 128
Pojistné	77 045
Superhrubá mzda	297 200
Daň	44 580
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040
Daňový bonus	- 32 040

V roce 2008 a 2009 rodina dosáhne na daňový bonus ve výši 32 040 Kč. Manžel tím dostane od státu o 18 552 Kč navíc.

B. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy manžela ve výši 600 000 Kč, manželka v domácnosti pečuje o dvě děti, jedno z nich je zdravotně postižené

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	465 200	Společný základ daně	213 600	213 600
Daň	109 300	Daň	37 260	37 260
Zvýhodnění na děti	- 18 000	Zvýhodnění na děti	- 18 000	0
Daňová povinnost	91 300	Daňová povinnost	19 260	37 260

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 rodina zaplatí na daních při běžném způsobu výpočtu 91 300 Kč. Když manželé využijí společného zdanění manželů, bude jejich daňová povinnost 56 520 Kč, což je o 34 780 Kč méně. Manžel tak zaplatí na daních 19 260 Kč a manželka 37 260 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Daň	123 228	Společný základ daně	262 500	262 500
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	44 037	44 037
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 18 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	93 828	Sleva na děti	- 18 000	0
		Daňová povinnost	14 637	36 837

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 rodina zaplatí při běžném způsobu výpočtu 93 828 Kč. Při společném zdanění manželů zaplatí rodina 51 474 Kč, díky čemuž ušetří 42 354 Kč. Manžel zaplatí na daních 14 637 Kč a manželka zaplatí 36 837 Kč. Rodina tak oproti roku 2005 na daních ušetří 5 046 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000	Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	810 000	Superhrubá mzda	804 000
Daň	121 500	Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840	Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 32 040	Sleva na děti	- 32 040
Daňová povinnost	39 780	Daňová povinnost	38 880

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 manžel na daních zaplatí státu 39 780 Kč, což je o 11 694 Kč méně než v roce 2007. V roce 2009 manžel zaplatí na daních 38 880 Kč, a ušetří tím 900 Kč oproti roku 2008.

C. Příjmová situace rodiny Malých, kdy manžel je zaměstnán, manželka pečuje o tři děti, jedno je zdravotně postižené. Jeho příjmy jsou opět ve třech stanovených částkách tj. ve výši minimální mzdy, průměrné mzdy a následně „vysoké“ mzdy.

C. 1 Výpočet daňové povinnosti při minimální mzdě manžela ve výši 86 220 Kč, manželka v domácnosti pečuje o tři děti, z nichž jedno je zdravotně postižené

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 442	Dílčí základ daně	75 442	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	15 600	Společný základ daně	0	0
Daň	2 340	Daň	0	0
Zvýhodnění na děti	- 24 000	Zvýhodnění na děti	- 24 000	0
Daňový bonus	- 21 660	Daňový bonus	- 24 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 manžel dosáhne na daňový bonus při obou variantách. Jak již bylo možné vidět v předchozích případech, i zde tento bonus bude vyšší při společném zdanění manželů. Rodina od státu získá 24 000 Kč, což je o 2 340 Kč více.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	86 220	Hrubá mzda	86 220	0
Pojistné	10 778	Pojistné	10 778	0
Dílčí základ daně	75 400	Dílčí základ daně	75 400	0
Daň	9 048	Společný základ daně	37 00	37 700
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	4 524	4 524
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 24 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 24 000	Sleva na děti	- 24 000	0
		Daňový bonus	- 24 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 rodina dosáhne u obou variant na daňový bonus ve výši 24 000 Kč. Nedochozí tak k výrazné změně oproti roku 2005. Pouze kdyby rodina v roce 2005 využívala běžný způsob výpočtu, ušetřila by 2 340 Kč.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	30 177
Superhrubá mzda	116 400
Daň	17 460
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 42 720
Daňový bonus	- 42 720

Hrubá mzda	86 220
Pojistné	29 315
Superhrubá mzda	115 600
Daň	17 340
Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 42 720
Daňový bonus	- 42 720

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 rodina dosahuje vysokého daňového bonusu, avšak stále se vejde do limitu, který je daný státem (52 200 Kč). Manželé od státu dostanou částku 42 720 Kč jak v roce 2008, tak v roce 2009.

C. 2 Výpočet daňové povinnosti u průměrné mzdy manžela ve výši 220 128 Kč, manželka v domácnosti pečuje o tři děti, jedno z nich je zdravotně postižené

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 612	Dílčí základ daně	192 612	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	132 800	Společný základ daně	47 400	47 400
Daň	21 100	Daň	7 110	7 110
Zvýhodnění na děti	- 24 000	Zvýhodnění na děti	- 24 000	0
Daňový bonus	- 2 900	Daňový bonus/povinnost	- 16 890	7 110

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 rodina dosáhne na daňový bonus u obou variant, ovšem při společném zdanění manželů je tento bonus daleko vyšší. Při běžném způsobu výpočtu rodina dostane 2 900 Kč. Při společném zdanění manželů dostane manžel 16 890 Kč a manželka zaplatí na daních 7 110 Kč. Celkový daňový bonus rodiny bude činit 9 780 Kč, což je o 6 880 Kč více než při běžném způsobu výpočtu.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128	0
Pojistné	27 516	Pojistné	27 516	0
Dílčí základ daně	192 600	Dílčí základ daně	192 612	0
Daň	28 110	Společný základ daně	96 300	96 300
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	11 556	11 556
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 24 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňový bonus	- 7 290	Sleva na děti	- 24 000	
		Daňový bonus/povinnost	- 23 844	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 rodina získá od státu více peněz než v předešlém roce. I zde je výhodnější společné zdanění manželů. Při běžném způsobu výpočtu daně manžel dostane 7 290 Kč. U společného zdanění manželů získá manžel 23 844 Kč a manželka zaplatí 4 356 Kč. Daňový bonus rodiny bude činit 19 488 Kč, což je o 12 198 Kč více než při běžném způsobu výpočtu. Rodina od státu získá o 9 708 Kč více peněz než v roce 2005.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	220 128	Hrubá mzda	220 128
Pojistné	74 844	Pojistné	77 045
Superhrubá mzda	295 000	Superhrubá mzda	297 200
Daň	44 250	Daň	44 580
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840	Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 42 720	Sleva na děti	- 42 720
Daňový bonus	- 42 720	Daňový bonus	- 42 720

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 získá rodina od státu 42 720 Kč. Domácnost tak od státu obdrží více peněz než v předchozích letech. Manželé dostanou 23 232 Kč více než v roce 2005.

C. 3 Výpočet daňové povinnosti u maximální mzdy manžela ve výši 600 000 Kč, manželka v domácnosti pečuje o tři děti, z nichž jedno je zdravotně postižené

Výpočet daně v roce 2005

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	Nezdanitelné částky daně poplatník	- 38 040	- 38 040
Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	Nezdanitelné částky daně manželka	- 21 720	0
Základ daně	465 200	Společný základ daně	213 600	213 600
Daň	109 300	Daň	37 260	37 260
Zvýhodnění na děti	- 24 000	Zvýhodnění na děti	- 24 000	0
Daňová povinnost	85 300	Daňová povinnost	13 260	37 260

Zdroj: vlastní zpracování

Při běžném způsobu výpočtu manžel zaplatí na daních 85 300 Kč. Společné zdanění manželů dokáže jejich daňovou povinnost snížit o 34 780 Kč. Manžel zaplatí 13 260 Kč a manželka částku 37 260 Kč. Celková daňová povinnost rodiny bude činit 50 520 Kč.

Výpočet daně v roce 2006 a 2007

	Běžný výpočet		Společné zdanění manželů	
			Manžel	Manželka
Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000	0
Pojistné	75 000	Pojistné	75 000	0
Dílčí základ daně	525 000	Dílčí základ daně	525 000	0
Daň	123 228	Společný základ daně	262 500	262 500
Sleva na dani poplatník	- 7 200	Daň	44 037	44 037
Sleva na dani manželka	- 4 200	Sleva na dani poplatník	- 7 200	- 7 200
Sleva na děti	- 24 000	Sleva na dani manželka	- 4 200	0
Daňová povinnost	87 828	Sleva na děti	- 24 000	0
		Daňová povinnost	8 637	36 837

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 manžel zaplatí při společném zdanění manželů částku 8 637 Kč a manželka částku 36 837 Kč. Jejich celková daňová povinnost by pak byla 45 474 Kč. Při běžném způsobu výpočtu zaplatí manžel 87 828 Kč. Rodina tak ušetří při společném zdanění manželů 42 354 Kč. Oproti roku 2005 zaplatí rodina na daních o 5 046 Kč méně.

Výpočet daně v roce 2008 a 2009 (tabulka vpravo)

Hrubá mzda	600 000	Hrubá mzda	600 000
Pojistné	210 000	Pojistné	204 000
Superhrubá mzda	810 000	Superhrubá mzda	804 000
Daň	121 500	Daň	120 600
Sleva na dani poplatník	- 24 840	Sleva na dani poplatník	- 24 840
Sleva na dani manželka	- 24 840	Sleva na dani manželka	- 24 840
Sleva na děti	- 42 720	Sleva na děti	- 42 720
Daňová povinnost	29 100	Daňová povinnost	28 200

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2008 a 2009 rodina na daních zaplatí daleko méně než v předchozích letech. V roce 2008 manžel státu zaplatí 29 100 Kč, což je o 16 374 Kč méně. V roce 2009 manželé zaplatí také menší částku na daních, tento rozdíl už však nebude tak rapidní jako z roku 2007 na 2008. Rodina ušetří na daních 900 Kč.

8. 3. 1 Závěry a diskuse dopadu daňové povinnosti u rodiny Malých

V rodině Malých pracuje pouze jeden z páru, neboť manželka pečuje o své dítě či děti. Rodina je znevýhodněná oproti ostatním rodinám, neboť se stará o zdravotně postižené dítě, které vyžaduje vyšší péči rodičů i vyšší finanční požadavky. Ve čtyřčlenné nebo pětičlenné rodině manželé vychovávají i zdravé děti, ale i ty vyžadují péči a finanční prostředky. Stát se snaží rodinám se zdravotně postiženými dětmi pomoci prostřednictvím daňového zvýhodnění na dítě, které je ve dvojnásobné výši než u zdravých dětí. Stát samozřejmě těmto rodinám pomáhá i jinými způsoby, což ale není tématem této práce.

Výpočet u této rodiny je podobný jako u rodiny Novákových, ale daňové zvýhodnění na dítě je zvýšené o částku, kterou stát poskytuje zdravotně postiženým členům rodiny. Rodina mohla v letech 2005 až 2007 uplatnit částku na zdravotně postižené dítě ve výši 12 000 Kč. V případě, že rodina vyživuje i zdravé děti, dostává v tomto období částku 6 000 Kč za každé dítě. V letech 2008 a 2009 rodina na zdravotně postižené dítě dostane částku 21 360 Kč. Na ostatní děti dostanou částku 10 680 Kč na jedno dítě, které žije s rodinou ve společné domácnosti.

I u této rodiny je výhodné využít společné zdanění manželů, neboť je zde velký rozdíl mezi příjmy manžela a manželky. Rodina splňuje požadavky dané zákonem, a proto tento institut je pro rodinu Malých vhodný. Manželka dosahuje nulových ročních příjmů, což ve výsledném efektu velmi sníží daňovou povinnost manžela,

nebo naopak dopomůže zvýšit daňový bonus, na který má rodina nárok. Manželka sice při společném zdanění manželů musí také platit daň, kterou by normálně platit nemusela, ale výsledná daňová povinnost rodiny je nižší, než kdyby si daň počítal manžel sám.

Rodina s minimálními příjmy dosahuje v horizontu pěti let vždy daňového bonusu, který se liší dle počtu dětí žijících s rodinou ve společné domácnosti. Daňový bonus ovlivňuje daňové zvýhodnění na dítě, které stát v roce 2008 zvýšil na částku 10 680 Kč, a proto v roce 2008 a 2009 rodina dostává od státu nejvíce peněz.

U rodiny s průměrnými ročními příjmy se období, kdy rodina dosáhne na daňový bonus, liší dle počtu dětí. U rodiny s jedním dítětem domácnost získá daňový bonus až v roce 2006. V dalších letech se tento bonus bude lišit podle částky daňového zvýhodnění na dítě platné v daném roce. U domácností s více dětmi dosáhnou manželé na daňový bonus již v roce 2005.

Domácnosti s maximálními příjmy sice na daňový bonus nedosáhnou, ale jejich daňová povinnost bude každým rokem klesat. Tento pokles bude vyšší u rodiny se třemi dětmi než u rodiny s jedním dítětem. I zde je pokles způsobený daňovým zvýhodněním na dítě. U rodiny s maximálními příjmy se společné zdanění manželů vyplatí nejvíce, neboť dokáže snížit daňovou povinnost manželů v řádech desetitisíců.

8. 4. Shrnutí výsledků u jednotlivých rodin

Z výpočtů je zřejmé, že do roku 2007 bylo pro rodinu výhodné, ať již měla jedno či tři děti a měla minimální či maximální příjmy, využít společného zdanění manželů. Tato skutečnost je znázorněna v grafu 2: Danově zatížení rodin s dětmi. U domácností s minimálními příjmy mohly rodiny dosáhnout na plný daňový bonus oproti běžnému způsobu výpočtu daně. U průměrných ročních příjmů domácnosti rodiny také dosahovaly na daňový bonus, ovšem ne v celé hodnotě daňového zvýhodnění na dítě, tzn. že když rodina vychovává jedno dítě, činil její daňový bonus 6 000 Kč (= daňové zvýhodnění na dítě v letech 2005 – 2007). Pouze v roce 2005 rodina s jedním dítětem na daňový bonus nedosáhla, ale jejich zaplacená daň byla menší než bez použití společného zdanění manželů. Domácnosti s maximálními příjmy

se už placení daní nevyhnuly, ale jejich daně byly díky společnému zdanění manželů podstatně nižší než při běžném způsobu výpočtu.

Společné zdanění manželů nemělo smysl použít pouze u rodiny Kopeckých, neboť v domácnosti pracují oba manželé a mají identické roční platy. Společné zdanění manželů, jak již bylo zmíněno, je výhodné pouze v případě, že v rodině existují velmi rozdílné příjmy, například když manželka během roku dosahuje nulového příjmu.

Způsob výpočtu daně se každým rokem mění. V roce 2005 bylo možno využít nezdanitelných částek základu daně na manželku a poplatníka, které snižovaly základ daně a výslednou daň. Následně se z vypočtené daně odečítalo daňové zvýhodnění na dítě, díky kterému rodina mohla dosáhnout na daňový bonus. Rok 2006 přinesl další změny. Došlo k úpravě procent a částek v daňových pásmech, což ovlivnilo výpočet daně. Dále byly nezdanitelné částky převedeny na slevy na dani. V těchto letech rodina odečítala slevu na poplatníka a manželku od vypočtené daně maximálně do výše daně. Až po odečtení slev na dani se uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, díky kterému rodina může dosáhnout na daňový bonus. V roce 2008 dochází ke sjednocení sazby daně na 15 %, slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti jsou podstatně navýšeny, aby došlo ke snížení negativního dopadu změny stanovení základu daně zejména u rodin s nízkými příjmy. V tomto roce je zavedena superhrubá mzda, která je tvořena hrubým příjmem zaměstnance navýšeným o pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, tedy o 35 %. Ostatní postup výpočtu je shodný s rokem 2007. V roce 2009 dochází ke snížení odvodů povinného pojistného o 1 %, tj. 34 %, což snižuje superhrubou mzdu a následně vypočtenou daň.

U rodiny Novákových (R1) s minimálními příjmy (86 220 Kč ročně) lze porovnávat, zda manželé využili společné zdanění manželů, či nikoli. U obou variant dosahovala rodina daňového bonusu každým rokem, ať s jedním či třemi dětmi. Nejvyššího daňového bonusu dosáhla rodina s jedním dítětem v letech 2008 a 2009, se dvěma dětmi v letech 2008 a 2009 a se třemi dětmi rovněž v letech 2008 a 2009. Důvod, proč rodina dosahovala nejvyššího daňového bonusu v těchto letech, je dán nejvyšší částkou daňového zvýhodnění na dítě od roku 2005.

V případě, že manžel vydělával průměrné roční příjmy (220 128 Kč), můžeme vidět větší účinek společného zdanění manželů. Díky tomuto institutu se rodina mohla

dostat do daňového bonusu, i kdyby daňová povinnost vznikla již běžným způsobem. V roce 2005 rodina s jedním a dvěma dětmi na daňový bonus, bohužel, nedosáhla, ale od roku 2006 již rodina platit daně nemusela. I v tomto případě rodina dosáhla nejvyššího daňového bonusu v letech 2008 a 2009.

U maximálních příjmů rodina dosahuje daňové povinnosti každý rok. Zde můžeme nejvíce sledovat, jak společné zdanění manželů pomůže rodině snížit jejich daňovou povinnost. Například u rodiny s jedním dítětem domácnost místo 103 300 tisíc zaplatí daň pouze ve výši 68 520 Kč, což je o 34 780 Kč méně. Nejnižší daňová povinnost byla u rodiny se třemi dětmi díky daňovému zvýhodnění na děti. Dále se z tabulky: Propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při maximální mzdě (příloha 3) a z tabulky: Společné zdanění manželů - propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při maximální mzdě (příloha 6) dá vyčíst, že rodině se každým rokem daňová povinnost snižuje. Z 68 520 Kč (při společném zdanění manželů) v roce 2005 až na částku 60 240 Kč v roce 2009. Samozřejmě daně se sice rodině snižují, ale existuje spousta dalších faktorů, které spíše rodinu rok co rok znevýhodňují, například nárůst spotřebitelských cen, či inflace. Tyto faktory v mé práci nejsou zhodnoceny. Mým cílem bylo zjištění vývoje daňové podpory, kterou stát poskytuje rodinám s dětmi.

U rodiny Kopeckých (R2), jak jsem již zmínila výše, nemělo společné zdanění manželů žádný efekt. Manžel i manželka přináší do rodinného rozpočtu identickou výši příjmu, díky čemuž je nulový efekt společného zdanění manželů. V případě, že oba manželé dosahují minimálních ročních příjmů (86 220 Kč), platí daň pouze domácnost s jedním dítětem. Vždy daň platí pouze partner, který neuplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, tj. v mém případě manželka. V letech 2006 a 2007 sice manželka platí daň, ale celkově rodina dosahuje daňového bonusu. Nejvyššího daňového bonusu rodina dosahuje opět v letech 2008 a 2009.

U průměrných ročních příjmů již rodina na daňový bonus nedosahuje. Daňová povinnost manžela i manželky se ovšem postupně snižuje. V roce 2005 činila daňová povinnost (u rodiny s jedním dítětem u manžela) částku 19 440 Kč, v roce 2009 už pouze 8 730 Kč. U manželky činila v roce 2005 částku 25 440 Kč a v roce 2009 částku 19 410 Kč. U rodiny se dvěma dětmi byla u obou manželů daňová povinnost v roce

2005 ve výši 19 440 Kč a 8 730 Kč v roce 2009. Se třemi dětmi činí daňová povinnost u manžela v roce 2005 částku 13 440 Kč. V roce 2009 manžel dosáhl na daňový bonus ve výši 1 950 Kč. U manželky byla daňová povinnost v roce 2005 ve výši 19 440 Kč a v roce 2009 částku 8 730 Kč. I když manžel v letech 2008 a 2009 dosáhl daňového bonusu, celkově rodině vznikla daňová povinnost.

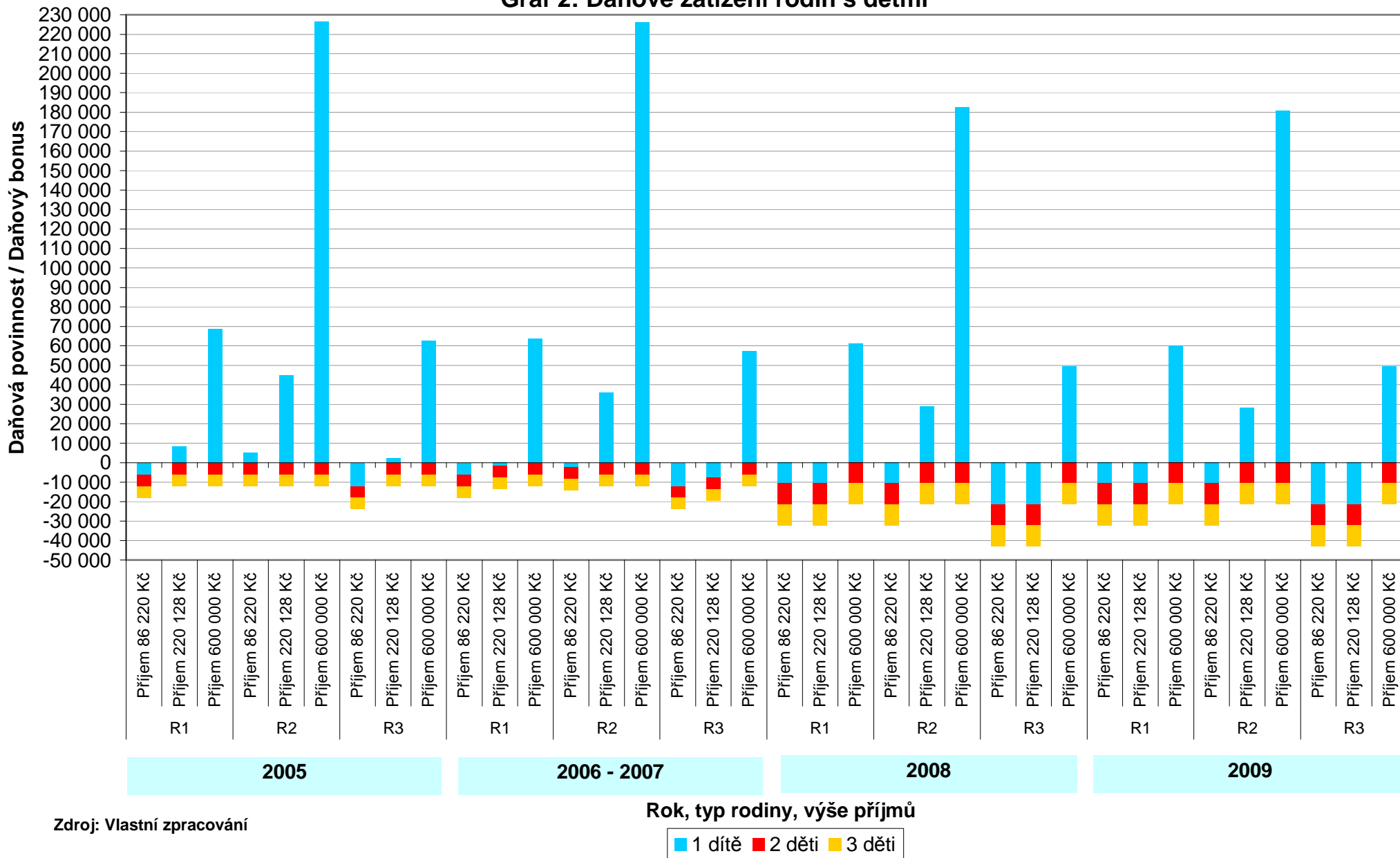
U rodiny s maximálními příjmy docházelo opět k postupnému snižování daňové povinnosti. Manžel (u rodiny s jedním dítětem) v roce 2005 zaplatil na daních 110 244 Kč a v roce 2009 částku 85 080 Kč. Manželka zaplatila v roce 2005 částku 116 244 Kč a v roce 2009 částku 95 760 Kč. U rodiny se dvěma dětmi platili manželé stejnou daň, která činila v roce 2005 částku 110 244 Kč a v roce 2009 částku 85 080 Kč. U rodiny se třemi dětmi platí manžel v roce 2005 částku 104 244 Kč a v roce 2009 částku 74 400 Kč. Manželčina daňová povinnost pak byla ve výši 110 244 Kč a v roce 2009 dosáhla výše 85 080 Kč.

Rodina Malých (R3) vychovává postižené dítě. Z daňového hlediska stát pomáhá rodinám snižovat jejich daňovou povinnost dvojnásobnou výší daňového zvýhodnění na dítě, aby rodiče platili nižší daně, a mohli tak své prostředky věnovat péči o dítě. Manželé též mohou uplatnit společné zdanění manželů, které jim u minimálních ročních příjmů pomáhá dosáhnout maximálního možného daňového bonusu. Tento bonus se liší dle počtu dětí. Nejnižšího daňového bonusu rodina dosáhla v roce 2005 s jedním dítětem. Nejvyššího bonusu dosáhla v roce 2008 a 2009 u tří dětí.

U domácností s průměrnými příjmy nedosáhne rodina na daňový bonus v roce 2005 v případě, že vyživuje jedno dítě. U většího počtu dětí již rodina na daňový bonus dosáhne. V ostatních letech rodina každý rok od státu peníze dostane, aniž by musela daně platit. I zde získá rodina nejvíce peněz v letech 2008 a 2009, když vychovává tři děti.

Vývoj daňového zatížení domácností s dětmi je znázorněn v následujícím grafu, kde je v letech 2005 až 2007 využito společné zdanění manželů, neboť bylo pro rodiny s dětmi výhodnější. Jednotlivé nezdanitelné částky daně, slevy na dani a daňové zvýhodnění na dítě jsou shrnuty v přílohách, kde jsou znázorněny v jednotlivých letech podle rodinného příjmu.

Graf 2: Daňové zatížení rodin s dětmi

Zdroj: Vlastní zpracování

9. Závěr

V diplomové práci byl zjišťován dopad daňových změn na příjmy domácností s jedním až třemi dětmi. Cílem práce bylo zjistit, zda tyto změny rodinám pomáhají, či nikoliv. Zdaňování příjmů je velmi choulostivé téma. Proto jsem se rozhodla zjistit, zda nám stát prostřednictvím fiskální politiky pomáhá, nebo na nás navaluje každým rokem vyšší daňové břemeno. Nastavení vhodného daňového systému není jistě jednoduchá věc. Na jedné straně stát prostřednictvím daní získává zdroje do státního rozpočtu, zároveň však nesmí stanovit takovou výši daně, při které by zaměstnanci odmítali pracovat a pracovali převážně na černo. Do roku 2007 byly příjmy rodin zdaňovány progresivní sazbou, která rostla s příjmem rodiny. Dalo by se říci, že jde o spravedlivou daň, neboť čím je člověk bohatší, tím vyšší daně platí, a naopak chudí lidé platí minimum. Ale je opravdu spravedlivé zdaňovat více osoby, které tvrdě pracují a mají díky tomu více příjmů než například rodiny, v nichž si jednotlivci práci nehledají, nezkouší si zvýšit kvalifikaci atd. I zde je samozřejmě druhá stránka, kdy bohatí lidé mají vysoké příjmy získané nikoli pouze vlastní prací a rodina s nižšími příjmy nedokáže dostat jinou lépe hodnocenou práci, například kvůli rasovým nebo náboženským předsudkům apod. Od roku 2008 jsou již příjmy zdaňovány lineární sazbou 15 %, která je platná i pro následující rok. Tento způsob můžeme považovat, spíše než za spravedlivou, za rovnou daň. Každý člověk si je tím rovný, což je cíl, na který chtějí lidé dosáhnout řadu let.

Od roku 2005 chtěl stát podpořit rodiny, které vychovávají alespoň jedno dítě prostřednictvím společného zdanění manželů. Tento institut byl v každém případě, na kterém jsem ho zkoušela, výhodný pro poplatníka, ale méně výhodný pro stát. Buď docházelo ke zvýšení daňového bonusu rodiny, nebo ke snížení daňové povinnosti. Společné zdanění manželů bylo ovšem i dosti kritizováno. Dalo by se říci, že stát jakoby podporoval práci pouze jednoho člena rodiny. Když manželka či manžel měli ročně nulové příjmy, byla daňová povinnost druhého z manželů rapidně nižší, než kdyby nevyužívali společného zdanění manželů. Z druhého pohledu bylo společné zdanění jistou kompenzací u rodin, v nichž byla manželka na mateřské dovolené a nemohla vydělávat peníze. Společného zdanění manželů mohly rodiny využívat do roku 2007. Oba pohledy na společné zdanění manželů byly pravdivé, některé rodiny tohoto institutu určitě zneužívaly, ale u řady rodin mohlo být společné zdanění manželů motiv pro pořízení si potomka, což byl, dle mého názoru, hlavní důvod pro zavedení tohoto institutu.

V posledních desetiletích dochází k rapidnímu poklesu porodnosti. Tento trend bude mít pro budoucnost České republiky neblahé důsledky. Postupně bude ubývat ekonomicky aktivního obyvatelstva a přibývat stárnoucí populace, která je nyní zcela odkázána na podporu od státu. Společné zdanění manželů bylo jistě motivujícím motorem pro rodiny, které uvažovaly nad pořízením si potomka, když jeden z manželů vykazoval ročně velmi malé příjmy, což rodinu až doposud znevýhodňovalo.

Od roku 2008 došlo k výrazným změnám ve výpočtu daně, které jsou blíže popsány v praktické části. Mnoho lidí z těchto změn mělo strach. Lidem s nejnižšími příjmy by mohla být takto daň i zvýšena, což by jim jistě velmi uškodilo. Ale spolu se změnou výpočtu došlo i ke změnám ve výši poskytovaných slev na dani, které v konečném výsledku všem rodinám snížily daňovou povinnost.

V porovnání let 2005 a 2009 došlo k pozitivnímu posunu pro domácnosti, které vychovávají jedno, dvě či tři děti. Všem rodinám, které byly předmětem mého zkoumání, se snížila daňová povinnost v horizontu pěti let, nebo se jim naopak zvýšil daňový bonus, který dostaly od státu. Rok 2008 byl pro všechny rodiny znakem rapidního poklesu daňového zatížení rodiny. Rodina Novákových a Malých dosáhla na vyšší daňový bonus než v předchozích letech u minimálního a průměrného ročního příjmu. U maximálního příjmu došlo k poklesu daně u obou rodin okolo 40 tisíc korun, což je určitě pozitivní pokles. I pro rodinu Kopeckých tento rok přinesl pokles daňové povinnosti. U minimálního příjmu byl též daňový bonus na nejvyšší úrovni. Daňová povinnost u průměrného příjmu poklesla od roku 2005 v průměru o 20 tisíc korun. U maximálního příjmu byl pokles v rozmezí 40 tisíc korun. Na základě těchto zjištění se dá konstatovat, že stát změnami ve výpočtu daně snižuje daňové břemeno rodin s dětmi. Každá změna, kterou v horizontu pěti let provedl, vedla v konečném důsledku ke snížení daňové povinnosti rodiny. Všechny rodiny platí v roce 2009 nižší daň než v roce 2005.

Mezi položky, kterými se stát snaží pomoci poplatníkům snižovat jejich daňové břemeno, patří, jak již bylo zmíněno, slevy na poplatníka a na manželku, které dříve byly poskytovány ve formě nezdanitelné částky základu daně. Samozřejmě sem patří i další formy slev na dani či nezdanitelných částek daně. Všechny tyto položky se v čase vyvíjí a stát upravuje jejich částky. Díky těmto položkám si poplatníci snižují buď základ daně, nebo samotnou daňovou povinnost. Manžel či manželka si může platit životní či penzijní připojištění, darovat krev, poskytnout dar nebo uplatit úroky, které rodiny platí na hypotéce nebo úvěru pro bytové účely. Těchto položek je samozřejmě více, a kdybych měla všechny zohlednit ve své práci na různé variace, potřebovala bych mnohem větší rozsah.

Rodinám, které pečují o dítě, se stát snaží pomoci při výpočtu daně prostřednictvím daňového zvýhodnění na dítě. Díky tomuto zvýhodnění může stát část peněz, které rodina na daních zaplatila, vrátit zpátky. Lze říci, že zavedením daňového zvýhodnění na vyživované dítě, s možností dosažení daňového bonusu, došlo k výraznému snížení daňové povinnosti či dokonce možnosti příspěvku ze státního rozpočtu rodinám s relativně „nízkými“ příjmy, které by v opačném případě nemusely mít možnost slevy na dani využít (z důvodu nízkého příjmu). Daňový bonus může u nízkopříjmových skupin částečně nahrazovat sociální transfery (dávky) pro rodiny s dětmi. Úpravami zákona o daních z příjmů by mohly být nahrazeny sociální dávky určené rodinám s dětmi i rozsáhlejším způsobem, čímž by mohlo dojít ke zjednodušení a zefektivnění administrativy státních orgánů v oblasti sociálních dávek. Takováto změna by pak podporovala takové rodiny s dětmi, v nichž by alespoň jeden z rodičů pracoval, a tak by postupně docházelo ke snižování nezaměstnanosti lidí, kteří spoléhají pouze na vyplácení dávek ze sociálního systému České republiky.

Všechny zmíněné položky bych označila jako hlavní sociální aspekt daně z příjmů fyzických osob. Stát se jimi snaží pomoci občanům, aby mohli platit menší daně. Některé jsou vázány na splnění určitých podmínek, na jiné má nárok každý občan České republiky. Jejich zkoumáním v horizontu pěti let jsem došla k závěru, že ony jsou příčinou, díky které platí rodiny s dětmi menší daně. Stát je každým rokem upravoval, a tím dosáhl toho, že rodiny na tom byly rok co rok lépe.

V letech 2010 až 2012 dochází také ke změnám ohledně slev na dani, ale tyto změny již nejsou tak razantní, jako u změn, které proběhly mezi léty 2005 a 2008, proto již nejsou v mé práci zmíněny. Závěrem by mělo být řečeno, že stát opravdu pozitivně ovlivnil příjmovou situaci rodin s dětmi v tomto období z hlediska placení daní. Byl změněn způsob výpočtu daně a částky slev na daních, potažmo nezdanitelných částek daně tak, aby rodiny platily méně než v předchozím roce. Co ovšem bude čekat rodiny s dětmi v budoucích letech, můžeme jen odhadovat, ale lze doufat, že stát si zachová snahu snižovat daňovou zátěž svých občanů. Tento trend bych zdůraznila u rodin, které si i v dnešní době pořídí dítě, neboť v ostatních oblastech stát budoucím rodinám „spíše hází klacky pod nohy“ omezováním sociálních příspěvků, například zrušením porodného pro většinu rodiček.

10. Seznam schémat, tabulek, grafů a příloh

Seznam schémat:

Schéma 1: Rozdělení domácností dle příjmových skupin	strana 17
Schéma 2: Základ daně z příjmů fyzických osob	strana 25
Schéma 3 : Nestandardní odpočty	strana 28

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Vývoj počtu rodin a domácností	strana 9
Tabulka 2: Děti v úplných rodinných domácnostech	strana 11
Tabulka 3: Složení domácností zaměstnanců v letech 1996 až 2002	strana 11
Tabulka 4: Spolubydlící osoby s úplnými rodinnými domácnostmi	strana 12
Tabulka 5: Struktura čistých peněžních příjmů domácností zaměstnanců v závislosti na počtu dětí v roce 2002	strana 13
Tabulka 6: Struktura sociálních příjmů domácností v letech 1996 a 2002	strana 14
Tabulka 7: Struktura příjmů rodin s dětmi a s minimálními příjmy v roce 2002	strana 14
Tabulka 8: Vývoj částek životního minima v letech 2005 – 2006	strana 19
Tabulka 9: Částky životního a existenčního minima v letech 2007 – 2010	strana 19
Tabulka 10: Zatížení rodinných rozpočtů dani z příjmů a zákonným pojistným	strana 22
Tabulka 11: Slevy na dani od roku 2006 do roku 2011	strana 32
Tabulka 12: Sazby daně v roce 2005 – 2007	strana 37
Tabulka 13: Nezdánitelné části základu daně pro období 1999 – 2005 v Kč	strana 39
Tabulka 14: Sazba pojistného na sociální pojištění	strana 42
Tabulka 15: Srovnání změn vlivu platby pojistného na výpočet základu daně z příjmů	strana 42
Tabulka 16: Maximální vyměřovací základ zaměstnance:	strana 43

Seznam grafů:

Graf 1: Rodinné domácnosti podle typu	strana 10
Graf 2: Daňové zatížení rodin s dětmi – společné zdanění manželů	strana 101

Seznam příloh:

Příloha 1: Propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při minimální mzdě	strana 108
Příloha 2: Propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při průměrné mzdě	strana 108

Příloha 3: Propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při maximální mzdě	strana 108
Příloha 4: Společné zdanění manželů - propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při minimální mzdě	strana 109
Příloha 5: Společné zdanění manželů - propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při průměrné mzdě	strana 109
Příloha 6: Společné zdanění manželů - propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při maximální mzdě	strana 109
Příloha 7: Výpočet pro rok 2005 v případě minimální mzdy	strana 110
Příloha 8: Výpočet pro rok 2005 v případě průměrné mzdy	strana 110
Příloha 9: Výpočet pro rok 2005 u vysokých příjmů	strana 111
Příloha 10: Výpočet pro rok 2006,2007 v případě minimální mzdy	strana 111
Příloha 11: Výpočet pro rok 2006,2007 v případě průměrné mzdy	strana 112
Příloha 12: Výpočet pro rok 2006,2007 u vysokých příjmů	strana 112
Příloha 13: Výpočet pro rok 2008 v případě minimální mzdy	strana 113
Příloha 14: Výpočet pro rok 2008 v případě průměrné mzdy	strana 113
Příloha 15: Výpočet pro rok 2008 u vysokých příjmů	strana 114
Příloha 16: Výpočet pro rok 2009 u minimální mzdy	strana 114
Příloha 17: Výpočet pro rok 2009 u průměrné mzdy	strana 115
Příloha 18: Výpočet pro rok 2009 u vysokých příjmů	strana 115
Příloha 19: Výpočet společného zdanění manželů pro rok 2005 u minimální mzdy	strana 116
Příloha 20: Výpočet společného zdanění manželů pro rok 2005 u průměrné mzdy	strana 116
Příloha 21: Výpočet společného zdanění manželů pro rok 2005 u vysokých příjmů	strana 117
Příloha 22: Výpočet společného zdanění manželů pro rok 2006,2007 u minimální mzdy	strana 117
Příloha 23: Výpočet společného zdanění manželů pro rok 2006,2007 u průměrné mzdy	strana 118
Příloha 24: Výpočet společného zdanění manželů pro rok 2006,2007 u vysokých příjmů	strana 118

11. Zdroje

1. AMBROŽ, J., *Daňové přiznání fyzických osob*. Praha: KORŠACH, 2009. 128 s. EAN: 978-80-86296-24-1.
2. ANDRLE, A.: *Změny ve složení rodin a domácností 1961-2001 a očekávané důsledky*. Ministerstvo vnitra Č, 2003. [cit. 2011-11-23]. Dostupné z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2003/0015/tema_2.html
3. *Daňové tabulky*. Daně & účetnictví. [cit. 2011-11-25]. Dostupné z WWW: <http://www.du.cz/14/8/prakticke-informace-danove-tabulky/>
4. *Decilový poměr*. Akademie věd. Ústav pro jazyk český. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.neologismy.cz/heslo/decilovy/50085>
5. DOLEŽÁLEK, V., JUŘIČKOVÁ, R.: *Velká daňová revoluce*. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://finexpert.e15.cz/velka-danova-revoluce>
6. *Finanční podpora rodin*. Ministerstvo práce a sociálních věcí. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <http://www.mpsv.cz/cs/4>
7. GOLA, P., *Platili rodiče nižší daně v roce 2005 nebo 2010?* Mladá fronta 2011. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://finexpert.e15.cz/platili-rodice-nizsi-dane-v-roce-2005-nebo-2010>
8. HÖHNE, S.: *Podpora rodin s dětmi a vliv peněžních transferů na formu rodinného soužití*. VÚPSV. Praha, 2008. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_256.pdf
9. HORTOVÁ, M.: *Vývoj zdaňování příjmů fyzických osob ze závislé činnosti*. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: http://www.vutbr.cz/www_base/zav_prace_soubor_verejne.php?file_id=38419
10. HOVORKA, M.: *Příklady: Jak se postupuje při společném zdanění manželů*. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <http://finexpert.e15.cz/priklady-jak-se-postupuje-pri-spolecnem-zdaneni-manzelu/?forum=>
11. JANOUSHKOVÁ, J.: *Daňová zátěž zaměstnanců – superhrubá mzda*. Slezská univerzita Opava, 2008. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.kdpcr.cz/Data/files/pdf/Janou%C5%A1kov%C3%A1%20Jana.pdf>
12. JAROŠ, T.: *Zdanění příjmů v roce 2011, komplexní průvodce*. Praha: GRADA, 20011. ISBN: 978-80-247-3822-2

13. JECH, V.: Giniho koeficient. MBA. [cit. 2011-11-23]. Dostupné z WWW: <http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?IdPojPass=103>
14. KOCOURKOVÁ, J.: *Rodinná politika v ČR, mění se přístup státu k rodinám?* Sborník z kongresu Pardubice 2007. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.planovanirodiny.cz/view.php?cislocclanku=2007110903>
15. KUPKA, V.: *Pracovní a sociální příjmy: příjmové rozdělení domácností, ČSÚ 2011.* [cit. 2011-11-25].
Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/ainformace/73F30037D360>
16. MACHAL, O.: *Sociální a zdravotní pojištění ve vazbě na základ daně z příjmů. Daně a právo v praxi 2009.* [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d5639v7778-socialni-a-zdravotni-pojisteni-ve-vazbe-na-zaklad-dane-z-p/>
17. MARTINOVSKÝ, V.: *Finanční situace rodin s dětmi v České republice.* Praha: Národní centrum sociálních studií, o.p.s., 2007. HR154/06. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: http://www.mpsv.cz/files/clanky/4353/studie_martinovsky.pdf
18. *Národní koncepce rodinné politiky:* Ministerstvo práce a sociálních věcí 2005 [online]. [cit. 2011-11-23].
Dostupné z WWW: http://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf
19. *Národní zpráva o rodině .* Ministerstvo práce a sociálních věcí 2004 [online]. [cit. 2011-11-23].
Dostupné z WWW: http://www.mpsv.cz/files/clanky/899/zprava_b.pdf
20. *Nezdanitelná část základu daně podle zákona o dani z příjmů.* Redakce epravo. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nezdanitelnna-cast-zakladu-dane-podle-zakona-o-dani-z-prijmu-15358.html>
21. *Novela zákona o daních z příjmů: Bohatým brát a chudým dávat.* Euro daně. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <http://www.eurodane.cz/novinky/novela-zakona-o-danich-z-prijmu-bohatym-brat-a-chudym-davat/>
22. Odbor analýz a statistik MPSV ČR: *Vývoj vybraných ukazatelů životní úrovně v České republice v letech 1993 – 2009.* Praha: MPSV ČR, 2010. ISBN: 978-80-7421-018-1

23. PALONCYOVÁ, J.: *Domácnosti a rodiny podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů*. VÚPSV Praha 2004. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_147.pdf
24. PAVLAS, M.: *Výpočet čisté mzdy 2009*. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.pavlasoft.com/formulare/vypocet-ciste-mzdy-2009/Default.aspx>
25. PELECH, P., PELC, V.: *Daně z příjmů s komentářem*. Praha: ANAG, 2008. s. 959. ISBN 978-80-7263-471-2.
26. *Sazba pojistného*. Česká správa sociálního zabezpečení. [cit. 2012-03-06]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vyse-a-platba-pojistneho/sazba-pojistneho.htm>
27. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001*. Český statistický úřad. Odbor populačních cenzů. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: [http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_byty_domy_a_domacnosti_cr/\\$File/e-4103-02.pdf](http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_byty_domy_a_domacnosti_cr/$File/e-4103-02.pdf)
28. *Sociální pojištění zaměstnanců*. Daně a mzda. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/odvody-ze-mzdy/zamestnanec-socialni-pojisteni/>
29. *Statistika rodinných účtů 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011* Český statistický úřad Praha 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012
30. *Superhrubá mzda*. Daně a mzda. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/139332-superhruba-danova-reforma/>
31. ŠANDERA, J., HABERLOVÁ V.: *Sociodemografická analýza neúplných rodin s nezletilými dětmi v České republice*. Národní centrum sociálních studií 2005. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/4355/analyza.pdf>
32. ŠPINAR, D.: *Nezdanitelné částky základu daně*: [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/texty/nezdanitelne-castky-zakladu-dane/>
33. *Tabulky a informace pro daně a podnikání*. Wolters Kluwer ČR, a. s. 2011/8. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d34667v44285-tabulky-a-informace-pro-dane-a-podnikani/>
34. VALOUCH, P.: *Optimální zdanění fyzických osob 2008 – neplaťte víc, než musíte..* Praha: GRADA Publishing, 2008. 144 s. ISBN 978-80-247-2540-6.

35. VANČUROVÁ, A. a kol.: *Současná a připravovaná opatření rodinné politiky v zemích střední Evropy*. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: http://www.mpsv.cz/files/clanky/4354/studie_vancurova.pdf
36. VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L.: *Daňový systém ČR 2006, aneb, Učebnice daňového práva..* Praha: Vox, 2006. 324 s. ISBN 80-86324-60-5 : 435.00.
37. VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L.: *Daňový systém ČR 2008, aneb, Učebnice daňového práva.* Praha: Vox, 2008. 319 s. ISBN 978-80-86324-72-2.
38. VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L.: *Daňový systém ČR 2010.* Praha: Vox, 2010. 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9.
39. VOLHEJNOVÁ, J.: *Vývoj výše nezdanitelných částek a slev na dani.* [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-vyse-nezdanitelnych-castek-a-slev-na-dani/>
40. VYBÍHAL, V.: *Zdaňování příjmů fyzických osob 2008 – praktický průvodc.* Praha: GRADA, 2008. 218 s. ISBN 978-80-247-2536-9.
41. *Vývoj sazby daně z příjmu fyzických osob.* Wolters Kluwer ČR, a. s. 2011. [cit. 2011-11-28]. Dostupné z WWW: <http://www.danarionline.cz/sazby--vzory--tabulky/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzickych-osob/>
42. *Vývoj vybraných ukazatelů životní úrovně v České republice v letech 1993 – 2009.* Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2011-11-20]. Dostupné z WWW: http://www.mpsv.cz/files/clanky/9334/Brozura_CZ_press.pdf
43. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění platném v roce 2005 - 2011
44. ZÍKA, M.: *Daň z příjmů 2006: přehled nejvýznamnějších změn.* [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.penize.cz/dane/18625-dan-z-prijmu-2006-prehled-nejvyznamnejsich-zmen>
45. *Životní minimum.* Měsíc. [cit. 2012-02-24]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/zivotni-minimum/>
46. *Životní minimum.* Peklo. [cit. 2012-02-24]. Dostupné z WWW: <http://www.klo.cz/info-servis/mzdy/zivotni-minimum-2006.php>
47. *Životní podmínky domácností 2010.* Český statistický úřad. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z WWW: [http://www.ustinadlabem.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D2A3/\\$File/301211kc.pdf](http://www.ustinadlabem.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D2A3/$File/301211kc.pdf)

12. Přílohy

Příloha 1: Propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při minimální mzdě

Zdaňovací období mzda 86 220 Kč	pohlaví	Daňová povinnost/ bonus Rodina 1			Daňová povinnost/ bonus Rodina 2			Daňová povinnost/ bonus Rodiny 3		
		1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti
2005	muž	- 3 660	- 9 660	- 15 660	- 390	- 390	- 6 390	- 9 660	- 15 660	- 21 660
	žena	0	0	0	5 610	- 390	- 390	0	0	0
2006	muž	- 6 000	- 12 000	- 18 000	- 4 152	- 4 152	- 10 152	- 12 000	- 18 000	- 24 000
	žena	0	0	0	1 848	- 4 152	- 4 152	0	0	0
2007	muž	- 6 000	- 12 000	- 12 000	- 4 152	- 4 152	- 10 152	- 12 000	- 18 000	- 24 000
	žena	0	0	0	1 848	- 4 152	- 4 152	0	0	0
2008	muž	- 10 680	- 21 360	- 32 040	- 10 680	- 10 680	- 21 360	- 21 360	- 32 040	- 42 720
	žena	0	0	0	- 10 680	- 10 680	- 10 680	0	0	0
2009	muž	- 10 680	- 21 360	- 32 040	- 10 680	- 10 680	- 21 360	- 21 360	- 32 040	- 42 720
	žena	0	0	0	0	- 10 680	- 10 680	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 2: Propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při průměrné mzdě

Zdaňovací období mzda 220 128 Kč	pohlaví	Daňová povinnost/ bonus Rodina 1			Daňová povinnost/ bonus Rodina 2			Daňová povinnost/ bonus Rodiny 3		
		1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti
2005	muž	15 100	9 100	3 100	19 440	19 440	19 440	9 100	3 100	- 2 900
	žena	0	0	0	25 440	19 440	13 440	0	0	0
2006	muž	10 710	4 710	- 1 290	14 910	14 910	8 910	4 710	- 1 290	- 7 290
	žena	0	0	0	20 910	14 910	14 910	0	0	0
2007	muž	10 710	4 710	- 1 290	14 910	14 910	8 910	4 710	- 1 290	- 7 290
	žena	0	0	0	20 910	14 910	14 910	0	0	0
2008	muž	- 10 680	- 21 360	- 32 040	9 060	9 060	- 1 620	- 21 360	- 32 040	- 42 720
	žena	0	0	0	19 740	9 060	9 060	0	0	0
2009	muž	- 10 680	- 21 360	- 32 040	8 730	8 730	- 1 950	- 21 360	- 32 040	- 42 720
	žena	0	0	0	19 410	8 730	8 730	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 3: Propočet daňové povinnosti/ daňového bonusu při maximální mzdě

Zdaňovací období mzda 600 000 Kč	pohlaví	Daňová povinnost/ bonus Rodina 1			Daňová povinnost/ bonus Rodina 2			Daňová povinnost/ bonus Rodiny 3		
		1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti
2005	muž	103 300	97 300	91 300	110 244	110 244	104 244	97 300	91 300	85 300
	žena	0	0	0	116 244	110 244	110 244	0	0	0
2006	muž	105 828	99 828	93 828	110 028	110 028	104 028	99 828	93 828	87 828
	žena	0	0	0	116 028	110 028	110 028	0	0	0
2007	muž	105 828	99 828	93 828	110 028	110 028	104 028	99 828	93 828	87 828
	žena	0	0	0	116 028	110 028	110 028	0	0	0
2008	muž	61 140	50 460	39 780	85 980	85 980	64 620	50 460	39 780	29 100
	žena	0	0	0	96 660	85 980	85 980	0	0	0
2009	muž	60 240	49 560	38 880	85 080	85 080	74 400	49 560	38 880	28 200
	žena	0	0	0	95 760	85 080	85 080	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 4: Společné zdanění manželů - propočtení daňové povinnosti/ daňového bonusu při minimální mzdě

Zdaňovací období		Daňová povinnost/ bonus Rodina 1			Daňová povinnost/ bonus Rodina 2			Daňová povinnost/ bonus Rodiny 3		
		1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti
mzda 86 220 Kč	pohlaví									
	muž	- 6 000	- 12 000	- 18 000	- 390	- 390	- 6 390	- 12 000	- 18 000	- 24 000
	žena	0	0	0	5 610	- 390	- 390	0	0	0
2006	muž	- 6 000	- 12 000	- 18 000	- 4 152	- 4 152	- 10 152	- 12 000	- 18 000	- 24 000
	žena	0	0	0	1 848	- 4 152	- 4 152	0	0	0
2007	muž	- 6 000	- 12 000	- 12 000	- 4 152	- 4 152	- 10 152	- 12 000	- 18 000	- 24 000
	žena	0	0	0	1 848	- 4 152	- 4 152	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 5: Společné zdanění manželů - propočtení daňové povinnosti/ daňového bonusu při průměrné mzdě

Zdaňovací období		Daňová povinnost/ bonus Rodina 1			Daňová povinnost/ bonus Rodina 2			Daňová povinnost/ bonus Rodiny 3		
		1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti
mzda 220 128 Kč	pohlaví									
	muž	- 1 110	- 4 890	- 10 890	19 440	19 440	13 440	- 4 890	- 10 890	- 16 890
	žena	7 110	7 110	7 110	25 440	19 440	19 440	7 110	7 110	7 110
2006	muž	- 5 844	- 11 844	- 17 844	14 910	14 910	8 910	- 11 844	- 17 844	- 23 844
	žena	4 356	4 356	4 356	20 910	14 910	14 910	4 356	4 356	4 356
2007	muž	- 5 844	- 11 844	- 17 844	14 910	14 910	8 910	- 11 844	- 17 844	- 23 844
	žena	4 356	4 356	4 356	20 910	14 910	14 910	4 356	4 356	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 6: Společné zdanění manželů - propočtení daňové povinnosti/ daňového bonusu při maximální mzdě

Zdaňovací období		Daňová povinnost/ bonus Rodina 1			Daňová povinnost/ bonus Rodina 2			Daňová povinnost/ bonus Rodiny 3		
		1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti	1 dítě	2 děti	3 děti
mzda 600 000 Kč	pohlaví									
	muž	31 260	25 860	19 260	110 244	110 244	104 244	25 860	19 260	13 260
	žena	37 260	37 260	37 260	116 244	110 244	110 244	37 260	37 260	37 260
2006	muž	26 637	20 637	14 637	110 028	110 028	104 028	20 637	14 637	8 637
	žena	36 837	36 837	36 837	116 028	110 028	110 028	36 837	36 837	36 837
2007	muž	26 637	20 637	14 637	110 028	110 028	104 028	20 637	14 637	8 637
	žena	36 837	36 837	36 837	116 028	110 028	110 028	36 837	36 837	36 837

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 7: Výpočet pro rok 2005 v případě minimální mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	2 340	6 000	- 3 660
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	2 340	12 000	- 9 660
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	2 340	18 000	- 15 660
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
	žena	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	0	5 610
2 B	muž	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
	žena	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
2 C	muž	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	12 000	- 6 390
	žena	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
3 A	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	2 340	12 000	- 9 660
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	2 340	18 000	- 15 660
	žena	0		0	0	0	0	0	0
3 C	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	2 340	24 000	- 21 660
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 8: Výpočet pro rok 2005 v případě průměrné mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	21 100	6 000	15 100
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	21 100	12 000	9 100
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	21 100	18 000	3 100
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	19 440
	žena	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	0	25 440
2 B	muž	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	19 440
	žena	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	19 440
2 C	muž	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	12 000	19 440
	žena	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	13 440
3 A	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	21 100	12 000	9 100
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	21 100	18 000	3 100
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	21 100	24 000	- 2 900
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 9: Výpočet pro rok 2005 u vysokých příjmů

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost t/daňový bonus
1 A	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	109 300	6 000	103 300
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	109 300	12 000	97 300
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	109 300	18 000	91 300
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
	žena	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	0	116 244
2 B	muž	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
	žena	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
2 C	muž	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	12 000	104 244
	žena	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
3 A	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	109 300	12 000	97 300
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	109 300	18 000	91 300
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	109 300	24 000	85 300
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 10: Výpočet pro rok 2006,2007 v případě minimální mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/ daňový bonus
1 A	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	9 048	6 000	- 6 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	9 048	12 000	- 12 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	9 048	18 000	- 18 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
	žena	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	0	1 848
2 B	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
	žena	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
2 C	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	12 000	- 10 152
	žena	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
3 A	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	9 048	12 000	- 12 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	9 048	18 000	- 18 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	9 048	24 000	- 24 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 11: Výpočet pro rok 2006,2007 v případě průměrné mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost / daňový bonus
1 A	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	28 110	6 000	10 710
	žena	0	0	0	0	0	0		0
1 B	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	28 110	12 000	4 710
	žena	0	0	0	0	0	0		0
1 C	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	28 110	18 000	- 1 290
	žena	0	0	0	0	0	0		0
2 A	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
	žena	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	0	20 910
2 B	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
	žena	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
2 C	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	12 000	8 910
	žena	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
3 A	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	28 110	12 000	4 710
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	28 110	18 000	- 1 290
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	28 110	24 000	- 7 290
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 12: Výpočet pro rok 2006,2007 u vysokých příjmů

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/ daňový bonus
1 A	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	123 228	6 000	105 828
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	123 228	12 000	99 828
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	123 228	18 000	93 828
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
	žena	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	0	116 028
2 B	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
	žena	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
2 C	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	12 000	104 028
	žena	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
3 A	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	123 228	12 000	99 828
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	123 228	18 000	93 828
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	123 228	24 000	87 828
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 13: Výpočet pro rok 2008 v případě minimální mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	24 840	17 445	10 680	- 10 680
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	24 840	17 445	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	24 840	17 445	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	0	17 445	10 680	- 10 680
	žena	86 220	30 177	116 300	24 840	0	17 445	0	0
2 B	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	0	17 445	10 680	- 10 680
	žena	86 220	30 177	116 300	24 840	0	17 445	10 680	- 10 680
2 C	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	0	17 445	21 360	- 21 360
	žena	86 220	30 177	116 300	24 840	0	17 445	10 680	- 10 680
3 A	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	0	17 445	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	24 840	17 445	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	86 220	30 177	116 300	24 840	24 840	17 445	42 720	- 42 720
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 14: Výpočet pro rok 2008 v případě průměrné mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	24 840	44 580	10 680	- 10 680
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	24 840	44 580	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	24 840	44 580	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	0	44 580	10 680	9 060
	žena	220 128	77 045	297 200	24 840	0	44 580	0	19 740
2 B	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	0	44 580	10 680	9 060
	žena	220 128	77 045	297 200	24 840	0	44 580	10 680	9 060
2 C	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	0	44 580	21 360	- 1 620
	žena	220 128	77 045	297 200	24 840	0	44 580	10 680	9 060
3 A	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	0	44 580	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	24 840	44 580	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	220 128	77 045	297 200	24 840	24 840	44 580	42 720	- 42 720
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 15: Výpočet pro rok 2008 u vysokých příjmů

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	24 840	121 500	10 680	61 140
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	24 840	121 500	21 360	50 460
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	24 840	121 500	32 040	39 780
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	0	121 500	10 680	85 980
	žena	600 000	210 000	810 000	24 840	0	121 500	0	96 660
2 B	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	0	121 500	10 680	85 980
	žena	600 000	210 000	810 000	24 840	0	121 500	10 680	85 980
2 C	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	0	121 500	21 360	64 620
	žena	600 000	210 000	810 000	24 840	0	121 500	10 680	85 980
3 A	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	0	121 500	21 360	50 460
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	24 840	121 500	32 040	39 780
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	600 000	210 000	810 000	24 840	24 840	121 500	42 720	29 100
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 16: Výpočet pro rok 2009 u minimální mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	24 840	17 340	10 680	- 10 680
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	24 840	17 340	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	24 840	17 340	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	0	17 340	10 680	- 10 680
	žena	86 220	29 315	115 600	24 840	0	17 340	0	0
2 B	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	0	17 340	10 680	- 10 680
	žena	86 220	29 315	115 600	24 840	0	17 340	10 680	- 10 680
2 C	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	0	17 340	21 360	- 21 360
	žena	86 220	29 315	115 600	24 840	0	17 340	10 680	- 10 680
3 A	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	0	17 340	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	24 840	17 340	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	86 220	29 315	115 600	24 840	24 840	17 340	42 720	-42 720
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 17: Výpočet pro rok 2009 u průměrné mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	24 840	44 250	10 680	- 10 680
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	24 840	44 250	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	24 840	44 250	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	0	44 250	10 680	8 730
	žena	220 128	74 844	295 000	24 840	0	44 250	0	19 410
2 B	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	0	44 250	10 680	8 730
	žena	220 128	74 844	295 000	24 840	0	44 250	10 680	8 730
2 C	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	0	44 250	21 360	- 1 950
	žena	220 128	74 844	295 000	24 840	0	44 250	10 680	8 730
3 A	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	0	44 250	21 360	- 21 360
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	24 840	44 250	32 040	- 32 040
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	220 128	74 844	295 000	24 840	24 840	44 250	42 720	- 42 720
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 18: Výpočet pro rok 2009 u vysokých příjmů

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1 A	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	24 840	120 600	10 680	60 240
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 B	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	24 840	120 600	21 360	49 560
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1 C	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	24 840	120 600	32 040	38 880
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2 A	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	0	120 600	10 680	85 080
	žena	600 000	204 000	804 000	24 840	0	120 600	0	95 760
2 B	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	0	120 600	10 680	85 080
	žena	600 000	204 000	804 000	24 840	0	120 600	10 680	85 080
2 C	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	0	120 600	21 360	74 400
	žena	600 000	204 000	804 000	24 840	0	120 600	10 680	85 080
3 A	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	0	120 600	21 360	49 560
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 B	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	24 840	120 600	32 040	38 880
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3 C	muž	600 000	204 000	804 000	24 840	24 840	120 600	42 720	28 200
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Společné zdanění manželů

Příloha 19: Výpočet pro rok 2005 u minimální mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	0	6 000	- 6 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	0	12 000	- 12 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
1	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	0	18 000	- 18 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
2	muž	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
	žena	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	0	5 610
2	muž	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
	žena	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
2	muž	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	12 000	- 6 390
	žena	86 220	10 778	37 400	38 040	0	5 610	6 000	- 390
3	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	0	12 000	- 12 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0
3	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	0	18 000	- 18 000
	žena	0		0	0	0	0	0	0
3	muž	86 220	10 778	15 600	38 040	21 720	0	24 000	- 24 000
	žena	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 20: Výpočet pro rok 2005 u průměrné mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	7 110	6 000	- 1 110
	žena	0	0	0	0	0	7 110	0	7 110
1	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	7 110	12 000	- 4 890
	žena	0	0	0	0	0	7 110	0	7 110
1	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	7 110	18 000	- 10 890
	žena	0	0	0	0	0	7 110	0	7 110
2	muž	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	19 440
	žena	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	0	25 440
2	muž	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	19 440
	žena	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	19 440
2	muž	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	12 000	19 440
	žena	220 128	27 516	154 500	38 040	0	25 440	6 000	13 440
3	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	7 110	12 000	- 4 890
	žena	0	0	0	0	0	7 110	0	7 110
3	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	7 110	18 000	- 10 890
	žena	0	0	0	0	0	7 110	0	7 110
3	muž	220 128	27 516	132 800	38 040	21 720	7 110	24 000	- 16 890
	žena	0	0	0	0	0	7 110	0	7 110

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 21: Výpočet pro rok 2005 u vysokých příjmů

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	37 260	6 000	31 260
	žena	0	0	0	0	0	37 260	0	37 260
1	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	37 260	12 000	25 260
	žena	0	0	0	0	0	37 260	0	37 260
1	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	37 260	18 000	19 260
	žena	0	0	0	0	0	37 260	0	37 260
2	muž	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
	žena	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	0	116 244
2	muž	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
	žena	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
2	muž	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	12 000	104 244
	žena	600 000	75 000	486 900	38 040	0	116 244	6 000	110 244
3	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	37 260	12 000	25 260
	žena	0	0	0	0	0	37 260	0	37 260
3	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	37 260	18 000	19 260
	žena	0	0	0	0	0	37 260	0	37 260
3	muž	600 000	75 000	465 200	38 040	21 720	37 260	24 000	13 260
	žena	0	0	0	0	0	37 260	0	37 260

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 22: Výpočet pro rok 2006,2007 u minimální mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	4 524	6 000	- 6 000
	žena	0	0	0	0	0	4 524	0	0
1	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	4 524	12 000	- 12 000
	žena	0	0	0	0	0	4 524	0	0
1	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	4 524	18 000	- 18 000
	žena	0	0	0	0	0	4 524	0	0
2	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
	žena	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	0	1 848
2	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
	žena	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
2	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	12 000	- 10 152
	žena	86 220	10 778	75 400	7 200	0	9 048	6 000	- 4 152
3	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	4 524	12 000	- 12 000
	žena	0	0	0	0	0	4 524	0	0
3	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	4 524	18 000	- 18 000
	žena	0	0	0	0	0	4 524	0	0
3	muž	86 220	10 778	75 400	7 200	4 200	4 524	24 000	- 24 000
	žena	0	0	0	0	0	4 524	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 23: Výpočet pro rok 2006,2007 u průměrné mzdy

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	11 556	6 000	- 5 844
	žena	0	0	0	0	0	11 556		4 356
1	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	11 556	12 000	- 11 844
	žena	0	0	0	0	0	11 556		4 356
1	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	11 556	18 000	- 17 844
	žena	0	0	0	0	0	11 556		4 356
2	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
	žena	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	0	20 910
2	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
	žena	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
2	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	12 000	8 910
	žena	220 128	27 516	192 600	7 200	0	28 110	6 000	14 910
3	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	11 556	12 000	- 11 844
	žena	0	0	0	0	0	11 556	0	4 356
3	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	11 556	18 000	- 17 844
	žena	0	0	0	0	0	11 556	0	4 356
3	muž	220 128	27 516	192 600	7 200	4 200	11 556	24 000	- 23 844
	žena	0	0	0	0	0	11 556	0	4 356

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 24: Výpočet pro rok 2006,2007 u vysokých příjmů

situace	pohlaví	hrubý roční příjem	SP,ZP	zaokrouhlený ZD na 100 dolů	roční sleva na poplatníka	roční sleva na manželku	daň	daňové zvýhodnění na dítě	daňová povinnost/daňový bonus
1	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	44 037	6 000	26 637
	žena	0	0	0	0	0	44 037	0	36 837
1	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	44 037	12 000	20 637
	žena	0	0	0	0	0	44 037	0	36 837
1	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	44 037	18 000	14 637
	žena	0	0	0	0	0	44 037	0	36 837
2	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
	žena	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	0	116 028
2	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
	žena	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
2	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	12 000	104 028
	žena	600 000	75 000	525 000	38 040	0	123 228	6 000	110 028
3	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	44 037	12 000	20 637
	žena	0	0	0	0	0	44 037	0	36 837
3	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	44 037	18 000	14 637
	žena	0	0	0	0	0	44 037	0	36 837
3	muž	600 000	75 000	525 000	38 040	4 200	44 037	24 000	8 637
	žena	0	0	0	0	0	44 037	0	36 837

Zdroj: vlastní zpracování